

UNALMAS KEDDEKEN TÚL BEYOND THE PUSSYFOOT
MODE BEYOND THE LOST HARMONY BEYOND THE
TROLL BEYOND THE EXODUS OF YOUTH BEYOND
BÁJON ÉS ELSZIGETELTSÉGEN TÚL THE TIGER'S
CAGE BEYOND SMALL BEYOND THE CHURCH TO-
WER BEYOND SZEZONALITAS **BEYOND** THE INVISIBLE
COUNTRYSIDE BEYOND PASSIVITY BEYOND
BIZALMATLANSÁGON TÚL INDIFFERENCE BEYOND
PARTIAL SUCCESSES BEYOND RESIGNATION BEYOND
MENTAL PARALYSIS **BEYOND** THE THIS IS HOW WE
HAVE ALWAYS DONE IT BEYOND THE HINTERLAND
EXPERIENCE BEYOND THE CURRENT NARRATIVES
BEYOND **ELŐÍTÉLETEN TÚL** HEDONISM BEYOND
TOURISM BEYOND DEFEATISM BEYOND FESTIVALS
BEYOND OUR TRACKS BEYOND THE BOUNDARIES
BEYOND THE BUZZ **TÜLLÉPNI** SAJÁT MAGUNKON
BEYOND QUANTITY BEYOND THE LOCAL BEYOND
TRADICION TUL EMPTY VILLAGES BEYOND THE
IDENTITY CRISIS BEYOND THE DRAGONS BEYOND
THE BLOCK HOUSES BEYOND BREXIT BEYOND THE
HEADLINES BEYOND IMAGINATION **BUDAPESTEN TÚL**
BEYOND THE OSTRICH BEYOND KÖRNYEZETROM-
BOLAS **BEYOND** GENERATIONS BEYOND THE DARK
PAST OF THE CITY BEYOND FORGOTTEN PLACES
BEYOND THE RURAL BEYOND **ELHAGYOTT PAJTÁKON**
TÚLHASKOVO BEYOND THE BUNKER BEYOND THE
FENCE BEYOND UNSEXINESS BEYOND THE LAKE
BEYOND XENOPHOBIA BEYOND THE GAP BEYOND
THE UNIVERSITY WALLS **BEYOND** THE WHITE SPOTS
BEYOND THE ACADEMIC BEYOND THE
MUSEUM CABINETS BEYOND THE
SIT BACK AND STAY SILENT BEYOND
AKADÁLYOKON TUL BRAIN DRAIN
BEYOND POLITICS BEYOND THE
USUAL BEYOND OCCUPANCY RATES
BEYOND THE TOWER BEYOND
DISABILITIES **BEYOND** THE AGEING
SOCIETY BEYOND THE FOREIGN
BEYOND THE CLICHÉS BEYOND THE
LOST SPARK BEYOND THE CURRENT CAPACITY
A KÖZÖMBŐSSÉGEN TÚL BEYOND

BEVEZETÉS – ÁLTALÁNOS SZEMPONTOK

K1

Miért kíván a város részt venni az Európa Kulturális Fővárosa cím kapcsán megrendezett pályázaton?

Pályázatunkkal Európa mellett tesszük le voksunkat Veszprém küldetése nemcsak az, hogy 2023-ra európai álmvilágot teremtsen a városban, hanem hogy megvalósítsa egy valóban európai Magyarországot.

Veszprém meg fog lepni: a velejéig konzervatív alapok és az elő-előbukkanó nonkonformizmus különös kettőssége jellemzik. Gazdag múltja van, erős egyházi jelenléttel – emellett pedig vagány hangulata (legalábbis általában, kivéve az unalmas kedd estéket) és meglepően erős zenei és kortárs művészeti élete. Ez az ambivalencia néha bénítóan hat ránk. A Veszprém 2023 program célja, hogy felfedezze az ebben a kettősségben rejlő inspirációt és sokszínűséget.

A Balaton is meg fog lepni: kis falvakban elbújó világsztár művészek, kultúrák találkozási helyei falusi kocsmákban, díjnyertes borászatok mindenhol. Sokak számára nyújt inspirációt ez a hely, az itt meglévő különleges harmónia. A jó dolgok ilyen bőven mért jelenléte sokak szívét megdobogtatja – vagy megnyugtatja, ha épp arra van szükség.

Ez a környék már akkor is a *Kelet és a Nyugat emblematisz találkozóhelye* volt, amikor a két tömb egyébként elérhetetlen volt egymás számára. Itt előbb volt jelen Európa, mint Magyarország bárhol máshol. Szeretnénk visszanyerni találkozó-pont-szerepünket, ezúttal mindazon félelmek, bizalmatlanság és titkolózás nélkül, amiket korábban a totalitárius rendszer ránk kényszerített. Az értékek, az értékkeszletek sokféleségét hangsúlyozó dialógust kezdeményezünk programunkkal, ahova a helyieket és minden európaiat meg szeretnénk hívni – hogy képesek legyünk túllépni a nemzeti és európai narratívák kettősségén.

Nehéz dolog újítonak lenni Magyarországon, de bizonyos szinten mi is azok vagyunk. Jó úton haladunk afelé, hogy *hazánk első kreatív vidéki térsége* legyünk és megmutathassuk, hogy egy kisebb város is tud olyan életteret biztosítani, ahol veszpréminek, balatoninak és európai polgárnak lenni szétválaszthatatlanul összefonódik egymással. Meg kell találnunk a módját annak, hogyan tud Veszprém vezetésével kialakulni egy olyan kulturális együttműködés, ami képes újjáformálni a régiót. Ha azt szeretnénk, hogy helyben mindenki magáénak érezze az európaiság eszméjét, először nekünk mint városnak kell

azt megtanulnunk jól képviselni. Nem csak egy állomás szeretnénk lenni a fiataljaink életében, hanem érdemi választási lehetőségeket kínáló hely, ahol kibontakoztathatják tehetségüket. E kihívásokkal szembeáll minden kis és közepes európai város: hogyan tud „elég” lenni, hogyan tud többet nyújtani.

Hogy mit kell tanulnunk Európától? Kezdeményező-készséget és elhivatottságot minden szinten – a hozzájuk szükséges eszközök használatával együtt. Tisztában vagyunk azzal, hogy ez leginkább hozzáállás kérdése – de ehhez először is gyakorlati tapasztalatra van szükségünk. Ami persze nem megy alkalmazkodókészség és kellő támogatás nélkül. Meg kell tanulnunk, hogyan kezelhetjük a sokféleséget, legyen szó akár emberek, akár világnézetek, akár gondolatok sokféleségéről – ehhez pedig *kézzel fogható tapasztalatok kellenek*. Olyanok, amik segítenek felismerni, hogy a másféleséggel való szembeállítás a hasznunkra is lehet, ahelyett, hogy magunkra csukjuk az ajtót és elbújunk a saját bizonytalanságunk mögött.

Sokan mondják, hogy ezekre az évekre később a Balaton új aranykoraként gondolunk majd vissza: Közép-Európa épp újra felfedezi a régióinkat, új beruházások sorakoznak a tóparton, egyre több helyen lehet jókat enni és finom borokat inni. Elérhetővé váltak a helyi termékek, hétvégente világsztárok énekelnek mindenfelé. Akkor miért is akarjuk elnyerni a címet? Egyszerű matematika: ezen a napon – egy augusztusi szombaton, amikor ezt a fejezetet írjuk – 35 fesztivált és nagyobb kulturális eseményt számolhatunk össze a régióban (nem számítva egyszeri koncerteket, falunapokat, sporteseményeket). Azon a novemberi délutánon, amikor Önök ezeket a sorokat olvassák, ez a szám valószínűleg nulla lesz, annak ellenére, hogy a régió 437 000 lakosa egész évben itt van. A kultúra turisztikai termékévé vált. Az erős szezonizáció beárnyékolja a kulturális életünket és a helyi gazdaságot. Folyamatosan küzdünk azzal, hogyan csatornázzuk be a nyári hétvégékre itt összpontosuló kulturális erőforrást a helyiek életébe, hogyan válhat mindez egész évre kreatív ösztönzővé és ihletadó forrássá.

Azt már látjuk, hogy olykor tudunk rendkívülit alkotni. Le kell számolnunk végre az osonó üzemmóddal. Itt az idő, hogy bebizonyítsuk, minden egyes nappal többet tudunk véghez vinni.

TARTALOM

BEVEZETÉS – ÁLTALÁNOS SZEMPONTOK	5
HOSSZÚ TÁVÚ STRATÉGIÁHOZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁS	10
EURÓPAI VONATKOZÁSOK	16
KULTURÁLIS ÉS MŰVÉSZETI TARTALOM	23
BIZTOSÍTANDÓ KAPACITÁS	67
A KÖZÖSSÉG BEVONÁSA	72
VEZETÉS	79
TOVÁBBI INFORMÁCIÓ	97

Programunkat Veszprém és a Balaton régió közös vállalkozásaként tervezzük megvalósítani. A pályázat vezetője Veszprém, de a programunk a Balaton vidékének jóval tágabb térségére terjed ki – benne természetvédelmi és NATURA 2000 területekkel, az UNESCO Bakony-Balaton Geoparkkal és az UNESCO Világörökségi Listájára jelölt Balaton-felvidéki kultúrtájjal is. Ez a természeti gazdagság programunkban is központi szerepet játszik.

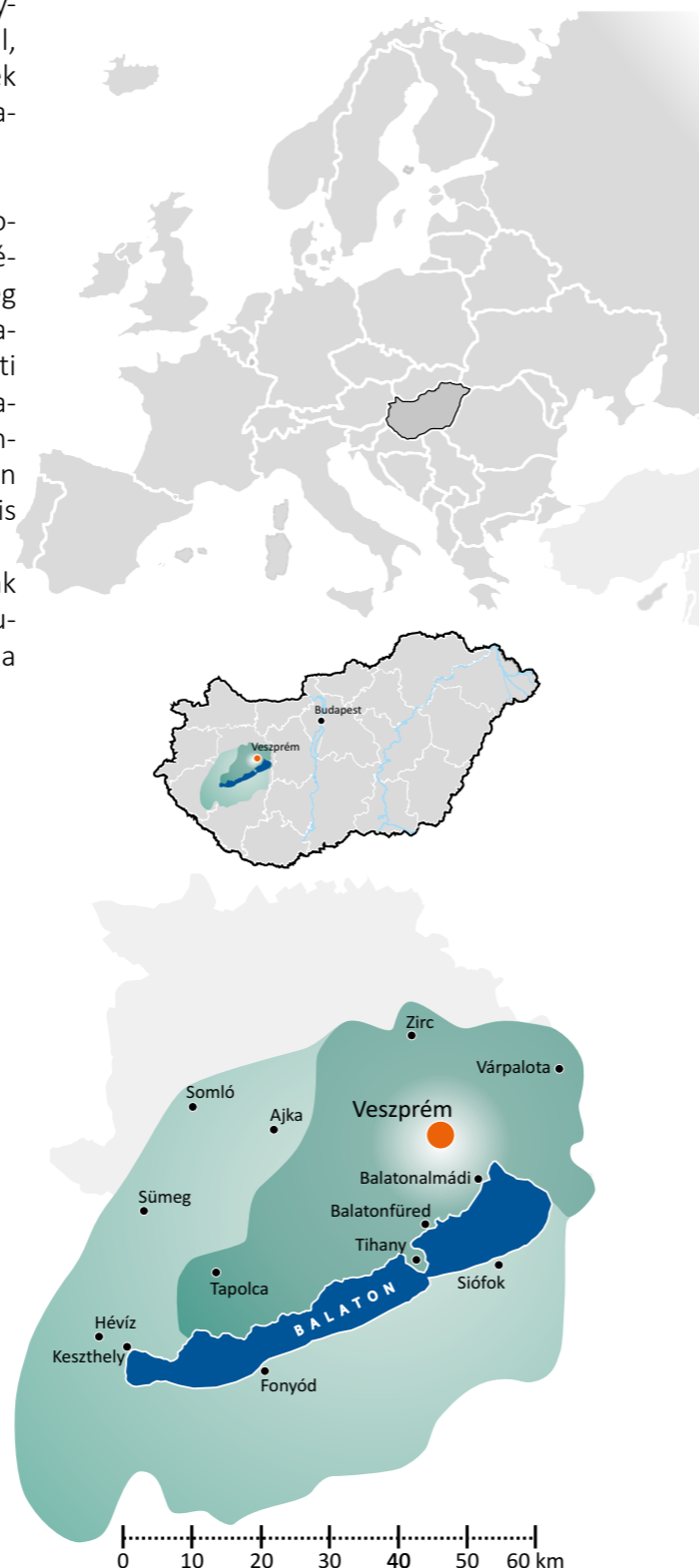
A régió jogi és szervezeti szempontból soha nem volt egységes, és az így örökölt struktúrák a mai napig adósak azzal, hogy megfelelő keretet biztosítsanak a közös cselekvésnek – pedig a mindennapi életünket ezer szálon köti össze a Balaton közelsége.

Regionális partnereinknek a programunk közös tulajdonjogát ajánlottuk fel, mégpedig a Veszprém-Balaton Zrt. révén: e cég, az EKF már megalapított irányítószerve, a térség legfontosabb érintett szereplőinek irányítása alatt áll, a magán-, a civil és a közszférát egyaránt lefedve. A szervezeti struktúra is ennek megfelelően épül fel, a regionális csapatot a regionális koordinátor fogja vezetni; valamint minden településen jelen lesz egy EKF-Pont, amelyek egyben az újonnan megalakítandó Balaton Kulturális Tanácsnak is tagjai.

A legfőbb örökség, amit az utókornak hátra szeretnénk hagyni, nem is Veszprémről szól, inkább egy újfajta kulturális egyezségről Veszprém és a térség között – és magán a térségen belül is.

Három együttműködési szintet határoztunk meg:

Veszprém városa (60 000 fő)	A beruházások és programok többsége ide összpontosulna.
A Balaton-felvidék és Veszprém közvetlen környezete (Veszprém népességével együtt 224 000 fő)	A fontosabb projektek jelentős része itt valósulna meg, erősítve az itt található kisvárosok és falvak helyzetét. A kölcsönösen előnyös projektek rendszere megteremtené az olyannyira hiányzó kapcsolatokat a helyi közösségek között, és biztosítaná Veszprém, mint a térség központja számára a szükséges kulturális kapacitást.
Balatoni üdülőkörzet (a fentiekkel együtt 437 000 fő)	E tágabb régióban olyan különféle hálózatos projekteket tervezünk, amelyek megfelelnek a kialakítani kívánt térségi arculatnak, továbbá olyan kiemelt helyi rendezvényeket támogatnánk, amelyek összhangban vannak az EKF-célok szellemiségével.

Veszprém, főleg méretéhez képest, meglepően gazdag kulturális étellel rendelkezik: Magyarország 16 legnagyobb városa, kulturális hatását nézve mégis a top 5 közé tartozik. Ha ehhez hozzávesszük a Balaton kulturális és szellemi jelentőségét, bátran kijelenthetjük, hogy kulturális profilunk abszolút országos jelentőségű.

Veszprém egyik legkomolyabb különlegessége az a vállalkozó szellem, ami nagyrendezvényeink, fesztiváljaink és kulturális intézményeink közül sokban rendre visszaköszön. Szerencsénkre, ugyanis, Veszprém nem csak az álmodozók, hanem a megvalósítók városa is. Veszprém legfontosabb kulturális eseményei mind alulról kezdeményezett és kitartó munkával megvalósított ötletekként öregbítik a város hírnevét. Akinek van egy ötlete, egy álma, kulturális elhivatottsága, nálunk számíthat rá, hogy nem lesz egyedül a megvalósításban sem. Veszprém sokszor bizonyította már, hogy remek keret és háttér ebben. Tudjuk, hogy meg kell becsülnünk az alkotó szellemet.

Legyen az első példa a **Veszprémi Utcazene Fesztivál**, ami minden év júliusában megbízhatóan megtölti négy napra a város utcáit étellel. Szervezője, Muraközy Péter, húsz éve minden nyáron bizonyítja, hogy az élőzene a legjobb eszköz, ha étellel akarjuk megtölteni a város tereit. A kezdetekkor egy kvázi polgári engedetlenségi mozgalom élére állt, egy egyszerű kérdéssel: egy élettelen városban akarnunk élni vagy egy nyüzsgő, életteli helyen, ami vonzza a fiatalokat? Most, 2018-ban, a fesztivál sorra halmozza a sikereket. 100 000 ember jött el a délutáni tehetségkutatóra és a Veszprém-szerte 14 színpadon, magyar és nemzetközi művészek közreműködésével bemutatott ingyenes esti előadásokra. Amikor a helyi óvodásokat kérdeztük arról, hogy mik szeretnének lenni, amikor felnőnek, rengetegen válaszolták, hogy „utcazenész!”.

Mészáros Zoltánnak, zenekedvelő vállalkozóként, feltett szándéka volt, hogy világszínvonalú előadásokat hozzon Veszprémbe. Ebből született a **VeszprémFest**, a nyári európai világzenei fesztiválok mára oszlopos tagja, ami minden évben több, mint 30 000 fizető látogatóval tölti meg a Várnegyedet. Az **Auer Hegedűfesztivál** elindítása merész vállalkozás volt egy Veszprém méretű városban. Vezetője, Kovács Péter azonban következetesen építette fel a mára már világszínvonalú nemzetközi hegedűfesztivált. A Veszprémbe született Auer Lipótnak állít méltó emléket a rendezvény megszervezésével,

akinek oktatási módszereit a mai napig világszerte alkalmazzák, New Yorktól Moszkváig.

Legsikeresebb kulturális terünk szintén egy kultúrarájongó vállalkozó ötletéből ered, a városközpont felhagyott moziját alakítva át egy olyan kulturális térré, amit a piaci és a közszolgálati működés egysege tud fenntartani. A **Hangvilla** egyszerre biztosít kiválóan felszerelt működési helyszínt városi zenekaroknak és egy színháznak, valamint működik a Veszprémi Programiroda (a városi rendezvények és fesztiválok szervezőcsapata) központjaként. Remek helyszín továbbá konferenciáknak, borkóstolóknak is, a pincéjében pedig Magyarország egyik legjobb alternatív zenei klubja működik.

A kortárs művészetek kedvelői körében két kiemelkedően magas színvonalú művészeti galéria teszi Veszprémet világszerte ismertté. Az egyik a Várnegyedben található **Vass-gyűjtemény**, Vass László kollekcója, aki a konstruktivista művészet kedvelőjeként és a világhírű Vass Cipők tervezőjeként egyaránt ismert. A másik a rendszeresen változó kiállításokkal operáló **Művészetek Háza**, ami jelenleg épp az Irokéz Gyűjteményből, az Aczél féle TTT-korszakból mutat be '80-as évekbeli műveket – talán nem meglepő módon az első két T-hez tartozó alkotásokat hangsúlyozva.

A lista hosszan folytatható. Fontos, hogy a stratégiánkkal bátorítsuk, inspiráljuk és támogassuk azokat, akik hasonlóan nagyokat mernek álmodni – egyszerűsre mind az egész régióban ösztönözzük a vállalkozói szellem kibontakozását.

Mindazonáltal Veszprém esetében nem kulturális elitizmusról van szó. Ilyen erős munkásosztályi jelenlét és egy mezőgazdaság dominálta régió mellett nem is lehetne létjogosultsága. Szerencsére a helyi közösségünk mindig is nyitott volt a megszokottól eltérő kulturális kalandokra – mostanra pedig már nem is elégednének meg az átlagossal.

Pont ezért van nagy szükség a közfinanszírozott kulturális kínálaton túl arra az energiára és vállalkozó szellemre, amiről az előbbieken írtunk. Pedig a kulturális alapellátás is magas színvonalat képvisel: része többek között két színház, egy bábszínház, egy rendkívül aktív levéltár, a Laczkó Dezső Múzeum vagy épp a kiváló Agóra Művelődési Központ a város közel egyharmadának otthont adó Haszkovó lakótelepen. Az, hogy mindezen intézmények új lendületet kapjanak és túllépjenek a megszokott rutinszerű működésen, pályázatunk egyik kulcsambíciója.

1 Művészetek Völgye
A magyar vidéki fesztiválok ékköve (200 000 látogató)

2 Paloznaki Jazzpiknik
Világstárok a szőlőhegyen (17 000 látogató)

3 Magyar FordítóHáz
Kortárs irodalom nyelvi közvetítője

3 Salvatore Quasimodo Nemzetközi Költőverseny
Ahol a kortárs költészet életre kel

3 Zsidó Kiválóságok Háza
Kiállítás a túlélésről egy hajdani zsinagógában

4 Bakonyi Természet-tudományi Múzeum
Egy egyedülálló vidéki múzeum (ami két teljes mamut csontvázának is otthont ad)

5 Pannon Csillagda
Páratlan csillagászati ismeretterjesztő centrum

6 Béke Művelődési Ház
A szocreál építészet gyöngyszeme – nagyon retro

7 Snétberger Zenei Tehetség Központ
Roma származású zenei tehetségek mentorálása

8 Alsóörsi Amfiteátrum
Színház és koncertek egy régi kőfejtő színpadán (3000 férőhely)

9 Balaton-átúszás
8000 ember 5,2 km-es távon szeli át a tavat

10 Kompkoncertek
A magyar popzene legnagyobbjai napszálltakor a Balaton közepén

11 A legnagyobb egykori úttörőtábor
Óriási gyermektábor a tóparton 3000 férőhellyel

12 Festetics-kastély
Hazánk 3 legnagyobb kastélya – pompásan arisztokratikus, nagyon jó akusztikával

13 Liliomkert Piac
A magyar termelői piacok bölcsője, vasárnaponként a helyi mesteremberek második otthona

14 Babel Sound Fesztivál
Szabadság, improvizáció és inspiráció

14 KultKikötő
Szabadtéri koncertek, színház, felolvasóestek egész nyáron – döntően saját produkcióban

17 Balaton Sound
Elektronikus zene a tóparton – 170 000 látogató Európa minden pontjáról

18 Tihanyi Bencés Apátság
a régió vallási központja 1055 óta

Míg az első körös pályázatban Veszprém kulturális rendszerét részleteztük, ezúttal a régió kulturális profilját mutatjuk be részletesebben. Még a fenti térkép sem képes bemutatni teljes egészében, mennyi és milyen sokszínű kulturális eseménynek ad otthont a balatoni térség minden évben.

A kreatív szakmák (főként Budapesten élő és dolgozó) képviselőit mindig is vonzotta a Balaton különleges hangulata, kulturális vállalkozások egész sorát inspirálva a dizájnvasártól a pop-up galérián és a kísérleti éttermen át a spontán koncertekig. Van napok, amikor több esemény zajlik egy zsákfaluban, mint Veszprém, ami pedig mégiscsak a régió kulturális nagygúja lenne. Ebből, még ha javarészt tudattalanul is, de némi önkéntelen rivalizálás is fakad – mi viszont szeretnénk ezt a látens versenyhelyzetet tudás- és tapasztalatomegosztássá átfordítani, amely egyaránt termékenyítően hatna Veszprém és a Balaton kulturális életére.

Ahogy azt már említettük, a kettősség érzése igen csak jellemző a régióra: a felszínen fesztiválok lát-

szanak, gazdag és pezsgő kulturális életet sejtetve, míg a helyi, hétköznapi használatra szánt kulturális kínálat már jóval kiábrándítóbb képet mutat.

Régióink egyik sajnálatos gyengesége, hogy semmiféle formális kulturális igazgatási szint (sem) fedile a területét. Ebből következik, hogy a regionális kultúra megfelelő szervezéséhez, sokszínűségének érvényre juttatásához mindenképp szükségünk van valamilyen – akár alulról, akár felülről építkező – szervezetre, olyasfélére, ami képes lehet adaptálni a Veszprém, már elég jól bevált, a vállalkozói kezdeményezéseket bátorító, az igényeket jól követni képes kultúraműködtetési modellt. Így, elképzelésünk szerint, minden település önkormányzata, Veszprémtől a legkisebb falvakig, részese lesz az eképp valóban regionális EKF-programnak, és a Veszprém–Balaton 2023 Zrt-nek is. Végre esélyünk lesz rá, hogy egységes, befogadó, szerethető kulturális közösséggé válhassunk, együtt tervezve és együtt valósítva meg a közös kulturális jövőképpünket.

K4 Programunk koncepciója

Nem gondoljuk, hogy 2024-ben egy teljesen új világban ébredünk majd fel – de azt igen, hogy adigra gyökeresen átalakult gondolkodásmóddal. Veszprém bizonyos tekintetben máris túlteljesítette azt, amit egy 60 ezres lélekszámú európai várostól elvárunk. De ha egyszer tény, hogy a városunk és a régióink egyaránt kiemelt szerepet tölt be az ország művészeti és kulturális életében, akkor merjünk és akarjunk egyre aktívabbak, egyre jobbak lenni. A bennünk rejlő potenciált kihasználva hangadókká szeretnénk válni – és nem beérni azzal a szereppel, hogy a hátsó sorban ülve jegyzetelünk.

2023-ban új időszámítást kezdünk. Itt az ideje, hogy **túllépjünk** a provincializmusunkon, **túllépjünk** a kishitűségünkön és **túllépjünk** a közönyöségünkön.

Ezért adtuk ezt a címet a koncepcióinknak: **TÚLLÉPNI**. Le fogjuk rombolni a város és a régió közt épült falakat és merünk végre azok lenni, amely szerepre hivatottak vagyunk: egy izgalmas, új, mégis hosszú múltra visszatekintő európai kulturális tér.

A túllépésre használt angol kifejezés, a „beyond” valójában nem fordítható le egyetlen magyar szóval – a magyar nyelv egyszerűen nem így működik. A „Túllépni saját magunkon” annyit jelent, hogy a jelenlegi állapotunkat meghaladjuk, továbbfejlődünk onnan. De egyúttal azt is jelenti, hogy „Több, mint Veszprém” – mindez arra utal, hogy régióinkkal közösen végképp többek lehetünk annál, amik most vagyunk.

Az EKF-cím a mi szemünkben egy nélkülözhetetlen eszköz, olyan, ami képes változásra ösztönözni minket, meghaladni önmagunkat, úgy egyénekként, mint közösségként: túllépve a fejekben levő korlátokon, gátlásokon, igazi egységet eredményezve a város kreatív, kulturális és társas életében.

Erre a kalandra hívjuk meg egész Európát – és nem csupán szemlélődőnek, hanem aktív résztvevőnek, a közös felfedezés élményéért. Az általunk kezdeményezett újszerű párbeszéd remek kiindulópontot teremtenek egy olyan légkör megteremtéséhez, amiben szabadon megismerhető, megérhető lesz a nemzeti és európai narratívák minden elképzelhető rétege.

HOSSZÚ TÁVÚ STRATÉGIÁHOZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁS

K5

Kulturális stratégia; kulturális és kreatív szektorok, kapcsolat a gazdasági és szociális szektorokkal; kulturális tevékenységek fenntartása a cím viselése utáni időszakban

K6

Az Európa Kulturális Fővárosa kezdeményezés megjelenése a stratégiában

E két kérdést összevontuk, hiszen mindkettőre a stratégiánkban felvázolt jövőképhez kapcsolódva tudunk leginkább választ adni. Stratégiánk a következő kihívásokra fókuszál:

Veszprém kulturális stratégiája a 2018 és 2030 közötti időszakra szóló rövid- és hosszú távú tervek és célok összetett rendszere. A stratégiát Veszprém Megyei Jogú Város Közgyűlése 2017 decemberében fogadta el.

- Veszprém regionális kultúrakatalizátor-szerepe megerősítésre szorul.
- A szocializmusból örökölt passzív kulturális intézményi működtetési rutinok helyett naprakész, proaktív, európai látókörű szolgáltatói szemléletet kell meghonosítanunk.

- Foglalkoznunk kell azzal a szakadékkal, amit a csökkenő társadalmi kohézió és a társadalmi elszigetelődés húz az egyének, illetve a közösségi és kulturális élet rétegei közé – ez közösségfejlesztési feladataink alapkérdése.
- A régióban élő fiatalok számára színvonalasabb kulturális képzéseket kell kínálnunk.
- Az olcsó tömegturizmust kiszolgáló kínálatot minőségi, fenntartható turisztikai termékekkel kell felváltanunk.

Hiszünk abban, hogy kulturális stratégiánk nem csak egy darab papír, hanem sokkal inkább egy térkép, egy cselekvési terv, amely az alábbiakban bemutatott jövőképünk elérését teszi lehetővé.

Jövőkép	
<i>Versenyképes lakóhely</i> – minőségi, odaköltözésre, helyben maradásra és befektetésre egyaránt ösztönző kulturális kínálat	<i>Okos örökségvédelem</i> – a kulturális értékőrzés, a kreatív iparágak és a művészetek szoros együttműködése
<i>Minőségi turizmus</i> – egységes régiós turizmusfejlesztés, a minőségi, egész éves, fenntartható kulturális turizmus hangsúlya	<i>Közösségteremtő kultúra</i> – szorosabb lakóhelyi kötődések, erősebb közösségi együttműködések
<i>Erősebb alapokon álló kreatív ipar</i> – a kreatív vállalkozások növekedését támogató közeg megteremtése	<i>Közösségfejlesztés és művészeti oktatás</i> – megfelelő képzési keretek biztosítása a jövő művészeinek, a kulturális bevonás újragondolása Veszprémben és a balatoni régióban egyaránt

A dizájnvezérelt város koncepció

Ismerjük a mondást: ha valódi változást akarunk, először a saját gondolkodásunkat kell átformálnunk. Esetünkben a várost érő kihívások jelentősen meghaladják kapacitásainkat, következésképp a gondolkozásunk alakítása az, amivel közelebb kerülhetünk céljainkhoz. Ezen átalakítás esetünkben egy jövőformáló eszköztár megálmodását jelentette, aminek magva a dizájn, pontosabban a dizájnvezérelt város koncepciója. Mindez remekül illeszkedik az előttünk álló feladatokhoz és pályá-

zatunk kimenetelétől függetlenül meg kívánjuk tartani vezérelvként. Óriási szabadságot jelentett az EKF-programunk fejlesztése során, hogy ezáltal kiléphettünk a korábbi döntések, struktúrák és folyamatok szabta korlátok közül és egy teljesen élet-szagú programot alkothattunk. Nem arról van szó, hogy valamiféle tabula rasaként újra kellene indítanunk a város működését (bár néhány esetben nem árt), inkább arról, hogy a friss gondolatok többet segítettek, mint a berögződött szokások követése tette volna.

De hogyan segíti mindez elérni a fentebb említett stratégiai céljainkat? Például rávezetheti a helyi intézményeket, hogyan ismerhetik fel és szolgálhatják ki a már meglévő és új célcsoportjaik szükségleteit. Vagy segíthet áthidalni a kulturális szereplők között tátongó szakadékot. Segíthet kreatív megoldásokkal új életet lehelni az üres helyiségekbe és terekbe. Új attitűdmintákat kínálhat a személyes, az üzleti és a közösségi kulturális aktivitások számára.

Célunk, hogy egyesítsük a város innovációs erejét, tudásalapú gazdaságát, a hétköznapi élmények szövedékét és az itt élők kapcsolathálóját és tudását. Épp ezért készítünk a pályázatunkkal párhuzamosan egy akciótervet is, benne olyan kísérleti projektekkel, ami révén 2019-2020-ra sokkal világosabban fogjuk látni, hogyan alakítsuk ki a hosszú távú stratégiánkat. E projektek témáit mélyinterjúk és az EKF céljai és szükségletei alapján jelöltük ki: a lentiekben arra hozunk pár példát, mely pilotprojektek járulnak hozzá közvetlenül az EKF-programunk megvalósításához.

- Sport- és rekreációs lehetőségek kialakítása alulhasznosított városi tereken
- Üres helyiségek és terek hasznosítása helyi kezdeményezéseken alapuló kulturális és közösségi programokkal
- Innovatív szolgáltatáscsomagok fejlesztése az átutazó turisták, a több napra idelátogatók és átmenetileg itt dolgozó szabadúszók számára
- Hallgatók bevonása a város életébe
- A monitoringfolyamatok eredményeinek helyspecifikus tudásként való kamatoztatása

Nem sokkal ezelőttig inkább egy titkos ambíció volt a részünkről – de az EKF-pályázatra történő felkészülés megerősítette önbizalmunkat: az **UNESCO Kreatív Városok Hálózatába** (Zene Városa kategóriában) történő felvételhez vezető előkészületek már folyamatban vannak. Mindez határozottabb fejlődési irányt ad városunknak – az eddig kevésbé tudatos működést valós és elérhető jövőképpé fordítva át. A cselekvési terv már elkészült, az első lépések zajlanak.

Stratégiánk elkészítése arra is ráébresztett minket, hogy alaposabban meg kell ismernünk a közönségünket: **ha a teljes helyi társadalomra kiterjedő közösségfejlesztésben gondolkozunk, ahhoz először is tudnunk kell, hogy ki része most a kultúrafogyasztó közönségnek és ki az, aki (még) nem.** Több háttérkutatót is lefolytattunk, ezekről bővebben a Közösség bevonása fejezetben írunk. A hangsúly egészen a közelmúltig sokkal inkább a marketingen volt. Új kulturális stratégiánk az intézmény- és szektorközi együttműködésre tekint elsődleges eszközként és ezáltal új szemléletmódot kínál intézményi és intézményrendszeren kívüli szereplőknek egyaránt.

Szeretnénk közelebb hozni egymáshoz a magán- és a közsféra szereplőit mindennapi működésük során, nagyobb és sokszínűbb közönséget szólítva így meg. Az EKF közösségfejlesztési stratégiája ugyanezen városi kulturális stratégia célrendszerére épül, egy kiegészítéssel: a régiós szemléletmód erős jelenlétével. Veszprém kulturális stratégiája nem szabhat feladatokot vagy fogalmazhat meg elvárásokat más önkormányzatok számára, így az EKF-cím hívószóként szolgálhat, amelynek segítségével arra ösztönözhetjük a térség szereplőit, hogy lépjenek újfajta kulturális szövetségre velünk.

A **regionális kulturális együttműködés** felé vezető út fontos állomása volt a Veszprém–Balaton 2023 Zrt. megalapítása. A Zrt. jelenleg az EKF-program kialakítására koncentrál, a későbbiekben pedig fontos szerepet tölt majd be a város–régió kulturális tengely fejlesztésében és fenntartásában is. A **Balaton Kulturális Tanács** is e célt fogja szolgálni és 2023 után reményeink szerint életben tartja a program során felépült regionális kulturális hálózatot is.

Kulturális stratégiánk legfőbb ereje abban rejlik, hogy túllép a megszokott kultúradefiníció és kiterjed a város egész életére, annak minden aspektusára. A kultúráról való gondolkodás részévé teszi a kulturális szolgáltatások tervezését, a közösségfejlesztést, a terhelte vagy háttérbe szorult társadalmi csoportok bevonását, új karrierlehetőségek felajánlását fiatalok és idősek számára – és így tovább. Mindez elsősorban eléggé soknak hangozhat, de igazából egy másfajta gondolkodásmód meghonosításáról van szó, nem pedig a városi élet minden problémájának megoldásáról.

Abban egészen biztosak vagyunk, hogy a kulturális stratégiánk városi szintű, legfőbb célkitűzéseit sokkal gyorsabban el tudjuk érni azzal az extra lendülettel, amit egy elnyert EKF-cím képes biztosítani. És ha ez teljesül, várakozásaink szerint a stratégiánk megfelelő kereteket biztosít azoknak a szükséges kulturális, gazdasági és társadalmi változásoknak is, amik utána biztosítani fogják azt a kulturális kapacitást, ami révén sikeres EKF-évet zárhatunk majd 2023-ban.

EKF-pályázatunk arra sarkall minket, hogy merjünk nagyot álmodni, merjünk európai perspektívában gondolkodni – ami kell is ahhoz, hogy olyan partnereket (és olyan megoldásokat) találjunk, akik hasonló helyzetben vannak, hasonló jövőképkérdésekkel szembesülnek, mint mi. Az EKF-cím egyben olyan időkénszert is jelent, ami a megszokottnál sokkal eredményorientáltabb és hatékonyabb működésre sarkall minket. És persze már önmagában EKF-jelölt mivoltunk is nagyobb figyelmet irányít Veszprémre – úgy a befektetők, mint más gazdasági és kulturális partnerek irányából.

Városfejlesztés

A kulturális stratégiánk megvalósítását városfejlesztési terveink is segítik. Számos jelentős kulturális infrastruktúrafejlesztést irányoztunk elő a következő évekre, amik összességében jelentős hatással lesznek a város és a kreatív iparágak helyzetére – ezen fejlesztések a kulturális stratégiával is szoros szinergikus kapcsolatban állnak (ld. K18 a) és d) válaszokat).

És hogyan folytatjuk 2023 után?

Bár 2023 nehezen felülbecsülhető fontosságú cezúra lehet számunkra, a kulturális stratégiánk azért messze nem csak erről az egy évről szól. Keményen kell dolgoznunk azért, hogy mindaz, amit a város lakóival együtt megálmodtunk – új szokások, új programok, új együttműködések – valósággá váljon. A stratégiánk arra is készen áll, hogy 2023 után mindezen új

kapcsolatokból és működési keretektől hosszú távon is a lehető legtöbbet hozza ki. Az, hogy az EKF-programok révén a közösen megélt európaiság új szintjeit tapasztalhatjuk majd meg a város kulturális színterében, továbbélt tapasztalat lesz, olyan, ami itt marad közöttünk.

Nem csak Veszprém gazdasági életét fogja átformálni, ahogy egyre mélyebben bevonjuk a kreatív szektort a város mindennapi életébe – hasonló hatással lesz a város társadalmára is. A kulturális stratégia és az EKF-program nem csupán arról szól, hogy minél teljesebb jóllétet biztosítson. Veszprém lakóinak: legalább ennyire fontos, hogy segítségével a passzív közönségből és a passzív városhasználókból proaktív partnereket, elkötelezett alkotótársakat és kezdeményezőket, magabiztos polgárokat tudjunk teremteni.

K7

Hosszú távú kulturális, szociális, gazdasági (és városfejlesztési) hatások

Az első alkalommal, amikor megpróbáltuk felvázolni az EKF-cím lehetséges hatásait, egy boldog, intelligens és együttműködő város és térség képe jelent meg a lelki szemünk előtt. Aztán persze hamar rájöttünk, hogy az EKF-cím nem varázspálca, nem fogja egy suhintással megoldani az összes problémánkat – továbbá, sajnos, superhősökké sem változtat minket a döntés másnapjára.

Így az itt ismertetett összes hatás a reális alapokon álló tudományos fantasztikum világába tartozik. Segített felvázolnunk egy reális jövőképet úgy, hogy közben túl tudtunk lépni napjaink sokszor felszínes problémáin, és egy pillanatra sem tévesztettük szem elől fő céljainkat és azt, hogy miért is vágtunk bele ebbe a kalandba.

KULTURÁLIS HATÁSOK // A siker mércéje: hogy az európai kulturális színtér szerves részévé válunk – városként és térségként egyaránt

Megszabadulunk a kishitűségtől és merünk nagyot álmodni

Abban hiszünk és aszerint cselekszünk, hogy Európa hozzánk, mi pedig Európához tartozunk

Támogatjuk a kezdeményezőket, segítjük a terveket tettekre váltani

Véget vetünk Veszprém régiós elszigeteltségének

Jobban érvényesítjük a régiós érdekeket, túllépünk a bezárkózó hozzáálláson

Veszprém és a Balaton a kulturális turizmus elismert célpontjává válnak

Az európai partnerségek az általános gyakorlatot fogják jelenteni, nem ritka kivételeket

Növekvő kultúrafogyasztás, különösen a jelenleg passzív csoportok körében

TÁRSADALMI HATÁSOK // A siker mércéje: hogy nem hallunk több „mindegy”-et a Veszprémben és a térségben élőkől

Tisztábban látható, új perspektívába kerülő európai értékek

Kevesebb előítélet a fejekben, több kíváncsiság a szívekben

Hangsúlyosabb, egységes helyi identitás, az európaiság dimenziójával kiegészülve

A köztéri művészet és a közös alkotások átformálják az emberek szemléletét

A fiatalabb korcsoportok aktívabban lesznek jelen a civil szférában

Több önkéntes munka

Élettel megtelő szomszédságok, városrészek

A kultúrához történő hozzáférés exkluzív szolgáltatásból alapellátássá válik

Ami jó, azt másokkal is osszuk meg – az EKF-élmény összehozza az embereket

Hatékonyabb közösségépítés a falvakban

Nő a vidéki élet, a vidéki életstílus presztízse

A természet újrafelfedezése

GAZDASÁGI HATÁSOK // A siker mércéje: enyhébb szezonális és gazdasági diverzifikáció

A Veszprém- és a Balaton-márka újrapozicionálása a magyar és nemzetközi piacon egyaránt

Veszprém a kreatív iparágak új központjává válik, csökkentve ezzel a helyi gazdaság szezonálisitását

A térség négy évszakos idegenforgalmi célpont lesz

Kulturális vállalkozási modell elterjedése és a magán- és közszférabeli kulturális szereplők közti kapcsolatok erősödése

A térség úttörő szerepet vállal az újszerű munkaszervezési módszerek meghonosításában

Az elnéptelenedő falvak elindulnak az újjáéledés útján

Kulturális intézmények javuló gazdasági fenntarthatósága

(És boldogan élünk, míg meg nem halunk.) (Vagy amíg egy napon egy újabb nagy álommal a fejünkben ébredünk fel.)

K8

A cím által a jelölt városra gyakorolt hatás nyomon követésére és értékelésére, valamint az értékelés eredményeinek terjesztésére szóló tervek

Meg akarjuk mutatni, hogyan mérhető városunk arra tett erőfeszítései, hogy túllépjen a komfortzónáján. Ezt szem előtt tartva alakítottuk ki monitoring- és értékelő rendszerünket, amit akár „A mérésen túl” fantáziánévvel is illelhetnénk.

Azt, hogy mit jelent számunkra a siker, többféle nézőpontból is vizsgáljuk: egyrészt az előző kérdésben meghatároztuk, hogy egyes területeken mit tekintenénk sikernek, másrészt a kulturális stratégiánk célkitűzéseit bemutató 5. kérdésben is érintettük. Lesznek olyan sikerszemélyeink, amiket könnyű mérni, de akadnak olyanok is, amiknél már messze nem egyértelmű, mi a több és mi a kevesebb. Így aztán próbáltunk többféleképp inspirálódni: a múltbeli és eljövendő EKF-pályázatokon túl más, hasonló léptékű kulturális programok anyagaiból is. Kiemelkedően fontos szempont, hogy rendesen mérni tudjuk majd a város–régió kapcsolat dinamikáját – ha sikerül, értékes tapasztalatokkal gazdagíthatjuk majd más, hasonló helyzetben levő EKF-jelöltek munkáját is. A monitoringrendszer kialakítása során három fő alapelv vezérelt minket:

1) **Átláthatóság:** minden finanszírozónk és támogatónk láthatja majd, hogyan valósulnak meg a célként kitűzött változások – és képesek leszünk azok programmal párhuzamos mérésére

2) **Mérhetőség:** tudunk kell valóban nyomon követni, hogy mi az, ami ténylegesen megvalósul 2023-ban – így láthatjuk, hányadán állunk az eredetileg kitűzött célokkal

ÖKOLÓGIAI HATÁSOK – A siker mércéje: az egész évre kiterjedő, fenntartható turizmus

A fenntartható föld- és tájhasználatot biztosító megoldásokat Magasabb szintű társadalmi és környezeti tudatosság

„Zöld” fesztiválok feltételrendszerének kidolgozása és érvényre juttatása

VÁROSI ÉLETET ÉRINTŐ HATÁSOK – A siker mércéje: hogy a megújuló városi terek pezsgő élettel teljenek meg

A fiatalabb generációk is aktív döntéshozói szerepet követelnek meg maguknak a város jövője formálásában

Átalakuló térhasználat, átalakuló városi szolgáltatások

Bevonjuk az elszigetelt városrészeket Veszprém vérkeringésébe

3) **Előremutató szempontok:** tartós változások mérésére is alkalmas kell legyen

A KIINDULÓ ÁLLAPOT FELTÉRKÉPEZÉSE

Már most a kezünkben van egy átfogó adathalmaz arról, hol tartunk. Az első körös felkészülés tapasztalatai jó iránymutatásként szolgáltak a második körre vonatkozóan, és ennek megfelelően is cselekedtünk (ld. részletesebben a Közösség bevonása fejezetet). A kiinduló állapotot a következő eszközök segítségével tudjuk feltérképezni:

- demográfiai, idegenforgalmi, gazdasági, oktatási és kultúrafogyasztási statisztikai adatok települési, járási, megyei és balatoni régiós szintjen
- a Design Terminállal együttműködve készült egy 2017-es pillanatfelvétel Veszprém és a régió kreatív iparáról (amit 2019-ben egy alaposabb vizsgálat finomít tovább, az Aranyosvölgy-projekt előkészítéséhez is kapcsolódva)
- egy alapos kérdőív kutatás annak a Haszkovó lakótelepnek a mindennapjairól és kultúrafogyasztási szokásairól, ahol a város népességének közel egyharmada él
- egy belső kutatás a Pannon Egyetem diákjainak a város kulturális életéhez fűződő viszonyáról
- a Veszprémben és a régiós járásszékhelyeken működő kulturális intézmények közönségének feltérképezése
- az idegenforgalom mintázatainak feltárása

MI A FOLYTATÁS?

Az indikátorok részletes rendszerét a fenti megalapozó vizsgálatok alapján, a felkészülési időszak kezdetén állítjuk majd össze, egyértelműsítve a kapcsolatot a

kulturális stratégia céljai (ld. 5. kérdés), a hosszú távú sikert meghatározó tényezők (ld. 7. kérdés), valamint a Túl a mérésen módszertan között.

„Túl a mérésen” – stratégiai célok és indikátorok

Stratégiai célok	Indikátorok
Veszprém vonzereje növekszik: lakóhelyként és úticélként, magyaroknak és külföldieknek egyaránt	Népességnövekedés Fiatalok javuló elvándorlási/visszatérési aránya
Hazai és nemzetközi szinten is elismert, a város lakóinak figyelmét magával ragadó kulturális kínálat Okos örökségvédelemmel párosuló, naprakész kulturális kínálat	Kultúrafogyasztók számának növekedése minden évszakban, a kínálat fogyasztói elismertségének emelkedése Nagyobb arányú társadalmi bevonódás az alkotói folyamatokba Közönségszám növekedése a kortárs művészetekkel foglalkozó múzeumokban és galériákban
Veszprém az ország egyik fő kreatív központjává válik	Befektetési kedv növekedése, a befektetők jellemző profiljának, hálózatoságának előnyös alakulása A kreatív munkahelyek számának és a karrierutak változatosságának növekedése
Erős és fenntartható civil szektor, megfelelő infrastruktúrával	Kultúrafogyasztók számának növekedése a kiemelt célcsoportokon belül Önkénteskedési hajlandóság és elköteleződés javulása, a közösségi aktivitás növekedése minden célcsoportban A kulturális képzések skálájának gazdagodása A civil szféra európai kötődéseinek erősödése (két- és többoldalú együttműködések számának növekedése rövid és hosszú távú projektekben egyaránt)
Újszerű horizontális szemléletmódok meghonosodása a kulturális szektor működésben	A kultúramenedzsmentben érvényesülő gyakorlatok környezeti fenntarthatóságának javulása
Fenntarthatóbb idegenforgalom, javuló turisztikai mutatók	Veszprém és a Balaton megkérdőjelezhetetlen idegenforgalmi célponttá válik Európa-szerte Növekvő látogatószám, emelkedő bevételek a helyi idegenforgalomban, szezonon kívüli látogatások számának növekedése

A monitoringrendszer elsősorban az EKF-cím elnyerését követő első évben szerzendő kiindulóadat-állományra építjük. Innentől kezdve folyamatosan nyomon követjük, hogy haladunk a stratégiai céljaink megvalósításával és az általunk sikertényezőként meghatározott célállapotok elérésével.

Megközelítésmódunk egyik újszerűnek szánt eleme, hogy régiókat nem csupán turisztikai célpontnak, hanem kulturális térnek is tekintjük. Ez a megközelítés új távlatokat nyit: korábban a régió statisztikai elsősorban kvantitatív mutatókkal dolgoztak (döntően azt vizsgálták, hány éjszakát töltenek itt turisták vagy

hány hotel szobát foglaltak) – mostantól azonban párhuzamos, egymást kiegészítő kvantitatív és kvalitatív kutatásokat egyaránt végezni fogunk.

Milyen változásokat hozhat az EKF a gondolkodásunkban? És a világszemléletünkben? Hogyan alakítja át a szokásainkat? Egy, az *érzelmi, kulturális és szellemi intelligenciát* ötvöző speciális indexet tervezünk kifejleszteni a Pannon Egyetem kutatásaira alapozva, amely képes lesz visszaadni e változásokat. E modell néhány elemét a látogatókat célzó felmérésekben is alkalmazni szeretnénk.

MIKOR MÉRJÜK?

2019-ben kerül sor a megalapozó vizsgálatok elvégzésére vagy aktualizálására, majd 2020-ban működésbe lép a monitoringrendszer; onnantól fogva minden évben részletes előrehaladási jelentést adunk ki. A monitoringról rendszeres „pillanatképek” készülnek 2024-ig, majd a kifutási időszakban is, 2028-ig.

Főbb mérföldköveink:

- 2019 – Az kiinduló állapot meghatározása, a régiós monitoringmodell bevezetése. A Veszprém Panel megalapítása (ld. később).
- 2021 – Az első átfogó monitoringjelentés, benne a félidős hatástanulmánnyal.
- 2023 – Mérföldkövek, kulcsindikátorok előrehaladásának folyamatos közzététele.
- 2024 – A Veszprém 2023 EKF-évet értékelő tanulmány publikálása.

DISSZEMINÁCIÓ

Minden „pillanatkép” elkészültét egy nyilvános esemény követi, melyen bemutatjuk addigi megállapításainkat és megvitatjuk a levonandó konklúziókat. Minden jelentést, így a nagyközönségnek szóló, könnyen emészthető anyagokat és az EKF-berkekben érdekes szakmai tanulmányokat is közzéteszük online.

INNOVÁCIÓ

Szeretnénk újdonságokkal is előrukkolni a monitoringrendszerünkben:

Legyünk képből a technológiával – sokféle innovatív eszközt és megoldást (így szoftveralkalmazásokat, fesztiválkártyákat, mobil GPS-adatokat stb.) tervezünk alkalmazni. Speciális szakmai csapatunk, a Korrigáló Labor (ld. a szervezeti struktúránál) folyamatosan figyelemmel kíséri a technológia fejlődését és segít nekünk abban, hogy a legújabb innovatív eszközöket és megoldásokat alkalmazzunk rendszerünkben, lehetővé téve ezáltal, hogy hatékonyabban tervezhessünk, valamint gyorsabban és rugalmasabban reagálhassunk az egyes helyzetekben. Jelen leszünk a közösségi média épp releváns platformjain is, hogy lássuk és értsük, mi érdekli éppen az embereket.

Nyílt hozzáférésű adatbázisként, mindenki számára ingyenesen hozzáférhető módon működtetjük majd az EKF-fel kapcsolatos, 2023 előtt, során, után összegyűjtött adatokat kezelő rendszereket. A dizájnvezérelt város koncepciónk megvalósítása során is hasonló, nyílt hozzáférésű adatbázist tervezünk létrehozni.

Veszprém Panel – 2020-tól kezdve egy állandó, a veszprémiek minden rétegét lefedő panel is részt vesz majd a monitoringban, lakossági tanácsadó fókuszcsoporthoz. A velük végzett felmérések alapján mikroszinten is nyomon tudjuk majd követni, mérni tudjuk az EKF-et előkészítő, megvalósító munkánk hatásait és visszajelzéseket kaphatunk például a kommunikációnk sikerességéről is.

Strand Panel – egy önkéntesekből álló csoport 2020-tól kezdve nyaranta ellátogat néhány kiválasztott balatoni strandra, hogy felmérje, hogyan csapódik le a közvéleményben az EKF, mit gondolnak az épp látható projektjeinkről és az azok által érintett témákról.

Regionális kultúramonitoring – a régiós elköteleződés és együttműködés minősége sarkalatos kérdés a programunk sikeressége szempontjából, amit ráadásul számos érzékeny pont és nehezen megfogható akadály is terhel. 2020-2022-re tervezzük, hogy megbirkózzunk a kihívással és a volt, illetve eljövendő EKF-címviselők tapasztalataira nagyban építve kifejlesszünk és beüzemeljünk egy modellt a regionális kulturális hatások értékelésére. Első lépésként, 2019-ben, a 2024-es EKF-jelölt Tartaival közösen nemzetközi workshopot szervezünk a témáról.

KI MÉRÍ?

Az EKF csapatával mint a felmérések végfelhasználójával szoros együttműködésben a **Koordinációs és Értékelő Központ (KÉK)** végzi az elemző- és kutatómunkát és egyben a különböző partnerek közötti koordinációt.

A KÉK tagjai:

- A Pannon Egyetem érintett karai (Gazdaságtudományi Kar, Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar)
- Fókuszcsoporthoz Kutatóközpont (Pannon Egyetem)
- Egy független kutató- és elemzőintézet

A monitoring eredményeit a KÉK rendszeresen prezentálja majd az igazgatótanácsnak. Az EKF-csapat felel majd a KÉK-kel való folyamatos kapcsolattartásért, illetve teszi elérhetővé számára a szükséges információkat a programról.

EURÓPAI VONATKOZÁSOK

K9

Tevékenységeink hatóköre és minősége:

- Az európai kulturális sokszínűség, a kultúrák közötti párbeszéd és az európai polgárok nagyobb kölcsönös megértésének előmozdítása**
- Az európai kultúrák, a kulturális örökség és történelem közös vonásainak kiemelése, valamint az európai integráció és az aktuális európai témák megvilágítása**

A térségünk különleges szerepet töltött be Európa közelmúltjában, egyfajta kivétel volt a keleti és nyugati blokkok közti párbeszéd általános érvényű tilalma alól. A Balaton volt azon kevés helyszínek egyike 1989 előtt, ahol találkozhattak egymással a Keletről és a Nyugatról érkezők. Itt láthatták újra viszont egymást családok, barátok, szeretők; itt értek össze az egymással versengő világnézetek. Ez a szerep, a maga öröklött különlegességével, komoly ihletet biztosított a klasszikusabb projektjeinkhez, de az aktuális kihívások megválaszolásához is remek kiindulópontul szolgált.

A komp, amint folyamatosan ingázik a folyó két partja, esetünkben Kelet és Nyugat között, hazánk egyik alapmetaforája. Az értelmezési keretek persze változnak: az értékek milyensége már kevésbé a fizikai tér és mindinkább a posztmodern kontúraltansága határozza meg, aminek inkább netes keresőrobotok szolgálnak jó illusztrációul, nem kompok. Megkönnyebbülés, hogy nem vagyunk már két világrend határvidéke, és 2023-ban sokkal aktuálisabb és pozitívabb célokra használhatjuk a magunk komp mivoltát. Magyarország, legalábbis kulturális szempontból, továbbra is határvidékek metszéspontjában fekszik: többszörös vallásföldrajzi választóvonal, senki földje a szláv és germán kultúrák között, továbbá napjainkban épp a különböző európai értékválasztások ütközőpontja is. Mindezek tükrében kompunkat fordítókorronggá alakítjuk át – egy felületre, ami minden irányból minden irányba képes biztosítani a gondolatok és ötletek szabad áramlását.

A Veszprém 2023 számára egy új, modern találkozóhely szerepét álmotduk meg: minthogy a városunk különféle profilú térségek találkozásánál fekszik, komoly tapasztalatunk van a találkozóhely műfajában, ezt kell most európai szintre felskálázunk. Európában és társadalmaiban ma számtalan törésvonal húzódik – és bár nem hisszük, hogy az EKF-pályázatunk A Megoldás, de mindenképp új párbeszéd, új viták kezdetét jelentheti. Reményeink szerint olyanokét, amik kevesebb feszültséghez és több kölcsönös megértéshez vezetnek. Jó pár kérdés felmerült bennünk a 2023-as program tervezése közben. Hogyan tudunk olyan találkozó-

helyet teremteni, ahol túl lehet lépni azokon a gyilkos vitákon, amik teljesen maguk alá temették az európai dialógust? Hogyan tudjuk a feszültségeket játékkal feloldani? Hogyan mutathat új utakat az, ha ki- és átbeszéljük ellentétjeinket?

Szabadság Köztársaság programsorozatunk kifejezetten ezekre a kérdésekre próbál válaszokat keresni, leginkább vitalehetőségek generálása révén. Ha már egy ilyen békés, végtelen nyugalmat árasztó régióban élünk, hátha meg tudjuk teremteni a légkört a másféleség, az európai valóságok széles spektruma felfedezéséhez és megbecsüléséhez. Ezen új párbeszédet a lehető legszélesebb kör számára tesszük elérhetővé – az európai fiatalok számára például az *Erasmus MeetUp*, a felnőtt közönséget pedig például *A bor filozófiája* keretében tervezzük megszólítani.

Kényszerű és önkéntes elvándorlás. Egész Európát leköti az a sokarcú problémakör, ami a háborús menekültektől a Nyugaton dolgozó kelet- és közép-európai vendégmunkásokon át a Balatonhoz hasonló üdülőhelyeken letelepedő nyugdíjasokig terjedő skálán veti fel kérdések hosszú sorát. *Komp* projektünk a köztesség helyzetét körüljárva e fenti migrációs trendek jobb megismerését, a közös válaszkeresést fogja szolgálni. Egy másik kezdeményezésünk, a *Köztünk élnek*, a vándorlásnak azt a világszerte egyre terjedő esetét fogja feldolgozni, amikor a nyugdíjaskort elérő idősök egy szebb és/vagy melegebb tájon töltik az öregkorukat.

Összeurópai kérdés, Veszprém környékén pedig több okból kiemelten fontos az is, **hogyan találhatunk új funkciókat a vidéki területeknek.** Ilyen okot jelent a zsugorodó aprófalvak kérdése, a hagyományos földhasználat – így a szőlőművelés – és a nyaralók iránti növekvő igény összeegyeztethetlensége, de az idegenforgalom és a természetvédelem esetenkénti ellenérdekeltsége is. *A Szexi Régió Eszköztára* projektben egész Európára kitekintve fogunk megoldást keresni arra, hogyan lehetne megőrizni, okosan fejleszteni a minket körülvevő egyedi kultúrtáját.

A vidéki élet vonzereje az elszórta észlelhető jó példák ellenére nem igazán javul *Hello, Wood!* és *Semmi*

extra projektjeink egyaránt ezen hivatott változtatni, innovációt, tudatosságot, magabiztosságot csempészve a falusi életbe. A kistelepülések esetében különösen szembetűnő a kulturális kínálat erős szezonalitása amire a *Pajta-hálózat* projektünk reagál, először is új közösségi helyszíneket hozva létre, majd alulról szerveződő programokkal töltve meg azokat.

Az európai kis- (vagy közép-) városok identitásváltása minket is sújt. Egy Veszprém-méretű város magas életminőséget képes nyújtani az itt élőknek: természetközeli a mindennapok, a kis távolságok miatt az utazás sem időigényes, ráadásul az infrastruktúra is családbarát. Mégis sokan látják Veszprémet unalmasnak, hiányolják a karrierlehetőségek szélesebb körét. E problémákra keresünk válaszokat, megoldásokat többek között a *Játékos város* és *A Régiós Show* projektjeinkben.

Európa-szerte egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a **regionális identitások.** A Balaton régió pedig különösen erős tartalommal bír ezen a területen – tekintettel arra, hogy a közös balatoni identitást a lakosság nagy része valóban magáénak vallja. Ettől függetlenül még úgy nekünk, mint más, hasonló térségeknek elég sokat kell még tanulni arról, hogyan használjuk ezt az identitást teremtő erőként. A felkészülés éve alatt megteremtjük azokat a kereteket, melyek között ez az egyedi regionális identitás valódi tartalmat és jövőképet kaphat. Mindezt támogatandó, az *Európa Nagy Tavai* hálózatépítő projektünkben meghívjuk a kontinens tóparti régióit és a tóparti embereit, remek lehetőségeket teremtve a partnerkereséshez, illetve a vonatkozó jó gyakorlatok és hasznos tapasztalatok összegyűjtéséhez. Ez utóbbiakat többek közt *A Szexi Régió Eszköztára* és a *Szörnyek és Sellők Partija* projektekben is kamatoztathatjuk majd.

Régi adósságunk, hogy a **környezeti fenntarthatóság szempontjait is beépítsük a kulturális tevékenységeinkbe.** Számos európai partnerünkkel közösen stratégiai együttműködést kezdeményeztünk a Természetvédelmi Világalappal (WWF), aminek magva egy horizontális kapacitásépítési projekt, amiben a kulturális tevékenységek negatív környezeti hatásait csökkenteni képes megoldásokat fejlesztünk és tesztelünk, illetve szabályozási és gazdasági akadályokat is felszámolunk.

Veszprém identitásának kialakulásában jelentős szerepe volt annak, hogy évszázadok óta püspöki (újabbban érseki) székhely. A **hit, a vallás, a spiritualitás** adhat erőt, adhat ihletet, de jelenthet félelmet is. Olyan programokat tervezünk, amik képesek kortárs kontextust biztosítani a hit(ek) fontosságának, nélkülözhetetlen társadalmi szerepüknek: a *Csendnapok*, a *Mennyei Hangzavar* egyaránt lesznek az önreflexió terepei és a

vallás(ok) hétköznapi szerepét körüljáró események. A térség zsidó örökségét egy önálló projektben, a *Válasz a sötétségre* címűben dolgozzuk fel.

Az európai fiatalok bevonása – A mai fiatalok gyakran „csendes generációként” definiálják magukat. Teljesen más szabályok szerint kommunikálnak, mint azok, akik a megszólításukért felelős kereteket hivatottak összerakni. Ezt az ellentmondást első lépésben a *dizájnvezérelte város* koncepcióink megvalósításával tervezzük feloldani, új terepeket találva a fiatalok bevonására, egyszermind olyan új eszközöket is kreálva, amelyek a saját generációjukon belüli közös munkát támogatják. A *V Generáció*, a *Balaton-Tábor* és a *Campusnagykövetek* projektek életszagú, valódi feladatokat kínálnak majd nekik, európai cse-reprogramokkal tárva szélesre előttük a világ ajtaját.

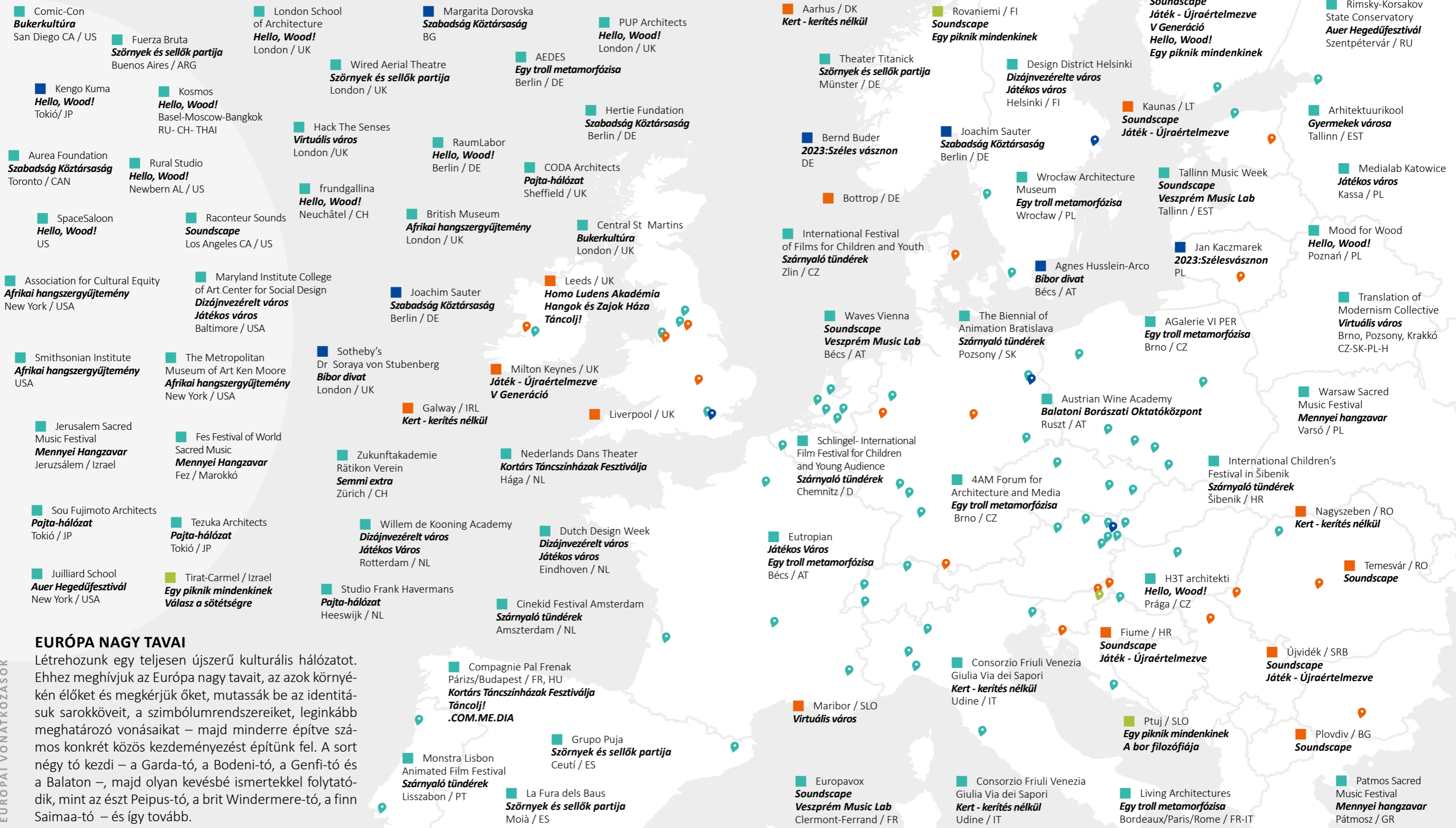
Az elveszett örökségek felélesztése (és az eddig nem ismertek felfedezése) jó ideje fontos téma az európai kulturális közbeszédben. Mi is számos projektet építettünk erre: új funkciókkal töltjük meg lapostetőinket, újragondoljuk a belvárosi húszemeletest és mindezzel Európa számára is jó példákkal szolgálunk arra vonatkozóan, hogyan lehet megszüntetni a szocmodern épületekkel szembeni általános megvetést. A *Bunkerkultúra* projekt felhagyott ipari és honvédségi területeknek, épületegyütteseknek segít majd új, kortárs feladatot találni.

Az európaiság kérdése – a pályázatunkat most írjuk, 2023-ig pedig még biztosan elég sok dolog fog változni. Hiszen az első körben még a brit EKF-társjelölt városokkal párhuzamosan dolgoztunk – de végül „EKF-árvákká” váltunk, ahogy egy csapattagunk fogalmazott. Ami egy elég szomorú történetből villant fel egy epizódot, ráadásul olyanból, ami nem annyira nekünk, inkább általában Európának szomorú. Rámutat arra is, mennyi váratlan fordulat várhat még ránk.

Az EKF lényege épp az, hogy erősítse az európai polgárokban a közös kulturális térhez tartozás érzését. Így aztán semmiképp nem hallgathatjuk el azt a kilométerekről látszó, ordító ellentmondást sem, hogy miközben pályázunk, Magyarország egyszermind az európai nyáj legfeketébb báránya is. Ezért koncentráltunk egy olyan program összerakására, amely képes párbeszédet katalizálni az európaiság efféle (ön)ellentmondásairól. Hiszen nem csak Magyarország több annál sokkal, mint ahogy mostanában a hírekben megjelenik, hanem Európa is – ennek tudatosítása pedig olyan feladat, amire nem is annyira projekttekkel, inkább az általános hozzáállásunkkal tudunk reagálni, hogy minden vonatkozó pályázati témánkban a lehető legjobban érvényesülhessen majd a fontossága.

c) Az európai művészek bevonása, különböző országok szereplői vagy városai közötti együttműködés, valamint nemzetközi partnerségek

- EKF Partnervárosok
- Partnervárosok
- Művészeti partnerek
- Kurátorok, művészek

EURÓPA NAGY TAVAI

Létrehozunk egy teljesen újszerű kulturális hálózatot. Ehhez meghívjuk az Európa nagy tavait, az azok környékén élőket és megkérjük őket, mutassák be az identitásuk sarokköveit, a szimbólumrendszereiket, leginkább meghatározó vonásaikat – majd mindezt építve számos konkrét közös kezdeményezést építünk fel. A sora négy tó kezd – a Garda-tó, a Bodeni-tó, a Genfi-tó és a Balaton –, majd olyan kevésbé ismertekkel folytatódik, mint az észti Peipus-tó, a brit Windermere-tó, a finn Saimaa-tó – és így tovább.

EURÓPAI VONATKOZÁSOK

Budapesten túl

Az itt leírtak jó stratégiai alapként szolgálnának bármelyik magyar EKF-jelölt városnak arra, hogyan csábítson több európai és más külföldi látogatót magához. Miközben a hazánkban töltött külföldi vendégéjszakák 60%-a a fővárosra esik, mi a Balaton régióval úgy vagyunk a vidék legsikeresebbjei, hogy még így is csak a külföldi vendégek szűk 13%-át tudhatjuk magunknál (ami, ugye, a nem Budapestre érkező külföldi látogatók kis híján egyharmadát jelent). Ha az önálló desztinációkat vizsgáljuk országos szinten, a hévízi fürdőturizmus a második helyezett Budapest után – a látogatók 4%-ával.

Túllépni Budapesten kihívás és lehetőség is egyben. EKF-címviselőként jó esélyeink lehetnek jó pár tervünk megvalósítására, különösen a magas színvonalú turisztikai célponttá válás terén – például az idegenforgalmi szezon meghosszabbítása, szolgáltatások és programok szélesebb körének kifejlesztése révén. Ez nem csupán a Balaton környéke, hanem egész Magyarország idegenforgalmának kínálna komoly esélyt, úgy a növekedési potenciálunkat, mint nemzetközi ismertségünket tekintve. Így aztán erős stratégiai együttműködést tervezünk a regionális és hazai turisztikai szervezetekkel egyaránt: nem csak az a célunk, hogy helyi szinten fejlődjünk, hanem hogy olyan színvonalat képviseljünk belföldi viszonylatban, ami az országba látogatókat hatékonyan képes Budapestre túlra is kicsalogatni.

Túllépni a szalagcímeken

Magyarország pillanatnyilag az európai érdeklődés középpontjában áll és, őszintén szólva, nem úgy néz ki, hogy ez 2023-ig változni fog. Ez a fajta figyelem néha igencsak kényelmetlen, de az biztos, hogy felkelti az érdeklődést hazánk iránt. Azok pedig, akik nyitottak arra, hogy túllépjenek a politikai üzenetekre, biztosan érdeklődéssel figyelik majd, hogy egy magyar EKF-címviselő mihez kezd majd ezzel a sajátságos helyzettel. Persze nem tagadható, hogy furcsán hangzik, ha a Magyarországot érő bírálatokat és hírzajt vonzerőként kezeljük. Ha sikerül áttörni a politikai kommunikáció rétegein és **programunk három pillére** a szélesebb európai közönség számára is megismerhetővé válik, bizton számíthatunk az érdeklődésükre, mivel a **közös alkotás, a közös megvalósítás és az aktuális európai témák** válnak láthatóvá. Programunkkal provokálni akarunk – önmagunkat és a külvilágot egyaránt. Mindannyiunknak jót fog tenni.

Az elképzelhetőn is túl

Meglepően sok olyan projektünk lesz, ami szerintünk az „utaznék, hogy lássam” kategóriába esik: a Balatonra, Közép-Európa legnagyobb tavára épített ideiglenes híd, amit olyan művészek terveznek, mint *Ólafur Elíasson*; *Kengo Kuma* workshopja egy új, szimbolikus városi installáció felállításához; a Szabadság Köztársaság és az *Erasmus MeetUp*, amelyek a Balatont ismét találkozási ponttá varázsolják; a *.COM.ME.DIA* egyedülálló produkciója, amelyhez egy felhagyott ipari komplexum szolgálhat lélegzetelállító háttérrel és amelyben a *Recirquel*, a 2018-as Edinburgh-i Alternatív Művészetalálkozó és Fesztivál legjobbjának szavazott újcirkusz-társulat játssza a főszerepet.

A *Baltoni beszélgetések* részeként élő vitaestet tartunk *Jordan Petersonnal*, *Slavoj Žižekkel* és *Barabási-Albert Lászlóval*. A *Szörnyek és sellők partija* képében egy példátlan szörnyparádén gyűlhetnek össze Európa legendaimádói. Meghívjuk *Jiří Kyliánt* (Holland Táncszínház), *Jorma Uotinent* és *Fehér Ferencet* a Kortárs Táncszínházak Fesztiválja sztárvendégeiként 30 000 ember játszik majd együtt. A *mágikus hetes* színdarabban miközben legyőzik az Európát fenyegető hétfejű sárkányt. És ez csak pár példa azok közül, amik révén magabiztosan állíthatjuk: Európa minden szegletében fel fogjuk tudni kelteni a közönség figyelmét.

Az a sok európai, aki átmenetileg vagy tartósan a térségünkbe költözött, az egyik leginkább alulhasznosított erőforrásunkat jelenti *Köztünk élnek* programunkkal szeretnénk őket is aktív közönségként megnyerni – és ha ők bekapcsolódnak, könnyebben elérjük majd rokonaikat és barátait is, szerte Európában.

Legyen zene!

Dolgozunk azon, hogy elnyerjük a UNESCO Zene Városa címet, mint ahogy a 2020-as Music City Convention is szeretnénk Veszprémbe hozni. Két további kiemelkedő zenei eseményt is tervezünk, amelyek biztosan rengeteg zeneimádót csábítanak majd Veszprémbe: a *Classical:Next 2022* és a *WOMEX 2023*. Eddig gyakran szembesültünk vele, hogy amikor nemzetközi előadók jönnek az Utcazene Fesztiválra, nem tudták, hol is van Veszprém – de most már egészen biztosak abban, hogy vissza szeretnének térni ide.

Az Európa Kulturális Fővárosa 2023 lesz az a hívószó, ami végérvényesen rárajzol minket Európa térképére. A többi rajtunk múlik.

Erős kapcsolatokat alakítottunk ki a brit EKF-jelölt városokkal a programelőkészítés során. A nyár folyamán mindenjelöltet meghívtunk Veszprémbe és közülük a két legaktívabb, **Leeds** és **Milton Keynes** csatlakozott hozzánk workshopsorozatunkon. Továbbá számos brit művész és kulturális szervezet működik közre a legkülönfélébb projektjeinkben. Terveink szerint felkérjük az összes korábbi brit jelöltet (valamint két korábbi EKF-várost, Liverpoolt és Glasgow-t), hogy 2023-ban zenekarokkal képviseljék magukat az Utcazene Fesztiválunkon.

Leeds – *A jövő megalkotása (Incubating the Future)* című programjuk fontos partner lesz kreatív fiatalok tehetséggondozását célzó programjaink számára, hiszen mindkettő a fiatalok vállalkozói szellemét helyezi előtérbe. Az *East Leeds Chapel FM Community* rádióállomás, a *Music Arts Production* és a *Studio 12* együttműködik majd velünk a *Hangok és Zajok Házában*, illetve a *Homo Ludens Akadémián* helyet kapó projektjeinkben. A leedszi *Északi Balett Színház (Northern Ballet)* tanulási nehézségekkel küzdő diákokkal foglalkozó programja segítségünkre lesz *Táncolj!* projektünk során.

Milton Keynes – Folytatjuk közös ötletünk, a *Játék - Újraértelmezve* projekt kidolgozását, amely a sport- és kulturális élet között teremt kapcsolatot Milton Keynesben és Veszprémbe, de más korábbi és reménybeli EKF-városokban is. Az idei évben útjára indított *Kreatív Városi Élet Fesztiváljuk (Festival of Creative Urban Living)* azon projekteken lesz partnerünk, amelyek a városi élet, a városi táj megélését és használatát segítenek újragondolni – mint a *V Generáció* és a *Játékos város*. Fontos szövetségesként számíthatunk rájuk a dízajnvezérelt város koncepciója, illetve a kulturális tevékenységeink fenntarthatóságának fejlesztése vonatkozásában is.

Korábbi EKF-címviselő városokkal mint kiemelt tanácsadókkal tervezünk együttműködni, döntően a kapacitásfejlesztés területén. Már most stabil kapcsolatunk van az *Essen/RUHR 2010*-zel, mivel testvérvárosunk, Bottrop is részt vett a programban, a *Liverpool 2008*-cal, ez esetükben a közösségi bevonást és közösségépítést célzó projektjeik

szolgáltak számunkra számos jó példával. Tapasztalatainkra a UNESCO Zene Városa cím kapcsán is számíthatunk. Felvettük a kapcsolatot a **Maribor 2012** csapatával, első lépésben partnervárosunk, Ptuj közvetítésével, amely szintén kiegészítő helyszínként működött a szlovén EKF-év idején, és ahol számos, az EKF-ben vezető szerepet betöltő szakember dolgozik napjainkban. A felkészülés második köre során sokat tanultunk tőlük, különösen az EKF hosszú távú örökségével kapcsolatban. Természetesen Pécs is fontos szövetségesünk lesz. A Pécs 2010 program felemás fogadtatásban részesült Magyarországon és úgy véljük, e bírálat sok tekintetben nem volt igazságos. Szeretnénk „rehabilitálni” a hazai közvéleményben azt, amit Pécs 2010-ben véghezvitt, és áthozni Veszprémbe a Pécs 2010 legjobb momentumait.

Pályázatunk fontos részét képezi a gasztronómia, így külön megkeressük azokat az EKF-városokat, amelyek az **Európai Gasztronómiai Régió (ERG)** programjának is otthont adtak: ilyen volt **Aarhus** 2017-ben, **Nagyszében** (2007-ben EKF, 2019-ben ERG) és **Galway** (2020-ban EKF, 2018-ban ERG). Meghívjuk majd őket, hogy vegyenek részt *Kert – kerítés nélkül* projektünk kezdeményezéseiben.

2019-ben kezdve a folyamatban lévő EKF-programokkal való szakmai együttműködés kapacitásfejlesztési programjaink szerves részét képez majd. Munkatársainknak tanulmányutakat, csereprogramokat szervezünk, amelyekről azt reméljük, hogy itthon is hasznosítható tapasztalatokkal és kapcsolatokkal térnek majd haza. Cserébe természetesen mi is felkínáljuk ugyanezt a lehetőséget más EKF-eknek.

Mindenképp meg kell említenünk **Fiumét (2020)**, **Újvidéket (2021)** és **Temesvárt (2021)** is, mivel mindhárom város aránylag közel fekszik hozzánk, és rajta vannak a magyar emberek mentális turisztikai térképén. Erre építve szeretnénk népszerűsíteni közelgő EKF-évünket – úgy a futó aktív együttműködéseink, mint az által, hogy helyet biztosítunk e városoknak az akkor már működő EKF-központunkban. Számos, hozzánk hasonló méretű jövőbeni EKF-város, például **Matera 2019**, **Galway 2020** és **Elefszina 2021** komoly inspirációt

jelent számunkra, mivel a hasonló háttérrel rendelkeznek. Kaunas (2022) művészeti programjában hangsúlyosan szerepel a modernista építészet – tervezett stratégiai partnerünk, a *Translacion of Modernism Collective* már több projektben együttműködik. Kaunasszal és már alakul az elképzelésünk arról, hogy a jövőbeni projektekben hogyan kapcsoljuk össze városaink épített örökségét.

Tartu testvérvárosunk és 2024-es EKF-jelölt. Folyamatban levő *Enrich* projektünkben azon dolgozunk együtt, hogy új módokat találjunk arra, hogyan vonjunk be az ifjúságot kulturális örökségünk megőrzésébe és népszerűsítésébe. Ezen túlmenően kapacitásépítő programunk egyik mellékfókusza arra ösztönöznöni a fiatalokat, hogy aktívan szerepet vállaljanak civil szervezetek munkájában. Ebben biztosan segítségünkre lesz Tartu (és általában Észtország) jó példája Kaunas, Riga, Leeuwarden, Dornbirn, Bodø, Turku, Tampere és Veszprém együtt vesz majd részt *Containers of Art (Konténerművészet)* projektjünkben, ami egyben remek marketinglehetőség lesz 2023-ban. *Hello, Wood!* projektünk tovább fog élni Tartu 2024-ben; ahogy *A Szexi Régió Eszköztára* fejlesztései és módszerei is hasznosak lesznek Tartu *Superurban Renitents (Városi ellenállók)* projektjében. A Peipus-tó tagja lesz Európai Nagy Tavak-hálózatunknak (ahogy

Salzkammergut, a 2024-es osztrák jelölt tóvidéke is). Ennek köszönhetően mi, „tavi emberek” új perspektívákkal bővítjük majd a kulturális együttműködésben rejlő lehetőségeket.

A 2024-es osztrák jelölt, Dornbirn ugyanazokat a célokat szeretné elérni, mint mi *A Szexi Régió Eszköztára* projektünkkel. Hagyományos házaink felújítása modellként fog szolgálni nekik szintén hagyományos, *bregenzwaldi* házaik felújítása során.

A 2025-ös jelöltek közül **Magdeburgot** meghívtuk az Utcazene Fesztivál ideje alatt tartott közös brainstormingunkra. Bár programjuk még csak most van kialakulóban, máris találtunk lehetséges közös projekteket, így például a modernista építészeti újragondolását. Magdeburg koncepciójában várhatóan hangsúlyosan jelenik meg a szólásszabadság, amely szintén több ponton kapcsolódhat programunkhoz, pl. a *Szabadság Köztársaság* projektünkhöz.

Az egyik 2025-ös szlovén jelölt, **Lendva** mindössze 70 km-re fekszik régióink nyugati határától. Mivel ők is regionális dimenziókban gondolkodnak, tudunk majd segíteni egymásnak abban, hogy a regionális kulturális együttműködés új szintjére lépjünk, tele új monitoringeszközökkel és a szubzidiaritást erősítő megoldásokkal.

KULTURÁLIS ÉS MŰVÉSZETI TARTALOM

K12

Művészeti terv és stratégia 2023 kulturális programjaira vonatkozóan

A Veszprém 2023 művészeti programját szigorúan *jövő időben gondolkodik*. Közösségeket virágoztatunk fel, új struktúrákat építünk ki, alapokat teremtve ahhoz, hogy új kulturális találkozóhelyé válhassunk úgy a régióink, mint Európa számára.

Művészeti vízióink kihívásokban gazdag programsorozatot jelöl ki: egy rendezvényekből, kiállításokból, különféle egyéb akciókból álló, organikus kialakuló programot, amely lehetővé teszi számunkra, hogy messze túllépjünk a – számos erőssége dacára – még mindig túlságosan szerény és beszűkült kulturális rendszerünk korlátain.

Programunk egy új európai kulturális régióra vonatkozó, úttörő terv. Célunk egy új kulturális identitás megteremtése a Balaton vonzáskörzetében. Egy tér, ahol a helyi, regionális, nemzeti és európai szerepek és sajátosságok kiegészítik egymást. Ahol arra bátorítunk mindenkit, hogy aszerint határozza meg és élje meg a kultúrát, amilyenek megélik azt.

Néhány alapelv segített minket művészeti terveink és stratégiánk megfogalmazásában. Ezek abban is segítenek minket, hogy Veszprém 2023 hosszabb távon is valós örökséget hagyjon hátra és emellett egy olyan programot is lehetővé tesznek, amelytől majd eláll a lélegzetünk is.

Hajtóerőnk a játék – a dizájn ereje

A dizájn a mi „jövőformáló eszköztárunk”, ami új perspektívába helyezi kulturális tevékenységünket. Elhagyjuk a kulturális kommunikáció dogmáit (az olyanokat, mint a „Vedd meg a jegyet! Ülj és nézz pissenés nélkül!”), helyette megtanítjuk egymást az alkotás, az együtt alkotás örömére.

Emberekre építünk

Sokat hallunk a közösségvezérelt folyamatokról. Elhátároltuk, hogy az elméletet a gyakorlatba is átültetjük, úgy utcáinkon, mint városunkban és régióinkban. És nem félünk mindezt megpékelni egy egészséges adag exhibicionizmussal sem!

Szembenézés a más milyenséggel

Ez elsőre sokkterápiának hangozhat, pedig nem annak szánjuk (bár vannak esetek, amikor szükségünk lehetne rá). Feltárjuk azt a sokszínűséget, amit itt helyben észre sem veszünk, feltárjuk Európa és a világ különböző árnyalatait, az európaiság és világpolgárság különböző aspektusait. „Másik” világokról és világ-

nézetekről rántjuk le a leplet – kihívó, mégis konstruktív módon. Projektjeink sok „leleplezésre” építenek: programunkban nyíltan felvállalunk egy sor kényes témát, olyan kérdéseket teszünk fel, amelyeket korábban még soha. A nemi szerepekkel, a hit meglétével vagy hiányával, az idegengyűlölettel, a város kettős identitásával és még sok mással kapcsolatos kérdéseket. Európa nagyvárosaiban talán nem számítanak annyira forradalminak ezek a témák, de a (félig) vidéki környezetben legtöbbjük még ma is igen érzékeny pont: az eddigiektől eltérő megközelítésre van szükség ahhoz, hogy érdemben és előremutatón tudjunk foglalkozni velük.

A szezonális leküzdése

Szinte mindegyik új program, ami megjelenik a művészeti programunkban, a szeptembertől májusig tartó, azaz a főszezonon kívüli időszakra összpontosul. Ami a nyarakat illeti, nem (csak) az a célunk, hogy több embert vonzzunk ide, hanem hogy új élményeket és valódi minőséget kínáljunk nekik.

Környezeti fenntarthatóság erősítése

Kulturális programunk során minimalizálni a negatív környezeti hatásokat – ez nem csak arról szól, hogy csatlakozzunk az aktuális nemzetközi trendekhez, hanem sokkal inkább arról, hogy felelősséget vállaljunk saját tetteinkért.

Minden generáció megszólítása

Meg kell tanulnunk, hogyan lehet okosan megszólítani különféle célcsoportokat, anélkül, hogy sablonosan tennénk. Ez komoly feladat, és mindenképp el kell hagynunk a megszokott gondolkozási sémáinkat, ha sikerrel vonzóvá és elérhetővé akarunk tenni minden programot minden generációnak, fiataltól idősig.

Őszintén hisszük, hogy a Veszprém 2023 mindenkinek életreszóló élményt fog nyújtani. De még büszkébbek leszünk, ha 2023 valódi motivációként és inspirációként szolgál mindannyiunk számára, és 2023-on túl is képesek leszünk életben tartani vízióinkat. Reméljük, hogy 2023-nak köszönhetően a részvétel valódi szokássá válik és az intézményeink is nyitott ajtókkal és nyitott gondolkozással működnek tovább. Egy újfajta élet, amely az eddig elképzeltelen is túlmutat? Nem. Amit mi megálmodtunk, az egy új régió – egy új valóság.

K13 A kulturális program felépítése és a főbb eseményei

Művészeti programunk három pilléren nyugszik, melyek egytől egyig a TÚLLÉPÉS koncepcióját közelítik meg valamilyen oldalról, oly módon, hogy segítségükkel feltárhassuk jövőképünk egy-egy szeletét. Programunk kiemelt zászlóshajóprojektek köré épül, amelyeken nagy érdeklődésre számíthatunk és reményeink szerint egytől-egyet magukkal ragadják a közönséget. Mellettük sorakozik egy nagy csokor hasonlóan izgalmas, de konkrétabb témákat körüljáró projekt, hazai és nemzetközi élvonalbeli előadókkal, művészekkel és innovátorokkal az élen.

A továbbiakban bemutatott programok és projektek ízelítőt adnak a Veszprém 2023-ról. Hagytunk azért teret új, innovatív ötleteknek is, hogy tovább gazdagíthassák programunkat. Felkészülési éveink alatt egy nagyszabású kapacitásépítő program biztosítja majd, hogy a helyi kreatívok, közösségépítők és bárki, aki szeretné kivenni a részét a programunk megvalósításából, lehetőséget kapjon erre – hogy együtt élhessük át ezt a kalandot és teremtsük meg új kulturális régióinkat. És mindeközben persze közben jól is érezzük magunkat.

LÉPÉSVÁLTÁS

#kulturálisprofil
#kreatívipar
#zenevárosa
#várositerek
#mindenkitáncolásnékel
#nincstöbbunalmaskedd

SZEMBESÍTÉS

#önbecsülés
#kisebbségek
#avárossötétmúltja #hit
#királynőkvárosa
#balatonitündérmesék
#mentsdmegatigrist

A BÁJON ÉS ELSZIGETELTSÉGEN TÚL

#régióhálózatok #örökség
#elfeledetthelyek #üresházak
#gasztronómia
#borkultúra #vidékiélet
#természet
#kreatívkalandok

VERANCICS FAUSTUS KAPACITÁSFEJLESZTÉSI PROGRAM

LÉPÉSVÁLTÁS

Ez a pillér a város... a mi városunk jövőképeinek kialakításáról szól. A jövőképünk gyakorlatba való átültetéséről. Arról, hogy túllépünk az úton, amin jelenleg a város halad és felfedezzük Veszprém és Európa új arcát. Új köntösbe öltöztetjük a hagyományos művészetet és oktatást, magas színvonalú fesztiválok új hagyományát teremtjük meg, vagány, játékos dizájnkezdemenyezéseket indítunk el és végeredményben kreatív kulturális központtá álmodjuk át városunkat. A zene és az előadóművészet már most is erősségeink közé tartoznak, de ezeket felfrissítve, új pályára állítva Európa élvonalába.

SZEMBESÍTÉS

Célunk egy olyan elfogadó és nyitott légkör megteremtése, amelyben bátran felfedezhetünk és alkothatunk. Projektjeink keretében túlléphetünk a hangzatos frázisokon, amelyek olyannyira kitöltik a világról alkotott képünket, hogy nem hagynak helyet önálló gondolatoknak. Az efféle szembesítés új párbeszédet indít el. Régiókn egyedi történelmével, kultúrák és eszmék találkozási helyeként teret tudunk adni a „más” megközelítéseknek, úgy hozva be a különbözőség gondolatát a mindennapokba, hogy közben tudhatjuk: ez komoly kihívást jelent a hozzánk hasonló, meglehetősen homogén társadalmi összetételű régiók számára. Meg kell tanulunk megragadni a sokszínűség és a különbözőség lényegét és kulturális, lelki épülésünkre fordítani mindazt, amit kivált. Mind művészeinkre, mind közönségünkre hatással lesznek új ötletek, új terek, új fesztiválok – melyek mind segítenek megpiszkálni a felszínt és felfedezni a bennünk rejlő tehetséget, potenciált, nyitottságot.

A BÁJON ÉS ELSZIGETELTSÉGEN TÚL

A lassan elnéptelendő, kiüresedő vidéki térségek jelenségére adott sajátos válaszainkat mutatják be az itt szereplő projektek. Még csak most kezdjük el kapisgálni, hogy mekkora hatással és milyen következményekkel is bír ez az Európa-szerte általános jelenség és úgy gondoljuk, ezen a téren valóban sokat tanulhatunk Európától. Szeretnénk bemutatni, hogyan lehet a régiókat nem csupán megmenteni, hanem fel is virágoztatni a gasztronómiával, szabadterei programokkal vagy kis közösségekért működő kreatív vállalkozásokkal.

Az együttélés helyett az együttműködésre fogunk koncentrálni. A balatoni térségben Veszprém mindig kulturális csomópontként működött – és működött és működik ma is – ami egyszerre igaz is meg nem is. Az e program pillérbe tartozó projektek egy erősebb regionális hálózat kiépítéséről, közös célok megvalósításáról és az összefogásról szólnak, amelyek révén valóra válthatjuk álmunkat és egy valóban új, Európában meghatározó kulturális desztinációvá válhatunk.

VERANCICS FAUSTUS Kapacitásfejlesztési Program

Az EKF-év megtervezése és megvalósítása életre szóló lehetőség – de nem csak a miénk, hanem mindenkié, aki a kulturális szektorban dolgozik. Tudjuk, hogy nem állunk tökéletesen készen egy ilyen nagyszabású program megvalósítására. Sok projektünknek már most része a közös tanulási folyamat, a kapcsolatok építése helyi, nemzetközi művészek, dizájnerek, építészek és közösségünk tagjai között. A Verancics Faustus program biztosítja majd a projektjeinkhez szükséges szakértelmet és saját kapacitásaink megfelelő fejlesztését. Kezdve a kulturális intézetek igazgatóival, a turisztikai szolgáltatásokban dolgozókon át a civil szektor szereplőinek erősítéséig, a fiatalok – és kreatív energiáik – bevonásáig egyaránt kulcsfontosságú ahhoz, hogy együtt felépítsük a Veszprém 2023-at, ami alapjaiban meghatározza majd régiókn jövőjét.

LÉPÉSVÁLTÁS

A MÁGIKUS HETES

Ha a jövő városát szeretnénk magunknak megalakítani, először is le kell győznünk múltunk és jelenünk démonjait, sárkányait. Démonjaink egy része Európát is fenyegetik. A *Mágikus hetes* (mint a westernben vagy A hét samurájban) egy egyedülálló színdarab során győzi le a sárkányokat demónokat, miközben az egész város színpaddá alakul, a színészek pedig a helyiek és idelátogatók lesznek. Veszprém hét dombra épült. Veszprém mint Európa avatara jelenik meg és szolgál az Európát fenyegető hét démonnal való küzdelem színteréül. A hét démon:

Elszigeteltség – Migráció – Szexizmus – Előregedő társadalom – Mesterséges intelligencia – Klímaváltozás – Szociális szakadék

Persze a darabban ennél fülbemászóbb neveik lesznek, hívhatjuk például a mesterséges intelligencia sárkányát *Robo Cydragnek*, vagy az előregedő társadalmát *Géronta Vetuste*-nak (hogy lehet, hogy még az „idős” szó is sokkal szexibben hangzik franciául?). A demónokat a veszprémi nevezik majd el, amihez különböző nyelvekből meríthetnek majd ötleteket – ez már most elég mókás feladatnak ígérkezik.

Hét barát kalandjait követjük nyomon – mind-egyikük egy-egy modern archetípus, mint az alkotó, a bölcs, az uralkodó, a törvényen kívüli, az ártatlan. A város hét ikonikus helyszínét járják be, mint ha Európán utaznának keresztül. Válaszokat és gyógyírt keresnek, hogy megszelídítsék korunk démonjait – vagy legyőzik a sárkányokat, vagy átállítják őket a saját oldalukra. A *darabot maguk a lakosok írják* személyes és online részvételen is alapuló workshop-sorozat keretében, amelyek mindegyikét egy-egy (összesen hét) meghívott író vezeti. Egy-egy író egy-egy helyszínért felel – 2022-ben pedig mozgósítani fogjuk a veszprémi

iskolásokat, egyetemistákat, civil szervezeteket, hogy csatlakozzanak és segítsenek megálmodni és megépíteni a díszletet. A hét sárkányt/démont is workshopok sorozatán, közösen tervezzük majd meg – meghívott művészek, szakemberek segítségével együtt készítjük el a tökéletesített dizájnt.

30 000 lakos (vagy reményeink szerint még ennél is több) jeleníti meg a tájképet, ők lesznek a sárkányok, a mellékszereplők, a hősök kísérői és azok, akikkel a barátok találkoznak útjuk során. Városi tájképünk lesz a háttér és a színpad – itt utazzunk együtt időn és téren át.

Hőseink, a hét barát akadályokat győznek le, kihívásokkal néznek szembe – ahhoz, hogy előre jussanak, meg kell fejteniük feladványokat, ki kell állniuk próbákat – és mindeközben folyamatosan szükségük lesz a közönség segítségére a megoldáshoz. A színdarab többnyelvű lesz, a megértésben a barátok segítenek majd egymásnak és a közönségnek.

A hét témakör – korunk démonjai – életre keltik az Európában napjainkban zajló diskurzusokat. A felkészülési folyamatból minden generáció kiveszi részét, így több nézőpontból reflektálhatunk arra, milyen aktuálisan az életünk, a város jövője és maga Európa. Az összefogás szükségessége azért, hogy létrejöjjön ez a hatalmas városi előadás, remekül rávilágít arra is, hogy mennyire fontos együtt harcolnunk Európa démonjai ellen.

2023. május – előzetes a januári nyitó nyitócere-mónián MK M HK

REGIONÁLIS	KORCSPORTOK	LAKÓHELY SZERINT	SZÜKSÉGES NYELVISMERET
	MK Minden korcsoport	M Mindenki	H Főleg magyarok számára érthető
	F Fialok	V Veszprémiek	HK Mindenki számára érthető
	FE Felőttek	R Régió lakói	EKF-TP EKF-testvérprojekt
	I Idősek	L Látogatók	

EGY PIKNIK MINDENKINEK

Piknik 20 000 embernek? Nem lesz egyszerű feladat, de megcsináljuk.

Mi is lehetne alkalmasabb helyszín, mint a Haszkovó, a legnagyobb lakótelepünk, ahol a lakosság 30%-a él. Megetetni 5000 embert felért egy csodával. Mi 20 000-et etetünk meg és még arra is rávesszük őket, hogy énekeljenek és táncoljanak. Az *Egy piknik mindenkinek* projektünk az egyik legjobb példa a közösségek, ifjúsági szervezetek és olyan európai szakemberek együttműködésére, akik a kultúra és közösségek összekapcsolásáért tevékenykednek.

Partnerünk lesz e vállalkozásban többek között a *Left Coast (UK)* csapata, akik azért dolgoznak majd helyi egyesületekkel karöltve, hogy nagy kulturális események segítségével bevonják a lakóközösségeket otthonuk formálásába. Tim Steiner emberek százait vont/vonja be, hogy zenéljenek közösen Guimarãesben (2012) és Plovdivban (2019) – a szakma legprofibbjaitól kezdve egészen azokig, akik még életükben nem játszottak hangszereken vagy soha nem énekeltek. A helyi szabadtéri művészeti projekteken a *Walk the Plank (UK)* és annak *School for Spectacle* programja jár élen, kreatív szakembereket és közösségi aktivistákat vonva be a projektek együttes megvalósításába.

Teljesen kifordítjuk magából a haszkovói Agóra kulturális központot. Kiterjesztjük működését a feltuningolt közterekre: például egy közösségi pizsaszütő kemencével a parkban, szabadtéri színpadok, zenés pavilonok és sok más ideiglenes projekt segítségével. Találkozópontra hozunk létre a helyiek számára – és lehetővé tesszük, hogy kreatív szakemberekkel dolgozzanak együtt.

A Pikniket lépésről lépésre, négy év alatt építjük fel – 2019-ben teszteseményekkel kezdünk, amit legalább kétfévente megismétlünk 2023-ig. Ez segíteni fog a helyi kapacitásépítésben és egyfajta kapcsolódási pont lesz a haszkovóiaknak 2023-hoz. El szeretnénk hozni Európát is Haszkovóba. 2020-21-ben közös projektekre fogunk partnervárosainkkal, így pl. Bottroppal (DE), Tartuval (EST), Roivaniemivel (FI) és Ptujjal (SLO) közös projektjeink a tesztfesztiválok számára is értékes tartalmat fognak biztosítani. Felvesszük továbbá a kapcsolatot Fiume 2020 27 *Neighborhoods* és Kassa 2013 *SPOTS* projektjeivel is, hogy tanuljunk tapasztalataikból és továbbvigyük örökségüket.

Az *Egy piknik mindenkinek* végül 2023 szeptemberében egy nagy, rendezvényként kulminál majd. Olyan esemény lesz, amely megszólít minden közönséget – haszkovóiakat, veszprémieket és külföldieket egyaránt: különleges tanórák az Agórán, közös projektek bemutatása, kulturális találkozások, közösségi könyvhák, miniszínpadok a panelházban, lépcsőházgalériák egyéni gyűjteményekből, jóga a lapostetőn, egyedi élettörténetek bemutatása.

A hétvégéhez közeledve pedig Európa legjobbjai lépnek majd fel egy lakótelepen. Testvér- és partnervárosaink legjobb kulturális fesztiváljait hívjuk meg a Haszkovóra, mint például - az *Impuls!-ot* Passauból (DE), a *Midnight Sun* Lappföldről (FI), a *Wine and Poetry* Ptujból (SI) és természetesen a sepsiszentgyörgyi *Kürtöskalács Fesztivált* (SLO) is.

A Piknik nagy fináléjára vasárnap délután kerül sor, amikor *mindenki táncol és énekel*. Egy hatalmas szabadtéri örömműsor lesz 500-1000 táncoló-daloló emberrel, amire a haszkovóiak egy egész éven át készülnek majd a *Left Coast* és Tim Steiner vezetésével. Ez talán nem lesz hagyományos piknik, de utána Haszkovó biztos soha többet nem lesz a régi Jó értelemben. A meghívásunk Neked is szól!

Partnereink: Agóra Kulturális Központ, Veszprém testvér- és partnervárosai; *Left Coast (UK)*, Tim Steiner (UK), *Walk the Plank (UK)*

2023 szeptember, MK M HK EKF-TP

ZENE ÉS TÁNC A SZÍNPADON

Veszprém tele van nagyszerű zenével és tánccal. Már most több magas színvonalú fesztiválnak ad otthont városunk, és ezt csak fokozni fogjuk 2023-ban, programunk egyik fő attrakciójaként.

Veszprém 2023 zenei programjaiban Közép-Európa világzenei színterének egyik kiemelkedő szereplője, a Hangvető lesz stratégiai partnerünk. A Hangvető többek között produkciógyártással, zene-menedzsmenttel, fesztiválok szervezésével, zenei hálózatok irányításával foglalkozik. Együtt dolgozunk azon, hogy elhozzuk a WOMEX 2023-at és a Classical:Next 2022-t Veszprémbe. A WOMEX 2023 története két évtizedének legjobbait idézné fel Veszprémbe a kortárs világzene világából. Képes lesz megszólítani a fiatalokat, a kisebb közönségeket is azért, hogy a zenét közösségi élményként mutassa be a rendezvényhez kapcsolódó fesztivál, szakmai vásárok és egy régiós roadshow keretében.

Veszprém zenei- és tánc-infrastruktúráját még lehet bővíteni és fejleszteni – az alábbi projektcsoport segít ilyen irányú terveink megvalósításában.

HANGOK ÉS ZAJOK HÁZA (HoMaN)

Újjáélesztjük a vározközpontban üresen álló, korábban Dimitrovként ismert kulturális központot. Itt születik majd meg a Hangok és Zajok Háza (HoMaN): egy igazi zenei főhadiszállás. Egy kreatív tér amely hangstúdió, zenészek búvóhelye, lemezkiadó és koncertsorozatok szervezőközpontja is egyben. Ingyenes belépés, ingyenes próba, ingyenes fellépési lehetőség: egy hely, ahol amatőr zenészek kipróbálhatják a legmodernebb hang/fény/AR/VR-technológiákat (vagy bármilyen újabb megoldásokat találunk is ki 2023-ig); egy találkozóhely amatőrök és profi szakmabeliek számára. A legkorszerűbb világítási technológiáknak köszönhetően pedig kint, az épület falán szabad szemmel is látható lesz a benti zene lüktetése. 2022-re készül el, MK M HK

VESZPRÉM MUSIC LAB

A Veszprém Music Lab célja, hogy a HoMaN-t használva bázisul Európa zenészeivel, zenekarjaival is megismertesse Veszprém inspiráló atmoszféráját. A Veszprém Music Lab ajtajai nyitva állnak majd vendégművészek előtt, akik számára felszerelt stúdiókat és zenei rezidensprogramot biztosítunk. Mindezt cserébe bármit is hoznak létre, feltűntetik rajta a Veszprém 2023 logóját, ingyenes koncerteket adnak a városban, fiatal helyi zenészeknek szerveznek workshopokat. A programba nyílt pályázati rendszerben lehet majd bekerülni. 2023-ban a Veszprém Music Lab minden második héten más-más zenekart vagy művészt lát vendégül (egyét minden EU-tagállamból), azaz összesen 26 csoportot jelent.

Kurátor: Muraközy Péter; Partnereink: Hangvető, Tallinn Music Week (EST), Waves Vienna (AT), Europavox (FR)

2022-re készül el, MK M HK EKF-TP

SOUNDSCAPE

A Soundscape-pel képesek leszünk meghatározni egy helyet – az azt körülvevő hangok alapján. Sajátos hanggyűjteményként az itt élők ajánlásai és felvételei lesznek a fő forrásai: része lehet a kedvenc dalunk, a titkos erdei tisztásunk hangja, ahova szeretünk elvonulni; esetleg a fagyis kocsi vagy a legviccesebb pincér hangja, vagy bármi egyéb, ami bemutatja a várost – és főleg azt, mi milyennek látjuk.

A felvételek egy hangbankba kerülnek, földrajzi adatokkal és rövid leírással ellátva, majd egy valódi térképen is megtalálják a helyüket. Némelyikhez kapcsolódik majd videó is, a többit pedig fülhallgatókon keresztül lehet meghallgatni. Minden évben felkérünk egy DJ-t/zenészt/elektronikus zenészt, hogy a város millió hangjából készítse el saját mixét. A hangokat továbbá beépítjük a városi mobilalkalmazásba, ami zenék és hangok segítségével vezet végig a városon.

Az elkövetkező években más EKF-városok hangtájait mutatjuk be Veszprém 10 pontján egy-egy hangszigetelt kabinban, amelyekben kiléphetünk a térből és magadba szívhatjuk más városok hangok által ábrázolt világait.

Kurátor: Weyer Balázs (etnomuzikológus); Partnereink: Thomas Elmquist (városi soundscapedizájn-kutató Stockholmból); Raconteur Sounds (USA), Néprajzi Múzeum

2020-2023, MK M HK EKF-TP

REGIONÁLIS

KORCSPORTOK

- MK Minden korcsoport
- F Fiatalok
- FE Felnőttek
- I Idősek

LAKÓHELY SZERINT

- M Mindenki
- V Veszprémiek
- R Régió lakói
- L Látogatók

SZÜKSÉGES NYELVISMERET

- H Főleg magyarok számára érthető
- HK Mindenki számára érthető

EKF-TP EKF-testvérprojekt

ZENEI OKTATÁST MINDENKINEK

A HoMaN-ra építve szeretnénk, ha Veszprém lenne az a város Magyarországon, ahol arányában a legtöbb lakos játszik rendszeresen valamilyen hangszeren. Számos tanulmány kimutatta a zenetanulás jótékony hatásait és azt, hogyan befolyásolja a zene pozitívan a kritikus gondolkodást és a kognitív fejlődést. Szeretnénk több zeneoktatót, tantervbe illeszthető és iskolán kívüli zenetanulási és -tanítási módot idehozni, hogy a lehető legtöbb embert bevonjuk a zenélés örömeibe. Ha igény van rá, összehozunk hasonló ízlésű és képességű zenészeket. E terünk szorosan kapcsolódik az Egy piknik mindenkinek projektünkhöz, kiemelten pedig Tim Steiner munkájához.

Kurátorok: Weyer Balázs és Lelkes András;
Partnereink: Music Hungary Konferencia, Sibelius Academy (FI), World Music School (FI) Tim Steiner (UK)

2020-2023 (és tovább), MK V R H

TÁNCOLJ!

A Kortárs Táncszínházak Fesztiváljára, valamint a veszprémi Pannon Várszínház és a Frenák Pál Társulat együttműködésére alapozva egy több éven átívelő koncepciót tervezünk felépíteni és megvalósítani. A Párizs–Budapest központú Frenák Pál Társulat mellett, hogy a legnagyobb európai táncfesztiválok rendszeres díjazott résztvevője, számos táncprogramot kifejlesztett amatőrök és fogyatékkal élők számára. A több éven át tartó program a következő vonalak mentén valósulna meg:

- egy új bázis biztosítása a Frenák Pál Társulatnak – előtérbe helyezve a nemzetközi együttműködési projekteket –, összekapcsolva művészeti csere- és rezidensprogramokkal, mesterkurzusokkal és workshopokkal
- közönségfejlesztő program megvalósítása a Kortárs Táncért és Jeles Színházért Alapítvánnyal – különös hangsúlyt fektetve a hátrányos helyzetben levőkre
- speciális kurzusok biztosítása a Pannon Egyetem és kapacitásépítő programjaink együttműködésével

2021-2023 (és tovább), MK (különös tekintettel az F és I-re), V R HK

KORTÁRS TÁNCSZÍNHÁZAK FESZTIVÁLJA

Veszprém már most a hazai profi táncosok kötelező találkozóhelye minden év májusában. EKF-törekvéseink által inspirálódva. A fesztivál huszadik születésnapjára, EKF-törekvéseink által inspirálva, igazán nemzetközivé vált, ugyanis Jorma Uotinen (a finn Kuopio Táncfesztivál művészeti igazgatója) csatlakozott a zsűrihez. Jorma a következő évek során részt vesz a fesztivál kuratóriumi munkájában. Ezzel az együttműködéssel megnyíltak a kapuk Európa kortárs táncművészetének legjava felé.

A Fesztivál keretében táncversenyeket tervezünk nemzetközi zsűrivel, melyeket közös alkotással, táncfotográfia-workshopokkal, kiállításokkal, szakmai konferenciákkal és vitaestekkel ötvözzük. Különböző művészeti ágakat összekapcsoló kísérleti projektekkal pedig az vizsgáljuk majd, hogyan működhet a digitális eszközök és az élő előadások kombinációja. Mindezt pedig szeretnénk közép-európai szintre emelni.

Természetesen célunk az is, hogy beleszójuk ezt az eseményt a város kulturális életébe. A fesztivál alatt a város szokatlan művészeti és előadói helyszínévé hálózatává válik, ahol teret kapnak a különböző korosztályok, kisebb műsorok, rögtönzött előadások, számos ingyenes és alternatív eseménnyel kiegészítve.

Kurátorok: Krámer György, Vándorfi László, Jorma Uotinen; **Partnereink:** Magyar és Európai Fesztiválszövetség; Magyar Táncművészek Szövetsége; Nemzeti Táncszínház; Magyar Táncművészeti Főiskola; Magyar Koreográfusok Társasága; Jiří Kylián és a Netherlands Dance Theatre (NL); Jorma Uotinen (FI), Fehér Ferenc (HU), Frenák Pál Társulat (FR-HU)

Folyamatosan, minden év májusában, MK M HK

2023: SZÉLES VÁSZNON

Mikrofesztiválok sorozatát tervezzük, melyben a hagyományos audiovizuális platformokat az új médiával keresztezzük. A projekt az alkotás folyamatáról és párbeszéd kezdeményezéséről szól – minden egyes mikrofesztivál a maga választott témájával és megvalósításával reflektál és tesz hozzá az EKF-programunk szempontjából fontos témákhoz.

2023: Széles Vásznon ideális apropó lesz Veszprém új művészeti mozijának bemutatásához, de szabadtér-rimozi-programunk is része lesz. Szeretnénk új életre kelteni a Balaton-part ikonikus szabadtéri mozijait Könnyen elérhető helyszíneként szolgálnak továbbá majd a felújított pajták, új köntösbe bújtatott vasútállomások is. Ez az eseménysorozat jól példázza majd, hogyan tudjuk jobban hasznosítani üres helyeinket és tereinket.

Egy kis előzetes az egyéves programból:

Szárnyaló tündérek

Veszprémi Nemzetközi Gyerekfesztivál

– Egy fesztivál gyerekektől gyerekeknek (na jó, egy kis felnőtt segítséggel). A fesztivál a filmfesztiválok szokásos struktúráját követi – a filmek és rajzfilmek korosztályok és műfajok szerinti kategóriákban versenyeznek egymással. De a lényeg a közönség soraiban dől majd el: a gyerekzsűri – akiket a magyar filmszakma legjobbjai mentorálnak majd – ítéli oda a díjakat, beleértve a fődíjat is: az Arany Robloxot, Fluffy Slime-ot – vagy majd 2023-ban meglátjuk, hogy mi lesz ezek legnépszerűbb megfelelője a gyerekek körében.

Kurátor: M. Tóth Géza; **Partnereink:** Színház- és Filmművészeti Egyetem (Budapest), KEDD Stúdió; Zlin Film Festival (CZ); The Biennial of Animation Bratislava (SK); ŠAF International Animated Film Workshop (HR); Croatian Children's Film Festival (HR); International Children's Festival in Šibenik (HR); Cinekid Festival Amsterdam (NL); Monstra Lisbon Animated Film Festival és a kifejezetten gyerekeknek dedikált Monstrinha programja (PT), Schlingel – International Film Festival for Children and Young Audience (DE)

2023. november, F (de remélhetőleg MK), M HK

Egy év – közösségi dokumentumfilm készítése Veszprémről és a Balatonról;

Kelet-Nyugat/Észak-Dél – filmek és kisfilmek, amelyek arra reflektálnak, hogyan birkóznak meg az emberek a társadalmi kihívásokkal, párban vetítve: egy keleti országbeli megközelítés és annak bemutatása, ugyanazzal hogyan birkóznak meg nyugaton.

(kurátor: Bernd Buder, Cottbus (DE))

Balaton Retro – régi magyar és külföldi filmek bemutatása, amelyek mind a Balaton körül játszódnak

(kurátor: Can Togay)

Filmzene minifesztivál – a VeszprémFesttel koprodukcióban

(szaktanácsadó: Jan Kaczmarek (PL-USA))

REGIONÁLIS	KORCSPORTOK	LAKÓHELY SZERINT	SZÜKSÉGES NYELVISMERET
	MK Minden korcsoport F Fialatok FE Felnőttek I Idősek	M Mindenki V Veszprémiek R Régió lakói L Látogatók	H Főleg magyarok számára érthető HK Mindenki számára érthető EKF-TP EKF-testvérprojekt

JÁTÉK - ÚJRAÉRTELMEZVE

A projekt a sport iránti rajongás kultúráját, természetét vizsgálja és találja fel újra. Városunk híres kézilabdacsapatáról és ez összeköt minket sok más sportrajongó várossal is. Az eredeti ötlet szerint a projekt Milton Keynes és Veszprém sportéletének és kultúrájának összekapcsolását szolgálta volna. Brit partnerünk EKF-versenyből történő kizárása után Veszprém viszi tovább a projektet.

A veszprémi kézilabdacsapat rendre bejut az EHF-Bajnokok Ligájában a legjobb négy közé, szurkolóink híresek a lelátón tanúsított rajongásokról és szenvedélyükről. Honnan jön ez az odaadás? Át lehet vajon ültetni kulturális kontextusba?

A projekt során megismerkedünk más városok szurkolóival és meghallgatjuk történeteiket arról, hogy alakult ki rajongásuk. Megteremtjük a lehetőséget arra, hogy ezt megosszák más európai rajongókkal is. Ezzel tulajdonképpen egyfajta közönségfejlesztési projektet valósítanánk meg, ami elsősorban a férfi szurkolókat (beleértve a fotelszurkolókat is) célozza meg. Szeretnénk arra sarkallni őket, hogy passzív nézőkből igazi, aktív követőivé váljanak a városi csapatoknak. A Játék – Újraértelmezve arról is szól, hogy megismerjük

a sportrajongók kultúráját, sport iránti szenvedélyét és azt a sajátos módot, ahogy ez városukhoz köti őket.

Partner EKF-városainknak szintén nagyon érdekes a sportkultúrája. Kaunas kosárlabdacsapata legendás Fiume 2017-es bajnok focicsapata részt vállal egy nagyszabású, kultúrát és labdarúgást ötvöző projektben 2020-ban. Újvidék pedig vízilabdacsapatáról híres.

2022-ben Magyarország és Szlovákia együtt rendezik a *Kézilabda Európa-bajnokságot*, melynek Veszprém lesz az egyik fontos helyszíne. Ezt az alkalmat is kihasználjuk arra, hogy mélyebben beleássuk magunkat az európai szurkolói kultúrába. A sportrajongói kultúrát művészek, szociológusok, fotográfusok és elbeszélők térképezik majd fel. A projektet kiállítások, vitaestek, szurkolói csereprogramok és más események – részben az Európa a polgárokért program támogatásával – más események fogják élettel megtölteni – részben az *Európa a polgárokért* program támogatásával Veszprémben, a fentiekben felsorolt városokban és ezeken kívül természetesen az eredeti partnervárosunkban, *Milton Keynesben* is.

2021-2023, MK M HK EU-TP

JÁTÉKOS VÁROS

A Lépésváltás utolsó projektcsokra azt mutatja be, hogyan válik Veszprém a stratégiai vízióknban megálmodott dizájnvezérelte várossá. Ez nem csupán egy városdizájn vizsgálo projekt, hanem a dizájn bevonása a 2023-as művészeti programba, annak kulcselemeként. A város a JÁTÉK, a MOZGÁS és az ENERGIA hármásának terepévé fog válni.

A belvárosi közösségi terek újragondolása, a nem igazán közkedvelt épületek átértékelése, új funkciókkal való megtöltése és új identitással történő felruházása a célunk. Élettel teli, játékos hangulatú várost szeretnénk teremteni, amely cselekvésre ösztönöz, ugyanakkor hangsúlyozza és segít értékelni egyedülálló városképünket és épített örökségünket. A három kulcselem:

JÁTÉK, MOZGÁS, ENERGIA

E projekt a dizájnvezérelt város stratégiájának egyik kézzelfogható eredménye, félig városrehabilitációs, félig közösségvezérelt városfejlesztési projektként. A harmadik fele arról szól, hogyan használjuk fel innovatív és kreatív ötleteinket közttereinkkel kapcsolatban. Hogyan tervezhetünk olyan padot, amely ideális a futás utáni nyújtáshoz, alkalmas kerékpártárolónak, és egyben mászófal is egy négyéves számára? Hogyan válhat egy város sport- és rekreációs helyszíné és hogyan tudjuk úgy átalakítani közttereinket, hogy azok segítsék új közösségek kialakítását?

A dizájnvezérelt város stratégiája pilotprojektekkel kezd majd megvalósulni, újragondolva és átszabva közttereinket. Az itt élőket közös alkotóműhelyekre, összejövetelekre, előadásokra invitáljuk, közösségi mediátorokat hívunk meg, hogy segítsék az újragondolás folyamatát és nyílt pályázati felhívásokkal mozgósítunk minden kreatív ötletet.

GYERMEKEK VÁROSA – Veszprém újratervezése gyerekszemmel

E kiegészítő projekt keretében a helyi gyerekeket is bevonjuk Veszprém tereinek újratervezésébe Partnerünkkel, a Demo Wooddal 6-16 éves gyerekeknek szervezünk programokat: Veszprém történelmi és modern részén, a lakóházak közelében, kertvárosainkban keresünk szerethető helyeket,

Szakértő csoportokat (mint pl a *Daily tous les jours* dizájnstúdió) hívunk meg és nyári egyetemet szervezünk hallgatóknak, hogy az itt töltött idő alatt inspirálódjanak és tervezzenek új, kreatív találkozóhelyeket.

Mit hoz majd 2023?

- **Az unalmas keddi esték végét** (Ugye emlékeznek a mottónkra: „ne legyen több unalmas keddi este”?) Ezek a keddi estéken Veszprém egy nagy találkozóhellyé alakul: vezetett edzés a város lépcsőin és utcáin, szabadtéri edzőterem a játszótér mellett, a *Veszprém Music Labben* munkálkodó zenekar spon-tán koncertje.

- Meghívjuk nemzetközi dizájnerek vándorprojekteit (pl zenélő hinták) és emellett egy új, első-sorban a fenntartható technológiákra alapozó, víz-, nap- vagy emberi energiával hajtott, high-tech művészi alkotások létrehozását szorgalmazó nyílt pályázati felhívást is újtára indítunk.

Ez a projekt egy játékos meghívó – új szokások kialakítására, arra, hogy új szemmel tekintsünk a város nyújtotta lehetőségekre, arra, hogy új dimenziót adjunk az egymás közti és a környezetünkhöz fűződő kapcsolatainknak.

Partnereink: Aranyosvölgyi Kreatív Központ és a részt vevő egyetemek és partnereik, a *Művészetek Háza, Kortárs Építészeti Központ, Eutropien (AT); Festival of Creative Urban Living (Milton Keynes, UK), dizájnvezérelt koncepcióknk szakmai partnerei: Maryland Institute College of Art Center for Social Design (USA, Baltimore); Willem de Kooning Academy – Social Practices faculty (NL, Rotterdam); Design District Helsinki (Minna Sarela), Stimuleringfund (NL), Dutch Design Week (NL, Eindhoven), Hollandia Nagykövetsége*

2020-2023, MK M HK EU-TP

ahol szívesen töltünk együtt időt. Együtt tervezünk új köztereket, kidekoráljuk a várost ikonikus installációkkal, játszóterekkel. Az újragondolt helyszínek mentén elkészítjük Veszprém gyerektérképét is. Projektünkkel olyan rég elfeledett tereket szeretnénk megnyitni a gyerekek számára, ahol játszhatnak és együtt lehetnek.

Partnereink: *Demo Wood; The School of Architecture/Arhitektuurikool (EST)*

2020-2023, F V R H

V GENERÁCIÓ

Hosszú távú program 2019 és 2023 között (és azon is túl), melyben középiskolásokat és fiatal felnőtteket vonunk be teljes jogú partnerként a várostervezés folyamatába. A diákok alkotta csoportok számára kijelölünk egy-egy helyszínt, egy-egy témát és egy-egy megoldásra váró, konkrét problémát – mindegyik csoportnak egy teljes éve lesz a megoldás megtalálására. Az első hónapokat kutatásra, a cél meghatározására és a lehetséges irányok felvázolására fordítják majd. Később minden csoport európai tanulmányúton vesz részt, ahol új ötleteket, új megközelítéseket ismerhetnek meg és ihletet nyerhetnek; a hazatérés után pedig megkezdődhet a valódi előkészítő és tervező munka. A csoportokat építészek, szakértők és iparművészek fogják támogatni, de a városban számukra kijelölt néhány tucat négyzetméter végső soron a fiatalok világgképét fogja tükrözni.

Partnereink: Kortárs Építészeti Központ, Eutropien (AT); Festival of Creative Urban Living (Milton Keynes, UK), Association of European Cities hálózat; Veszprém és a régió városainak testvér- és partnervárosai; Rotary Club, Máltai Szeretetszolgálat

2019-2023, F V R HK EKF-TP

UTAZÓ STARTUPOK

2021-2023 között nyaranta kreatív fiatalokat hívunk meg mindenhol Európából. Egészen pontosan egy decentralizált workshop-sorozathoz ajánlunk fel nyaralókat, borospincéket, mint átmeneti kreatív „foglalt házként” működő ingatlanokat. Minden évben 12 projektet viszünk végig velük, majd tesztelünk a fesztiválszezonban. A POC21 remek példáját követve 2023-ban végül **100 fiatal európai innovátort** hívunk meg, hogy egy hónapon át **együtt lakjanak és alkossanak**. E hónap során a közös munka a kulturális tevékenységeink negatív környezeti hatásait mérséklő, alacsony vagy zéró kibocsátású technológiákkal operáló, erőforrás-hatékony működést elősegítő megoldások fejlesztésére fókuszál.

Szeretnénk a kreatív fiatalok, a digitális nomádok mentális térképén méltó helyet találni Veszprémnek és a régióknak. Reméljük, hogy lesznek köztük olyanok, aki a nyár végeztével is velünk maradnak.

Partnereink: Ouishare (FR, mv); Action Academy (UK); Moholy-Nagy Művészeti Egyetem; Budapesti Metropolitan Egyetem (HU); Pannon Egyetem; Magyar Kereskedelmi és Iparakamara

2021-2023 nyarai, MK M HK

VIRTUÁLIS VÁROS

Az 1960-70-es években Veszprémbe az egykori piactér és az iparosnegyed (tulajdonképpen az egész városközpont) megsemmisült, helyüket az átgondolatlan várostervezés és a lakosság szám kényszerű megnövelésének bélyegét magán viselő új városrész foglalta el.

Utcáinknak és híres-hírhedt épületeinknek VR-megoldásokkal, fényfestéssel, korábbi épületek vagy lehetséges jövőbeli városképek kivetítésével adunk egy újfajta identitást. Minden nap más teret töltünk meg így élettel és minden második kedd estén meghívunk helyiek; látogatókat egy különleges közös városnézésre, amikor is életre kelnek a város korábbi vagy képzelt falai.

Elvesztett örökségünk felfedezésére tervezzük létrehozni a **Virtuális városi képtárat**, a húszemeletes toronyház legfelső emeletén. Egy 360° 8K projektor fogja körös-körül kivetíteni a város hajdani képét – egy interaktív timelapse-t a város fejlődéséről. A Képtárba meghívhatunk majd más városokat is, amelyek hasonlóan radikális újjáépítési folyamaton estek át a közelmúltban.

Partnereink: Edgite, Medialab Katowice (PL), Hack The Senses (UK), Translation of Modernism Collective (CZ, PL, HU)

2023-ban egész évben, MK M HK EKF-TP

ZSINAGÓGAHÁMOZÁS

A jelenlegi városközpont legérdekesebb épülete az egykori Bányaröszk korábbi székhelye, amely ma leginkább egy lerobbant irodaépületnek látszik. Mégis ez az egyetlen épület, amely túlélte a városközpont modernista átépítését, falaiban nyugszanak Veszprém múltjának maradványai, így a régi zsinagóga és második világháborús zsidó gettó ma is ott vannak. Kortárs művészek, mint pl. a *Corpora In(sigh)te* nemzetközi csapata bevonásával a régészeti falkutatáshoz hasonló módszerekkel felfedezzük fel, mit rejtenek a falak és virtuálisan lehámozzuk a falak rétegeit.

Szaktanácsadó, lehetséges kurátor: Maróy Ákos, Zürich-Budapest

2023. február-június, MK M HK

PÁRHUZAMOS OBJEKTÍVEK

A Robert Capa Kortárs Fotográfiai Központ irányításával alternatív gyűjteményt szerkesztünk városi örökségünkről: a középiskolások és egyetemisták felvételeiből álló album új szempontból világítja meg az épített örökségünkről és a városi tájképről alkotott elképzelésünket. A diákoknak mindehhez fotóművészek nyújtanak majd professzionális szakmai segítséget.

2022. ősz – 2023. tavasz, F V HK

A KOCKA

INTERAKTÍV INFORMATIKAI TUDÁSKÖZPONT ÉS KIÁLLÍTÓTÉR

Lesz egy csúcstechnológiával felszerelt, óriási, vizuális kocka a városban: egy hely, ahol tanulhatunk, ahol inspirációt találhatunk. Délelőttönként időseknek szóló tanfolyamok helyszíne lesz, ahol új, életminőség-javító informatikai eszközökkel ismerkedhetnek meg, délutánonként pedig a legmodernebb, kreatív eszközparkot bocsátjuk a fiatalok rendelkezésére, amelynek révén olyan értékes tudással és tapasztalattal vétezzük fel őket, amelyet egyetlen iskolában sem kaphatnak. A Kocka mindenki előtt nyitva áll majd – legyen szó osztálykiránduláson levő diákokról, családokról vagy turistákról –, mindenkit meghívunk, hogy hozza létre saját digitális világát.

Itt mindenki felfedezheti majd a legújabb technológiák biztosította lehetőségeket: animációt készíthet. A *mágikus hetes* projekt sárkányairól, szerkesztheti a *Párhuzamos objektívek*re készült képeit, megtervezheti és 3D-ben kinyomtathatja annak az új utcabútornak a dizájnját, amit gyerekek álmodtak meg a *Gyermekek városa* projektben.

Partnereink: Pannon Egyetem (ahol az MIK a legerősebb kar), az iskolák és főiskolák mellett olyan piaci résztvevőkkel is partnerkapcsolatot tervezünk, akik fontos szerepet játszanak a kísérleti és az e-tanulás fejlesztése területén (pl. Samsung és Telekom)

2023, MK M HK

REGIONÁLIS	KORCSCOPORTOK	LAKÓHELY SZERINT	SZÜKSÉGES NYELVISMERET
	MK Minden korcsoport	M Mindenki	H Főleg magyarok számára érthető
	F Fiatalok	V Veszprémiek	HK Mindenki számára érthető
	FE Felnőttek	R Régió lakói	
	I Idősek	L Látogatók	EKF-TP EKF-testvérprojekt

EGY TROLL METAMORFÓZISA

Veszprém egyik legvitatottabb szimbóluma, a húszemeletes toronyház olyan, mint egy hatalmas, mozdulatlan troll a város közepén – egyszerűen lehetetlen nem észrevenni vagy figyelmen kívül hagyni. Bárhonnan nézzük a várost, dominálja az összképet, mégsem szereti igazából senki. De mégiscsak otthont ad 500 embernek. Ezért szeretnénk kívül-belül újragondolni.

Kívülről a toronyház szimbolikusan újjá fog születni. 2023-ban építészeket kérünk fel csíkos mintázatának újratervezésére, minden hónapban kicsit másképp – projektorokat vagy molinókat használva. 2023 decemberében pedig a toronyház környezetét öltöztetjük fel a Troll fekete-fehér stílusában, egyfajta gesztusként.

Belülről nézve elsősorban a lakókra koncentrálnunk. Jelenleg az épület nem nyújt semmiféle lehetőséget arra, hogy kis közösségek bontakozzanak ki falai között. Az épp bérlőre váró lakásokat töltjük meg funkciókkal – egyfajta új agóráként használva azokat a toronyház lakói számára. Ezek a rögtönzött közösségi központok adnak otthont majd számos közösséget erősítő workshopnak, társadalmi célú művészeti projektnek, mediációs találkozóknak stb. És hogy helyben is találjunk inspirációt, egyes lakásokat egy művészeti rezidensprogramba kapcsoljuk be, melyre európai művészeket hívunk meg – olyanokat, akik találkoztak már hasonló kihívásokkal és készek arra, hogy tapasztalataikat, ötleteiket itt is megosszák velünk.

Végül pedig visszahódítjuk a legfelső szintet. Itt eredetileg bár volt, majd rádióállomás – most pedig egy nyitott iroda és a műteremlakások kiállítótere kap majd helyet benne. 2023 után e troll közösségi központként (is) él majd tovább – lakói és a város nagyobb örömeire.

Kurátor: Paradigma Ariadné;

Partnereink: Eutropian (AT), Pálinkás Bence, Living Architectures (FR/IT), Assemble (UK); továbbá a tervezett Közép-és Kelet-Európai Építészeti Központ jövőbeni partnerei: Kortárs Építészeti Központ, AEDES (DE), 4AM Forum for Architecture and Media (CZ), Architektur im Magazin (AT), Viper Gallery (CZ), Wrocław Architecture Museum (PL), ReSITE (CZ), Translations of Modernism (CZ, SK, PL, H)

2020-2023,   (de főleg)

SZEMBESÍTÉS

KOMP – EGY FESZTIVÁL VALAMI KÖZÖTT, VALAHOL ÚTKÖZBEN

Komp-projektünk a vízre mint a folyamatos mozgás, a továbblépés jelképére épül. Kompokon (kis és nagy, jelképes és valódi komphajókon), a vízre mint színpadon, nemzetközi művészek közreműködésével rendezzük meg ezt a tíznapos programsorozatot, amely a **MIGRÁCIÓ**, az **UTAZÁS** és a **MOZGÁS (TOVÁBBLÉPÉS)** témaköréi köré épül fel.

A komp művészeti programunk számos projektjében szerepet kap majd az új kapcsolatok építésének, a hírhozásnak, a gondolatok, ötletek és emberek szabad áramlásának jelképes eszközeként. Az utóbbi időkből Európában a vízre úszó hajó képe fájdalmas érzésekkel társul: a Földközi-tengeren átkelő, menekültekkel teli ladikok, vagy a mentőhajók, amelyek Európa kikötőinél várják, hogy beengedjék őket. A projekt során a fő migrációs trendeket szimbolizáló Keletről Nyugat felé, Délről Észak felé való mozgás köti majd össze a Balaton különböző pontjait.

Úszó színpadok vándorolnak majd a tavon strandtól strandig, néha összetalálkozva egymással a tó közepén. A folyamatosan változó történetet nemzetközi művészek mesélik el a *Recirquel Újcirkusz Társulat* vezetésével – ebben a társulatban helyet kaptak orosz és kínai stílusú kortársbalett-táncosok, akrobaták, cirkuszi légtornászok, zenészek és énekesek is.

Amikor a színpadok eléri a partot, egy nagyszabású utcafesztiválban csúcsosodik ki az előadás, amelyet a nézők élvezhetnek a partról, hajókról, vitorlásokról vagy akár vízibiciklikről is.

Napközben ezek az egynapos kikötőállomások mentén a strandok egyfajta interkulturális faluként kelnek életre Kelet és Nyugat, Észak és Dél találkozását szimbolizálva – átmeneti építményekkel kiegészített színpadok is helyet kapnak majd ezekben, ahol kisebb előadásokat élvezhet a közönség. E helyszíneken különböző szemszögekből mutatjuk be Európa kulturális örökségét, illetve a tömeges emigrációban érintett országok sorsát – és a kettő közti viszonyt, például konfliktuskonyhák, fotókiállítások, személyes történetek megosztásával.

A Komp-projekt tetőpontja egy több műfajt ötvöző előadás lesz Közép-Európa legnagyobb taván. A nagyszabású, nem mindennapi produkció egy igazi összeurópai művészeti együttműködés révén valósul majd meg, művészekon kívül akár úszókat, bűvárokat is bevonva. Az előadás a *Recirquel* produkciója köré épül és központi témának a migrációt, a reményt, megmentést, a visszautasítást – mindemellett a biztonságot, a békét állítja majd. Nemcsak egyedi vízi színpadokon zajlik majd az előadás, hanem a levegő is életre kel óriási daruk segítségével: a vízi- és légbalutthez vízszint alól vetített képek biztosítanak majd hátteret.

E finálé olyan üzenet tud majd átadni, amihez a szavak már kevesek; amihez az emberi test, a jelek és az utalások közvetítik a tartalmat. **Van olyan nyelv, amit mindannyian megértünk?** A Komp-projekt metaforája éppen ez: lehet kommunikálni egymással még egy olyan világban is, ahol a határok és a kultúra folyamatos mozgásban van, éppen úgy, mint a víz, amin a komp siklik.

2023 nyara, MK M HK

SZÖRNYEK ÉS SELLŐK PARTIJA

Bábszínházat, a virtuális valóság eszközeit, fény- és vízeffektusokat és előadóművészeti eszközöket kombináló bemutatók sorát szervezzük meg a Balaton körül, komoly szörnykereső lázzal kiegészítve! 2019 és 2022 között számos olyan nemzetközi projektet valósítunk meg, amelyek **Európa mitikus vízi lényei**nek történetét dolgozzák fel. Ezek részben más programokba (pl. Balaton Tábort) integrálva, részben pedig önálló projektként valósulnak meg, nyomukban pedig új történetek, színházi, utca-színházi és bábszínházi előadások, képregények, albumok és kiállítások létrejöttére számíthatunk.

2023-ban nemcsak saját magunkhoz, hanem más európai „tavi emberekhez” is kihívást intézünk, hogy hozzák el hozzánk a dalaikat, történeteiket és egy hétig vizeink életre kelnek. Meghívjuk tehát Európa mitikus vízi lényeit, hogy jöjjenek el hozzánk és osszák meg velünk történeteiket, ismerkedjenek meg egymással is: idevárjuk a brosnói sárkányt (aki megállította Batu kánt, de a II. világháború során német repülőgépeket is lenyelt egészben), a skóciai tavak szörnyeit, a fjordok kígyóit és csúszómászóit,

a kaunasi szörnyeteget és természetesen saját balatoni tündéreinket is.

Az iskola utolsó hetében a Balaton körül minden a **szörnykeresésről, a történetmesélésről, az időben és a térben történő utazásról** szól majd, továbbá egy, a vízhez kötődő új mesét is bemutatunk, amelyet európai partnereink történeteiből szövünk majd egybe. A fő előadást, mint utazó színházat, más európai tavaknál is be szeretnénk majd mutatni.

Partnereink: Kabóca Bábszínház, a különböző tavaknál működő civil és művészeti szervezetek, néprajzi múzeumok, nemzeti levéltárak, Ormston House – Museum of Mythological Water Beasts (IRL); Utcai/szabadtéri színházi együttesek bevonását is tervezzük, mint a La Fura dels Baus (ES), a Titanick Színház (DE), a Transe Express (FR), a Grupo Puja (ES), a Fuerza Bruta (ARG), a Commandos Percu (FR), a Wired Aerial Theatre (UK), valamint közterületeken alkotó művészek bevonását (például Szőke Miklós Gábor)

2023. június (nyári szünet első hete), F M HK EKF-TP

REGIONÁLIS	KORCSPORTOK	LAKÓHELY SZERINT	SZÜKSÉGES NYELVISMERET
	Minden korcsoport	Mindenki	Főleg magyarok számára érthető
	Fialatok	Veszprémiek	EKF-testvérprojekt
	Felnőttek	Régió lakói	Mindenki számára érthető
	Idősek	Látogatók	

BALATON TÁBOR

Májustól augusztus végéig az egész Kárpát-medencéből több tízezer gyerek tölti vakációját a Balaton körüli rengeteg gyerektábor egyikében. Szeretnénk minőségi idővel, kulturális tevékenységekkel, tehetséggondozó programokkal kitölteni ittlétüket.

A régióbeli művészekkel és az egyes EKF-projektek csapataival együttműködve „művészeti bázist” hozunk létre, amely kulturális programokkal járja végig az ifjúsági táborokat, a gyerekeket pedig tevékenesen bevonjuk EKF-projektjeinkbe: például papírmásészörnyeket készíthetnek a *Szörnyek és sellők partija* projekthez, amiket majd a strandokon állítunk ki, tesztközönségként szolgálhatnak a *Korlátok Nélkül Színházünnephez* vagy épp vacsorát főznek a környékelieknek a felújított nyaralók egyikében. A Balaton Tábor lehetőséget nyújt arra, hogy a Magyarországon és a Kárpát-medencében másfelé élő 8-18 éves korosztály bekapcsolódhasson EKF-programjainkba.

Művészeti táborok különleges egyvelegét szervezzük meg a 9-16 éves korosztály számára a *Kapocscska* kezdeményezéssel (amely a a Művészetek Völgyében működő *Kapocscska* kezdeményezéssel karöltve). Egy hét közös gyakorlás, alkotás, éneklés és játék után a rendezvény egy családi fesztiválban csúcsosodik majd ki. Az egyéni fejlődésnek, a közös projekteknek, a műfajokat ötvöző előadásoknak, a kulturális vezetési gyakorlatoknak 10-13 művészcsapat biztosít teret, melyeket minden évben más-más művész vezet.

És hogy a nyár hangulatát elraktározzuk későbbre, a szezonon kívüli kreativitást is bátorítjuk: kulturális központokkal és civil szervezetekkel együttműködve szervezünk további programokat, továbbadva azokat a módszertanokat és tapasztalatokat, amelyek hasznosak lehetnek a gyerekek kreativitásának gondozásában.

Kurátor: Márta István; Partnereink: Hello Wood, Demo Wood, számos helyi és regionális ifjúsági és/vagy művészeti szövetség, Nemzeti Művelődési Intézet és néprajzos iskolái

2023-ban egész évben, F M HK

ÚSZÓ SZIGET

Demo Wood partnerünk vezetésével egy teljesen új világot építünk a Balatonon: egy szigetet, amit gyerekekkel együtt tervezünk. Fajátékok, játékos berendezések, vízmeghajtású alkotások mutatják majd, mennyivel színesebb és szélesebb a dizájnlehetőségek köre, ha felhasználjuk hozzá a vizet és a víz energiáját 2022-2023. nyár, F M HK

A TIGRISKETRECEN TÚL

Az állatkert jelenleg a város legnagyobb attrakciója évi több, mint 400 000 látogatójával, sokak kedvence tehát. Projektünkben különleges élményt, egy kulturális szafarit kínálva hozzuk közelebb a természet csodáit a látogatókhoz. Mindemmellett az állatkerti helyszín remek lehetőséget teremt arra, hogy a családok közönséget is elérjünk programunkkal. Az emberiség és az ökoszisztéma meglehetősen bonyolult kapcsolatát mutatja majd be az állatkerten belülről formában kialakítandó, kül- és beltéri helyszíneket ötvöző **Fenntartható Bolygó Iskolája**. Itt lesz szó klímaváltozásról, fajok kihalásáról, környezetszennyezésről – és arról, hogyan vezethetnek változáshoz akár egyetlen ember tettei is. Elsődleges célcsoportunk a gyerekek, de igazából célközönségünk a 0-99-ig terjedő korosztály, akiknek mindezt interaktív, érthető és szórakoztató módon mutatjuk be.

Éjjelente az Állatkert új köntösbe bújjik Éjszakai séták során fejhallgatón keresztül hallhatjuk, miről

álmodnak az állatok – ehhez színészek és színésznők adják hangjukat. Az **Állatkert titkos életét** élő improvizációk és árnyékelőadások mutatják be. Állatkerti színelőadást is tervezünk, melynek főszereplője **Pablo, az orrszarvú**, az állatkert legnépszerűbb lakója lesz: a történet Pablo barátságát mutatja be egy autista kisfiúval. Biológusok, zoológusok, etológusok, állatkerti szakemberek, tanárok és művészek dolgoznak majd együtt különböző kutatási és kísérleti projekteken, amelyek eredményeként gondolatébresztő, oktató jellegű vagy éppen szívmelengető előadásokat adnak majd elő az állatkertben. Sőt mi több, pop-up projektek valósulnak meg szerte a városban és a régióban – mi történik például, ha megszökik a tigris és eltűnik a bakonyi erdők sűrűjében...?

Partnereink: Európai Állatkertek és Akváriumok Szövetsége, Magyar Állatkertek Szövetsége, Természetvédelmi Világalap (WWF), Pannon Várszínház

2023-ban egész évben, MK M HK

REGIONÁLIS	KORCSOPORTOK	LAKÓHELY SZERINT	SZÜKSÉGES NYELVISMERET	EKF-TP
	MK Minden korcsoport	M Mindenki	H Főleg magyarok számára érthető	EKF-TP EKF-testvérprojekt
	F Fialatok	V Veszprémiek	HK Mindenki számára érthető	
	FE Felnőttek	R Régió lakói		
	I Idősek	L Látogatók		

KORA, DZSEMBÉ ÉS AZ ELEFÁNT TROMBITÁJA az afrikai hangszergyűjtemény

Zene és állatkert? Kétségkívül szokatlan párosítás. Ez a projekt elsőként hoz afrikai hangszereket hazánkba, egy nagyszabású kiállítás keretein belül, fejet hajtva ezzel a zene és a nagy felfedezők előtt. Legfontosabb elemeit össze fogjuk kapcsolni a környék két másik Afrikához kapcsolódó helyszínével: a veszprémi Állatkerttel és a Balatonhoz közel, egy kis faluban rejtőző Afrika Múzeummal, amelyet az a Nagy Endre alapított, aki Tanzániában úttörő munkát végzett a vadrezervátumok létrehozásában.

A gyűjtemény jelentős részét Torday Emil, egy valaha Kongóban dolgozó magyar gyűjtő adományozta – nagy része jelenleg a British Museumban található, de jónéhány darabját a *Budapesti Néprajzi Múzeum* tárolja a pincéjében. Veszprémnek most megadott a lehetőség, hogy egy állandó kiállítás keretében a városba hozza ezeket a kincseket.

A zenéről alkotott képünket töltik fel színekkel majd ezek az afrikai hangszerek: a balafon, a kora, a dzsembé, a ngon, a jeli és a griot. *Mi lehetne találobb, mint a balafon a Balatonnál!* De projektünk messze nem csak a falra akasztott hangszerekről szól. A gyűjtemény működése négy részre tagolódik majd: tárlatvezetés, workshopok, személyes élményeket tárgyaló beszélgetések és fórumok, illetve audiovizuális bemutatók napjaink nagy művészeitől, például *Mory Kantétól* vagy *Salif Keitától*. A hangszereken kívül *Alan Lomax*, *Hugh Tracey* és társaik zenegyűjteményét is bemutatjuk, amiken keresztül nyomon követhetjük a hangszerek és

hangok útját Sunjata Keita királyi udvarától kezdve a rabszolgakereskedelmen és blueson át a kortárs popzenéig.

A hangszereket interaktív standokon társítjuk a hozzájuk kapcsolódó állathangokkal és az állati eredetű anyagokkal, amelyeket az elkészítésükhöz használtak. A gyűjteményben olyan légkört fogunk teremteni, ami jól érzékelteti majd, miért alakultak éppen ilyenek ezek a hangszerek, úgy külső megjelenésüket, mint hangjukat tekintve. Mindezek mellett a gyűjtemény otthont ad majd koncerteknek, zenei és néprajzi előadásoknak és filmvetítéseknek is. Az Állatkertben a látogatók kölcsönözhető audioguide-okon keresztül hallgathatnak majd bele a kiállított hangszerek zenegyűjteményeibe, mintegy háttérzenét szolgáltatva például a szavannakifutóhoz.

Meghívunk afrikai hangszerkészítőket is, hogy tartsanak workshopokat a haszkovói Agórán és az Állatkertben. Minden korosztály elkészítheti saját, egyszerű hangszerét helyi alapanyagokból és mindeközben megismerve, hogy a kiállított hangszereket hogyan használták kommunikációra, mesélésre vagy éppen közösségépítésre.

Kurátor: Pálóczy Krisztina, *Néprajzi Múzeum Hangszergyűjteményének vezetője (Budapest)*; **Partnereink:** *Néprajzi Múzeum*; *Hangvető*; *British Museum (UK)*; *Association for Cultural Equity (USA, Alan Lomax alapította, hogy felkutassa és megőrizze a világ elbeszélő hagyományait)*; *Smithsonian Institute (USA)*

2022-2023, MK M HK

SZABADSÁG KÖZTÁRSASÁG A TALÁLKOZÁSI PONT

A Balaton térsége varázslatos hely. Az teszi igazán különlegessé, hogy a jó dolgok itt szokatlan sűrűségben találhatóak meg – ami egytől egyig megéri az idelátogatókat. A régió az erőszakal szétválasztott Kelet és Nyugat legendás találkozási pontja volt a hidegháború alatt. Egy hely, ahol az emberek egy szétválasztott világ határain átlépve esettek szerelembe. Ahol a szabad és egységes Európa érzete először volt jelen Magyarországon. A Keletről elvagyódók kiindulási pontja. És ez a hely, ami most ismét találkozási ponttá válhat Európában. A *Szabadság Köztársaság* projektjei művészeti kifejezőmódok egész sorával kelti majd mindezt életre.

Kurátor: *Can Togay*

A projektcsokor néhány eleme:

A hidegháború forró nyarai

A kettészakadt Európában a balatoni nyarak bepilantást engedtek abba, milyen történelmi változásokat hoz majd 1989-90. Hatalmas lehetőséget látunk abban, hogy EKF-programunk keretében személyes élményeket gyűjtsünk Kelet és Nyugat találkozásáról – fényképeket, filmeket, diákat, emléktárgyakat. Ez sokkal több lesz egy szimpla adatbázisnál, hiszen

Közép-Európa nagyon is személyes történelmét meséli majd el. A Balaton volt talán a legismertebb találkozási pont, mégsem az egyetlen: rengeteg hasonló történetet őriz Bulgária, Románia, Csehország és Szlovákia is. Nem csak összegyűjtjük, hanem életre is keltjük majd ezt a gyűjteményt – művészek sorát hívjuk meg, hogy kiállítások, installációk formájában személyes történeteket mutassanak be, segítsenek a kor filmjeinek, irodalmi és képzőművészeti alkotásainak újraértelmezésében.

Az új gyűjteménynek köszönhetően sokkal tágabb közönség ismerheti meg e korszak történetét: napjaink szoftveres megoldásaival ezekből a képekből és személyes elbeszélésekből könnyűszerrel videókat, rövidfilmeket készíthetünk, amelyeket aztán bemutathatunk azokon a helyeken, amikhez térben kapcsolhatók: a vasútállomásokon, a strandokon, egykori állami üdülőkben.

Kurátorok és tanácsadók: *Forgács Péter (médiaművész)*, *Slachta Krisztina és Boros Anikó (történészek)*, *Anna-Lena Nowiczki (kulturális menedzser, Berlin)*, *Margarita Dorovska (művészettörténész, Bulgária)*, *Petőfi Irodalmi Múzeum*; **Partnereink:** *Super8 hu, Fortepan*

2023 – néhány kiemelt esemény nyáron, MK M HK

REGIONÁLIS	KORCSPORTOK	LAKÓHELY SZERINT	SZÜKSÉGES NYELVISMERET
	<ul style="list-style-type: none"> MK Minden korcsoport F Fiatalok FE Felnőttek I Idősek 	<ul style="list-style-type: none"> M Mindenki V Veszprémiek R Régió lakói L Látogatók 	<ul style="list-style-type: none"> H Főleg magyarok számára érthető HK Mindenki számára érthető
			EKF-testvérprojekt

Srác a Wartburggal”-emlékmű

Pillanatnyilag nincs olyan hely vagy szobor, amely a Balaton hidegháborúban betöltött szerepére emlékeztethetné a helyieket vagy az ide látogatókat. Mi magyarok szeretünk szobrokat emelni, de talán mivel ez nem éppen egy „huszár ül a lován”-motívum, még nem kerítettünk rá sort. A Szabadság Köztársaság keretében pályázatot írunk ki egy különleges emlékmű létrehozására. Szerepelni kell benne (jól láthatóan vagy csak utalás szintjén) olyan emléktárgyaknak vagy szimbólumoknak, amik a rendszerváltás előtti kort idézik (nem feltétlenül Wartburgnak, azt csak példának hoztuk fel). Az emlékműnek kell, hogy legyen olyan dimenziója is, például elrejtett szimbólumok formájában, amelyet csak VR-technológiával lehet megpillantani. Ezen kívül arra is figyelni kell, hogy a látáson kívül más érzékszervünkre is hasson a mű – egy hang, amit csak akkor hallunk ha közelebb lépünk, valami, amit megérinthetünk vagy megszagolhatunk. Öt pályaművet választunk majd ki és építünk fel ideiglenes változatban a tó körül 2023-ban. A helyiek és a látogatók szavazatai alapján utóbb kiválasztjuk majd azt, amit hosszú távon megtartunk, és azt is közösen fogjuk eldönteni, hogy hol lesz a végső, állandó helye.

2022-2023, MK M HK

Baltoni beszélgetések

E program során a Balaton azon egyedi vonását fogjuk hangsúlyozni és hasznosítani, hogy képes sajátos hangulatú agóráként működni: helyként, ahol megoszthatjuk egymással gondolatainkat és ami lehetőséget ad Európának önreflexióra.

Jól ismert, jegyzett értelmiségieket, gondolkodókat, művészeket, írókat hívunk majd meg, hogy múltunk, jelenünk és jövőnk égető kérdéseiről mondják el – és adott esetben ütköztessék – gondolataikat. A párbeszédbe a közönség is aktívan be lesz vonva.

Kurátor: Michael Knoll (Hertie Alapítvány (DE))

Partnereink: Aspen Intézet (USA, megerősítésre vár), Hertie Alapítvány (D), Aurea Alapítvány (CAN), Republikon Intézet, Századvég Intézet

Tanácsadók: Iepe Rubing (médiaművész, NL), Joachim Sauter (médiaszakértő, Berlin), Csepeli György (szociológus)

2022-2023, MK M HK

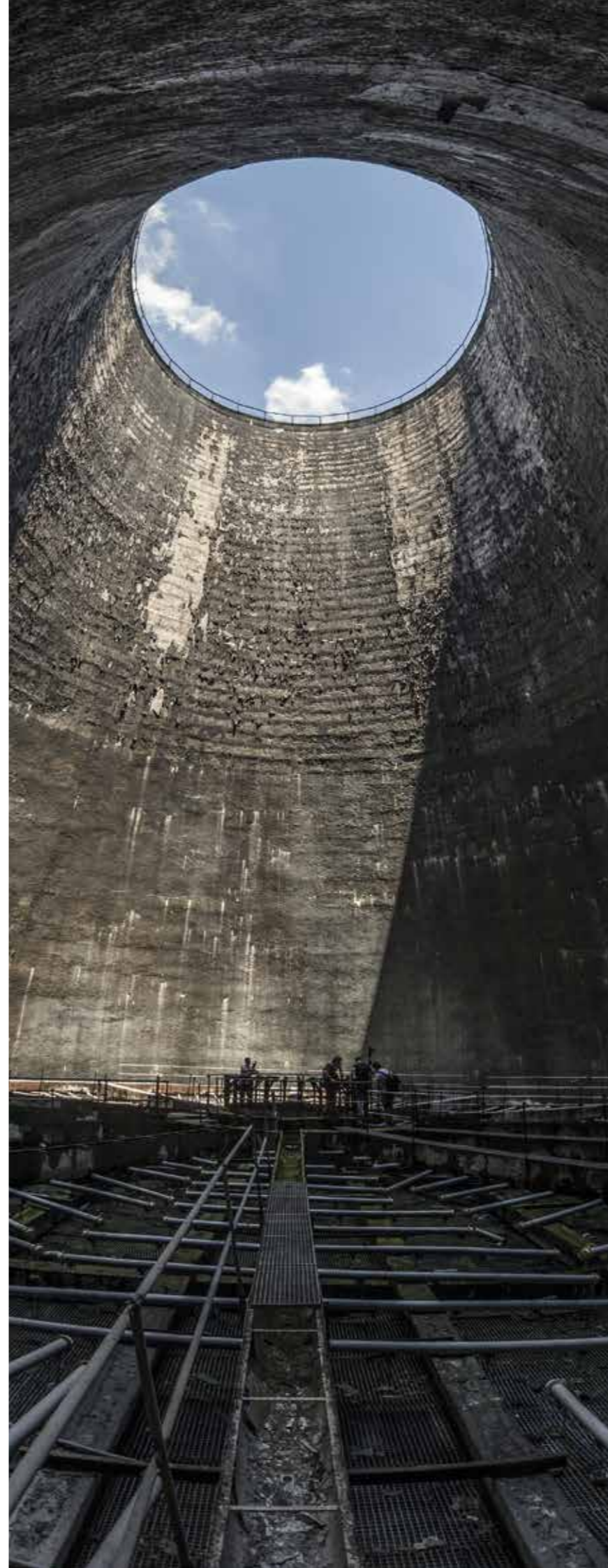
Erasmus MeetUp

A Baltoni beszélgetések különkiadása

A 2023-as tanév tavaszi félévének végén meghívjuk a hazánkban és környékén tanuló erasmusos diákokat a Balatonhoz, a Stipendium Hungaricum főként nem EU-s, fejlődő országokból érkező diákjaival kiegészülve kreálva igazán európai találkozót. Ennek gerincét egy történelmi és politikai témájú szimulációs játéksorozat fogja adni – melynek tematikáját aktuális európai témák, politikai stratégiák, társadalmi kihívások közül választjuk majd ki. De csavarunk még egyet a dolgon: senki nem képviselheti a saját véleményét, valaki máséba kell belehelyezkednie. Az eseménysorozat utódeseményei lehetnek majd a Diákok Véleménye Fesztivál (Students' Opinion Festival) Tartuban (2024-es EKF jelölt, EE), vagy a Zöld Völgy Nyilatkozat projekt (Green Valley Declaration project) Dornbirnban (2024-es EKF jelölt, AT) - akik aztán tovább bővíthetik az általunk kiépített hálózatot.

■ *Társkurátor: Björn Warkalla (Planpolitik Berlin)*

2023. június, F M HK EKF-TP

.COM.ME.DIA

 Dante Isteni színjátéka teljesen új megvilágításba helyezve, három darab hatvan méter magas hűtőtornyban előadva. A szocialista ipari építészet öröksége, az elhagyatott inotai hőerőmű monumentális tornyai lesznek az előadás sztárjai. A tornyok belseje és külseje biztosít teret arra, hogy teljesen új oldaláról közelítsük meg ezt az irodalmi remekművet.

.COM = minden tudás szimbóluma, ME = én, saját magam, DIA = út, keresztül-menetel. A történet a mai digitális világot szövi össze a hétszáz évvel ezelőtt élt Dante kora óta bekövetkezett főbb traumákra való utalásokkal; így az előadás voltaképpen tükröt tart Európa és a régió történelme elé. Ez nem egy színházi előadás – illetve nem csak az: a közönség aktív részese lesz az előadásnak, folyamatosan mozognia kell a színpadok között, a hűtőtornyok alatt, felett, azokon kívül vagy épp a falakon belül. Élő produkciók, különböző koncertek, vizuális effektek, a virtuális valóság eszközeivel létrehozott fantáziavilág harmonikus egyvelege kelti majd életre saját történetünket.

Rendezők: Vándorfi László és Novák Péter; Forgatókönyv: Nádasdy Ádám (az Isteni színjáték magyar fordítója, aki nyitott arra, hogy újragondolja és -írja a cselekményt); Likó Marcell, Dész László, Snétberger Ferenc; Koreográfia: Recirquel Újcirkusz Társulat, Frenák Pál Társulat; színpadkép/díszlet: Khell Csörsz

2023. május-szeptember, MK F T HK

REGIONÁLIS	KORCSOPORTOK	LAKÓHELY SZERINT	SZÜKSÉGES NYELVISMERET
	<ul style="list-style-type: none"> Minden korcsoport Fialatok Felnőttek Idősek 	<ul style="list-style-type: none"> Mindenki Veszprémiek Régió lakói Látogatók 	<ul style="list-style-type: none"> Főleg magyarok számára érthető Mindenki számára érthető EKF-testvérprojekt

BUNKERKULTÚRA

Számos elhagyott épület maradt ránk a szocialista időkből – ilyen az inotai hőerőmű vagy a balatonfűzfői föld alatti erőmű elhagyott labirintusa. És persze régiószerte még számos üresen álló, valaha tekintélyes ipari és katonai épületegyüttes.

A Veszprémtől mindössze 20 percre fekvő inotai hőerőmű tornyai önmagukban is elég szurreálisak, mégis tökéletes otthonai lehetnek színdaraboknak, koncerteknek és kiállításoknak. Szeretnénk 2023-ig ezekre a célokra alkalmassá tenni, a lehető legkevesebb átépítéssel, tiszteletben tartva a tornyok által képviselt ipari örökséget. A három toronynak fontos szerepe lesz 2023-ban, hiszen itt játszódik majd a .COM.ME.DIA – de lesznek itt kisebb előadások, hatalmas térben elterülő kiállítások és különböző interaktív alkotások is, amelyekre akár fel is lehet majd mászni.

Olyan intézmények lesznek a partnereink, mint a londoni *Central St. Martins* Mesélő Környezet (*Narrative Environment*) illetve Építészet programjai, amelyek az építészet, a színház, a dizájn és a menedzsment ötvözésével foglalkoznak, külön arra szakosodva, hogy az inotaihoz hasonló helyszíneket alakítsanak át kulturális, szórakoztató helyszínekké.

Az underground arcai

Mi más lenne alkalmasabb helyszín a legkockább szubkulturális megmozdulásra, mint egy földalatti erőmű? Helyszínünk hajdanán a Veszprémtől 15 km-re délkeletre fekvő balatonfűzfői lőporgyárat látta el árammal. Minden szempontból nagyon furcsa hely. Titokzatos katakomba, lépten-nyomon óriási, katedráliszerű terekkel, itt-ott hátrahagyott gépekkel, amik ma már ki tudja, mire jók.

Ezt a földalatti teret fogjuk megtölteni underground kultúrával: gamereket, steampunkokat, cybereket, képregény-rajongókat, apokaliptikus utazókat, fantasyrajongókat és geekeket hívunk meg. Partnereinkkel, terveink szerint, megszervezzük e szubkulturák nemzetközi találkozóit. Bár nehéz meghatározni mi is számít majd 2023-ban szubkulturának, biztosak vagyunk benne, hogy számos érdekes és kreatív ember veti bele magát e titokzatos világba, esetünkben pont egy igazi bunkerbe.

Partnereink: *Mondocon, Hungarocon, Playit, Stuart Brown - AHOY (UK)*

Digitális művészeti kiállítótérek

Kihasználjuk a hatalmas tereket bunker-kultúra-hálózatunk épületeiben, megtöltve azokat klasszikus és kortárs képzőművészettel. Művészettörténészek, kurátorok, multimédia- és fénytechnikai szakemberek, mozgás- és hangmérnökök segítségével tereink élő vászonná fognak alakulni, megsokszorozva az eredeti tér dimenzióit.

E lenyűgöző, szofisztikált audiovizuális berendezések egyszerre közvetítenek hangot, zenét és 3D tereket: drámai előadásokban művészeti korszakokat kelthetnek életre, mozgást teremthetnek. A nagyközönséget elkápráztató előadásban helyet kapnak klasszikus magyar festők, mint Csontváry, Egry, az európai art nouveau képviselői, de a modern és posztmodern kor művészei is, Moholy-Nagytól kezdve kortársainkig.

Partnereink: *Lime Light Projection, Kiegészítő Izzók, Művészetek Háza*

2023-ban egész évben, MK M HK

MENNYEI HANGZAVAR VALLÁSI ZENE NEMZETKÖZI FESZTIVÁLJA

A nyári napforduló csillagászati dátuma (június 21.) és Szent Iván-éj (június 23-24.) között kiemelten szeretnénk a lelkekre, a városra, magukra az emberekre hatni. Az eseménysorozat különböző koncerttípusokat vonultat fel, az interaktív kamarazenétől az egyházzene át a kiemelt óriáskoncertekig minden léptéket megjelenítve a programunkban. A bemutatott stílusok és vallások köre is igen széles, lesz közte katolikus és evangélikus a capella, ortodox keresztény polifónia, amerikai gospel, szinkretista brazil kandomblé, szúfi

kerengő dervisek, bangladesi qawwali, tuvai sámánista torokénekés, koreai gagok, rasztafarianus reggae és szefárdi előadások – csak hogy néhányat megnevezzünk a tervezett meghívottak közül.

Partnereink: *Hangvető; Warsaw Sacred Music Festival (PL), Patmos Sacred Music Festival (GR), Jerusalem Sacred Music Festival (ISR), Fes Festival of World Sacred Music (MOR)*

2023 (és remélhetőleg évente tovább), júniusonként, MK M HK

CSENDNAPOK

2020-tól kezdve március első hetét mindig a csendes együttlétnek szenteljük: kiszakadunk a sürgő-forgó, zajos hétköznapokból és halk beszélgetésekkel, csendes sétákkal lehetőséget teremtünk arra, hogy békére leljünk fejünkben és lelkünkben egyaránt. Egy hét, ami csak saját magunkról, családjunkról, közösségünkéről szól – és persze mindazokról, akik szeretnék velünk közösen megélni ezt az időt. E hét egyik napja offline nap lesz, amin arra bátorítunk majd mindenkit, mondjon le önként minden kütyüjéről és helyette személyesen ossza meg a gondolatait, tapasztalatait

2023. március, MK V R H

KORLÁTOK NÉLKÜL SZÍNHÁZÜNNEP

Profi és amatőr, fogyatékkal élő és egészséges emberek is fellépnek majd ezen az újfajta, előadóművészek sorát felvonultató fesztiválon. Mind a közönség, mind a fellépők felismerhetik majd, mennyi értéket hordoznak és mekkora jelentőséggel bírnak a testi és/vagy értelmi fogyatékkal élő előadók.

A fesztivál jó alkalom lesz arra is, hogy kipróbáljuk, hogyan tehetünk élő előadásokat valóban akadálymentessé. A közönséggel és résztvevőkkel együtt kísérletezünk majd annak érdekében, hogy valódi, ne csupán látszatszmegoldásokkal pipáljuk ki az akadálymentesség követelményét.

Ami azt illeti, a Veszprém 2023 összes projektjét a lehető legszélesebb körben akadálymentesíteni szeretnénk. És itt nem csak liftekre, rámpákra meg Braille-írásra gondolunk, hanem szeretnénk minden egyes projektet alaposan átgondolni. Hogyan lehet élvezhetővé tenni azok számára, akik kerekesszékből nézik, akik gyengénlátók vagy valamilyen értelmi fogyatékkal élők? Valódi változást szeretnénk elérni: a tág értelemben vett közönségfejlesztési céljaink fontos eleme – az EKF címtől függetlenül is –, hogy az egész régió akadálymentesítésére sor kerülhessen, a lehetőségekhez mért legteljesebb mértékben.

Partnereink: *Orlai Produkciós Iroda és a Szentendrei Teátrum, Centrál Színház, Nemzeti Táncszínház, Közép-Európa Táncszínház, Kava Kulturális Workshop, Juhász Kata Társulat, Tünet Társulat, Baltazár Színház, Rolling Danceclub, Deafinitely Theatre (UK), Graeae Theatre Company (UK), THE AM A -Theatre for People with Disabilities (GR), Moomstetern (SE), Compagnie de L'Oiseau Mouche (FR), Mind the Gap and DadaFest (UK)*

2021-2023. április, MK M HK

REGIONÁLIS	KORCSPORTOK	LAKÓHELY SZERINT	SZÜKSÉGES NYELVISMERET
	Minden korcsoport	Mindenki	Főleg magyarok számára érthető
	Fiatalok	Veszprémiek	EKF-testvérprojekt
	Felnőttek	Régió lakói	Mindenki számára érthető
	Idősek	Látogatók	

BÍBOR DIVAT

Ha az ördög Pradát visel, mit viselnek Isten földi helytartói? Sokaknak a divat is egy vallás. Ez szolgál alapul a **divat és az egyházi művészet e különleges találkozásának**, ami egy nagyszabású, nemzetközi kiállítás keretében valósul meg. Hogyan befolyásolták a kegytárgyak, a vallási öltözékek és gyakorlatok különböző korok divattervezőit az elmúlt századok során? Mindkét véglételet bemutatjuk: az exkluzív divatcikkeket és a fast fashiont – és mindazt, ami köztük van.

A veszprémi vár egyedi atmoszférájában, világi és valláshoz kötődő helyszíneken mutatjuk be a **két párhuzamos, mégis egymással találkozó világot**: kegytárgyakat és öltözékeket, amelyeket római és görög katolikus papok, szerzetesek, apácák hordtak, a különleges díszítésű darabokat, amelyeket csak előljárók ölthettek magukra, zsidó imaruhákat és a bizonyítékot arra, mekkora inspirációt jelentettek mindezek divattervezők generációinak. Olyan darabokat vonultatunk fel

a ruhásszekrényünkből, amelyekről nem is hittük volna, hogy van bármi köze a valláshoz.

A részletesen kimunkált, díszes ruhák elkészítéséhez, az fonáshoz, szövéshez, hímzéshez kifinomult technikára volt szükség; a kiállítás azt is bemutatja, milyen hatással volt ez a divatra a történelem során – és miért alkalmazzuk ezeket a technikákat még ma, a XXI században is. Összekapcsoljuk a kiállítással a balatonfüredi *Bevezetés a divat világába* projektünk tehetséggondozó munkáját és kézműves workshopjait is.

A várbán helyet kapó, nagyszabású kiállítás egyes darabjait ideiglenesen elvisszük a Balaton-felvidék üres zsinagógáiba, erdeink mélyén rejtőző kolostorok romjai közé és képzeljenek csak el 100 apácát, akik különböző európai országok és rendek öltözékét mutatják be, a vár alatti patakparton mentét szegélyezve egészen a Szent Katalin Kolostor romjaiig.

Kurátorok: Zoób Katalin, Dr Soraya von Stubenberg (Sotheby's, UK), Agnes Husslein-Arco (Leopold Museum, AT)

2023. őszi, MK M HK

VÁLASZ A SÖTÉTSÉGRE

Van egy különleges hely Balatonfüreden: a város legrégebbi épülete egy katolikus, majd később református templom 1855-től zsinagókaként működött, majd a II. világháború után nem maradt túlélő közösség, aki használná, így a vallási helyek akkor tipikus sorsára jutott: raktárnak, étteremnek használták, majd végül teljesen megüresedett 2017 óta itt működik a *Zsidó Kiválóságok Háza*, amely formabontó módon közelíti meg a XX. századi zsidó történelmet: a történet elmesélését 1945-ben kezdi és azt mutatja be, hogyan tette a túlélés és az élni akarás jobb helyé a világot. Nem is kell mondani, mennyire inspiráló ez a hely 2023-ig számos projektünknek lesz központja, mert ugyanazt tartja fontosnak, amit mi: a megújulást és újrakezdést

Egy példa:

Sorsok Hálózata – Bár már nem él jelentős zsidó közösség a térségben, szeretnénk felkutatni, hogyan kötődnek mégis emberek ezrei a régióhoz a maréknyi túlélőnek köszönhetően. Sokan közülük tudják, hogy felmenőiknek itt volt az otthona – sok más európai ország elszármazott zsidóságához hasonlóan. Megmutatjuk, hogyan teremt kapcsolatot egy zsidó temetőben álló kopott sírkő egy minnesotai házasszony, egy londoni üzletember vagy egy fiatal Tel Aviv-i diák között. A vidéki Magyarország zsidó történelme tulajdonképpen lezárult 1945-ben – de *saját történetünknek* tekintjük azt a történetet is, amelyet leszármazottjaik tovább élnek és írnak külföldön. Nyílt felhívásokat teszünk közzé és a beérkező válaszok között megkeressük azokat a sorsokat, amelyek összekapcsolják térben és időben a temető emlékeit a távolban élő leszármazottakkal. Mindazt, amit közösen találunk, kiállításokon, multimédiás projekteken, különböző alkotásokon, online projekteken keresztül, a térség zsidó örökségi helyszínein (temetőknél, zsinagógákon, emlékhelyeken) mutatjuk be.

2023-ban egész évben, MK M HK

KIRÁLYNŐK FÖLDJE

A magyar királynők karrierjei egytől egyig kötődnek Veszprémhez, hiszen a város püspökei koronázták meg őket. De mi lesz velünk, a többiekkel? A vidéki Európa gyakran korlátozott karrierlehetőségeket kínál csak nőknek. Egészen a közelmúltig a gazdálkodás és a borkészítés kizárólag férfimunka volt. Manapság változnak a dolgok és mi lelkesen vállaljuk, hogy ezt közelebbről is megvizsgáljuk. Régióinkban sok nő kezd sikeres vállalkozásba, legyen szó hagyományos üzletről, vagy a kreatíviparról. Szeretnénk ezeket a történeteket előadások, beszélgetések és rendezvények sorával megmutatni a nagyközönségnek, olyan művészek vezetésével, akik utazó kiállítássá, műalkotássá tudják majd alakítani e sikeres női vállalkozók munkásságát.

Csatlakoztunk továbbá az EU által finanszírozott iFEMPOWER projekthez is, ami számos nemzetközi egyetem és kutatóintézet közös kezdeményezésésként abban segíti a nőket, hogy merjenek belevágni a vállalkozói létbe, saját vállalkozásba, különösen kis- és középvállalkozásokba. Ezt a széles körű együttműkö-

désre épülő különleges képzési és mentorprogramo a projekt keretén túllépve is adaptálni tervezzük. Mind itthon, mind partnerországainkban kiválasztunk sikeres női vállalkozókat, akiknek profi szakmai mentorálást és gyakornoki lehetőségeket biztosítunk. Az üzleti tervezésben, potenciális befektetők és fiatal vállalkozók egymásra találásában, üzleti angyalprogramok ismertetésében és a jövőbeli együttműködések megalapozó kapcsolatépítésben pedig női vállalkozókat segítő központok fognak segíteni.

Partnereink: Zoób Katti Veszprémi Nők Kerekasztala Egyesület; Magyar Kereskedelmi és Iparkamara; Budapesti Corvinus Egyetem; Hétfaj Kutatóintézet; Sapientia University (RO); Sigmund Freud Private University (AT); Bifröst University (IS); Sociedade Portuguesa de Inovacao (P); Steinbeis GmbH für Technologietransfer (DE); Oneco Consulting (ES) Andalucía Emprende, Fundación Pública Andaluza (ES)

2019-2023, MK M HK

KÖZTÜNK ÉLNEK

A balatoni régió egyike azon célpontoknak, ahol sok nyugdíjas települ le például Németországból, Hollandiából és Finnországból. Ők általában nagyon eltérő életmódot és gondolkodásmódot hoznak magukkal a máskülönböző etnikailag és kulturálisan meglehetősen homogén falvakba. Nehéz hova tenni ezt az egyre növekvő csoportot – nem turisták, inkább helyiek, de a helyi kulturális szolgáltatások alig érhetőek el számukra (nyelvi korlátok és/vagy információhiány miatt). Amolyan alacsony-multikulturalizmus.

Szeretnénk, ha ezeknek a mikroközösségeknek valódi, élő kapcsolataik alakulnának ki a helyben élőkkel. E célra a Pajta-hálózat megújuló, megépülő pajtái jelentik majd az első találkozóhelyeket, ahová

első lépésként meghívunk mindenkit, hogy ételekkel mutassa be, mit is jelent számára az otthon. E gasztronómiai találkozások biztosítják majd a lehetőséget a további közös érdeklődési körök felfedezésére. A Fehér Foltok Programmal azt fogjuk támogatni, hogy az e találkozásból megszülető ötletek mikroprojektekként meg is valósulhassanak 2023-ban havonta legalább egyszer a „bebírók kultúrája” kerül előtérbe és többnyelvű zsvajj tölti meg ezeket a pajtákat, de lesznek koncertek és beszélgetések is – semmi egetrengető, de mindenki számára nyitott és elérhető programok. Szeretnénk valódi multikulturális közösségeket létrehozni és jóval 2023 után is folytatni ezeket az eseményeket.

2023, MK V R HK

REGIONÁLIS	KORCSPORTOK	LAKÓHELY SZERINT	SZÜKSÉGES NYELVISMERET
	Minden korcsoport	Mindenki	Főleg magyarok számára érthető
	Fiatalok	Veszprémiek	Mindenki számára érthető
	Felnőttek	Régió lakói	
	Idősek	Látogatók	EKF-testvérprojekt

A BÁJON ÉS ELSZIGETELTSÉGEN TÚL

PAJTA-HÁLÓZAT

A jelenleg üresen álló pajták a közösségi élet remek helyszínei lehetnek. Ez az, ami leginkább hiányzik falvainkból az ott élők elmondása alapján: egy hely, ahol összegyűlhetnek, ahol közösségként együtt lehetnek, táncolhatnak, jól érezhetik magukat – akár télen is. Erre szolgál megoldással projektünk, amelynek keretében különböző méretű, pezsgő élettel bíró közösségi központokat hozunk létre.

Tíz helyszín kialakítása van tervbe véve – vagy üresen álló pajtákat újítunk fel, vagy újakat építünk. Az első lépés a működést biztosító szövetségek összefogásának megteremtése lesz, nem pedig az építészeti tervezésé, ez csak az előbbi után indul el. A fenntarthatóság kulcsfontosságú. Minden pajta önmagában egy mestermű lesz – meghívott építészeti stúdiók tervei alapján készülnek majd el, lesz köztük hagyományos és kortárs is, annak szimbólumaként, hogy egyrészt fejet hajtunk múltunk előtt, másrészt megmutatjuk, milyen jövőről álmodunk.

Kisebb, félreesőbb településeknek pedig „guruló pajtákat” építünk, másképp elérhetetlen előadásokat és kiállításokat tudunk így elvinni ezekbe a

falvakba, de rögtönzött közösségi helyiségként is használhatják majd azokat. Ezek a guruló pajták szintén önmagukban is művészeti alkotások lesznek – követik az állandó pajták funkcióit, de nyilvánvalóan más léptékben kialakítva.

A munka végeztével a 10 napos **Öröme-Örömtánc Fesztiválon (2023 február)** a Kárpát-medence összes neves népi együttesével és népzenezésével közösen fedezzük fel újra a közös zenélés és tánc örömeit, miközben kint fagyok uralkodnak.

Partnereink: Hello Wood, Paradigma Ariadne, Renzo Piano Building Workshop (IT, FR, USA), Studio Frank Havermans (NL), Kosmos (Bázel-Moszkva-Bangkok), Sou Fujimoto Architects (JP), Tezuka Architects (JP); CODA Architects (IRL); Fonó Budai Zeneház Nonprofit Kft., Élő Forrás Egyesület, Magyar Örökség Alapítvány, Folklorfesztiválok Magyarországi Szövetsége, Örökség Gyermek Népművészeti Egyesület, Martin György Néptáncszövetség, Magyar Örökség Háza, Népművészeti Egyesületek Szövetsége, Veszprém Megyei Népművészeti Egyesület

2021-2023, MK V R HK

REGIONÁLIS	KORCSPORTOK	LAKÓHELY SZERINT	SZÜKSÉGES NYELVISMERET
	Minden korcsoport	Mindenki	Főleg magyarok számára érthető
	Fiatalok	Veszprémiek	Mindenki számára érthető
	Felnőttek	Régió lakói	EKF-testvérprojekt
	Idősek	Látogatók	

HELLO, WOOD! ÉPÍTÜNK, HOGY TÚLLÉPJÜNK

Első hallásra egy nemzetközi építőfesztivál talán nem hangzik úgy, mint a legkulturálisabb, legvagányabb esemény. De mi tudjuk, hogy az, és azt is tudjuk, hogy rengeteg embert lépünk majd meg vele és csalunk mosolyt az arcukra.

A Csóromföldén található Hello Wood campus egy olyan építészeket, dizájnereket és fával dolgozó szakembereket összefogó központ, ahol az ismeretterjesztés és tudásmegosztás teljesen újszerű módszerei uralkodnak. Egy hely, ahol a kreatív építészet és dizájn szárnyalhat, ahol van tere az építészeti párbeszédnek, kísérletezésnek, tanulásnak. Gyakorló építészek, magyar és külföldi diákok költöznek ki ide nyaranta, hogy különféle kreatív, innovatív alkotásokat, eszközöket, építményeket és épületeket vagy akár vicces műveket hozzanak létre – mindezt fából.

Nyolc éve működik és növekszik ez a kreatív központ és eljött az idő, hogy túllépje az öt körbevevő kerítés szabta határokat. 2020-tól 2023-ig ez a nyári egyetem fokozatosan átalakul egy nemzetközi fesztivállá, amelynek sarokpontjai az innováció, a társadalmi felelősségvállalás és a dizájn iránti elköteleződés lesznek – ezzel a kombinációval csalogatjuk majd Veszprémbe és a régióba a legelismertebb építészeket, építőmestereket. Olyan építészeti csoportokkal közösen tartunk workshopokat, kiállításokat és előadásokat, mint a SpaceSaloon (US), a Mood for Wood, a RaumLaborBerlin (DE), RaumLaborBerlin (DE).

A munka pedig nem csak a campuson zajlik majd, hanem a Balaton-felvidék falvaiban is – a legjobb műveket pedig (amelyek nem csak művészeti értékkel, hanem környezetbarát megoldásokkal és társadalmi vonatkozásokkal is bírnak) minden évben egy párhuzamos kiállítás kereteiben mutatjuk be Veszprémben és Csóromföldén. A falvakban megvalósuló projektek fontos eleme lesz minden esetben a helyben élők bevonása – akár inspirációként, akár alkotótársként –, nem utolsósorban azért, hogy közelebb kerüljünk ahhoz a jövőképhez, amelyet a 21. század faluja kapcsán megálmodtunk.

2023-ban a fesztivál központja Veszprémbe lesz – ezt egészíti majd ki a campuson zajló munka –, ahol olyan partnereink vezetnek majd workshopokat, mint a London School of Architecture (UK), Rural Studio (US), Kosmos (Basel-Moscow-Bangkok), Kengo Kuma (JP) vagy Toyo Ito (JP). Az építők, építészeti számára vissza nem térő alkalom lesz, hogy ilyen nagy nevekkal találkozzanak és dolgozzanak együtt – mindemellett pedig ikonikus alkotások bukkanhatnak majd fel városunk különböző pontjain.

Kurátor: Hello Wood; További partnereink: H3T architekti (CZ), frundgallina (CH), ZarCola (IT), PUP Architects (UK), Architecture Uncomfortable Workshop, minden magyar egyetem és építészeti kar

2020-2023 – 2023-ban néhány kiemelt eseménnyel, MK de elsősorban F és FE HK E HF EKF-TP

SEMMI EXTRA

Projektünk keretében egyetemistákból és szakemberekből álló csoportok költöznek három hetes periódusokra falvakba. Külföldi és hazai dizájnerek, gasztronómusok, etnológusok, építészek, történészek és filmkészítők, akik beszélgetésbe elegyednek a falusiakkal: interjúkat készítenek, különböző generációkat szólítanak meg, információt gyűjtenek a kétkezi munkáról, természetről, művészetről, a hagyományok meglétéről vagy hiányáról. Nem általános irányelvek szerint zajlik ez a munka – minden falu maga szolgál inspirációként. Mindenki ismer olyan helyeket, ahol a helyiek azt mondják „itt nincs semmi extra”. De tudjuk, hogy ez soha nem igaz. Ezt fogják bizonyítani

kis felderítő csapataink: felfedezik és bemutatják, mi tesz egy-egy települést igazán egyedivé.

Munkájukat ugyan egy-egy nagy záróesemény koronázza majd meg: egy kiállítás–egy alkotás–egy rendezvény. De a projekt igazi célja, hogy növekedhessen az érintett falvak kulturális kapacitása és önbecsülése; minden mikroprojekt (reményeink szerint) egy-egy majdani, összetettebb projekt alapját fekteti le. Sajátos kísérlet sorozatunkat nem csak print és online verzióban tervezzük dokumentálni, fényképezés és filmkészítők is megörökítik majd a folyamatot.

Partnereink és tanácsadó partnereink: Liptay Bálint (Zürich-Budapest, dizájn), Zukunftakademie Rätikon Verein (CH), Horányi Attila (MOME), Pannon Egyetem, Hello Wood

2023, MK R L HK

A SZEXI RÉGIÓ ESZKÖZTÁRA

 2023-ig regionális konszenzust szeretnénk elérni arról, hogyan lehetne megőrizni és intelligens módon fejleszteni a minket körülvevő egyedi kultúrtájt.

Olyan kész eszközkészletekre gondolunk közelebbről, amelyek segíthetnek különböző fejlesztési kérdések eldöntésében, hasznos tanácsokkal szolgálhatnak, irányt mutathatnak; amelyek egytől egyig a régió tudásának tökéletesítését és a fenntarthatóságot szolgálhatják.

Az építészet, azon belül is a hagyományos és a gyakorlati megközelítés kettőssége különleges helyet foglal el A Szexi Régió Eszköztárában. Arra törekszünk, hogy a minket körülvevő épített világban egyesüljenek az egyéni érdekek, a közösségi érdekek és a környezeti szempontok.

Hogy mindez figyelemfelkeltő és interaktív legyen, nagyjából 50 nyaralónak és borospincének adunk új külsőt a régióban, tulajdonosaikkal, civil szervezetekkel és magánbefektetőkkel együtt. Különböző célokra rendezzük be őket: lesznek galériák, kreatív miniközpontok, múzeumok, lakás-éttermek, borkóstoló- és koncerthelyszínek és így tovább. Ezek leegyszerűsített, kiegészítő változatai lesznek azok a régiószerte leszórvá megjelenő apró faházak, amelyek bár kortárs dizájnba öltöznek, mégis hordozzák a térség ismertetőjegyeit. Mindez része a kapacitásfejlesztési terveinknek, amely egyik nagy felhasználója lesz ennek az összetett és jól kidolgozott eszköztárnak. Számos más programunknak is hasznára válik majd A Szexi Régió Eszköztára – elsősorban a *Pajta-hálózatnak* és a *Hello, Wood!*-nak.

Két nagyszabású munkacsomag eredménye lesz ez az Eszköztár: az egyik Magyarország első átfogó táj-kutatása, melyet a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem mint egyfajta laboratórium irányít majd. Különböző témákat kapcsolnak egy-egy szemeszterhez és a részletes feltáró munkában a diákokon kívül együttműködő piaci partnerek, helyi irányítószervek is részt vesznek majd. Az ezzel párhuzamosan futó másik munkamenet nemzetközi workshopokból, pilotprojektekből és a különféle érintettek találkozóiból áll majd össze: ezek biztosítanak majd közös platformot az építészek, tájépítészek, művészek, dizájnerek, gyártók, kézművesek, helyi hatóságok és természetesen a környék lakói együttműködése, közös gondolkodása számára.

Partnereink: Tokaji régió és Fertő-Hanság Nemzeti Park – a mieinkhez hasonló tulajdonosokkal, problémákkal rendelkező régiók; Hello Wood, Paradigma Ariadné, Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, Falufejlesztési Társaság (különösen „Nagyapám háza” projektsorozatuk, amely fiataloknak tanítja meg terepen, egy házépítési projekt keretében, hogyan használják a régi építkezési módszereket); Neusiedlersee Nemzeti Park, a UNESCO Világörökség része (AT); Bodensee Stiftung (CH), Dornbirn 2024 pályázó város (AT), Wachau régió (AT), Balatoni Kör, Magyar Építész Kamara; partnereink az Európai Nagy Tavak hálózatból

2021-2023,

RÉGIÓS SHOW

 A régió minden városát meghívjuk, hogy alkossa meg saját kulturális minifestiválját. Bár alapvetően azon vagyunk, hogy az egész régiót integráló projekteket hozzunk létre, hasonlóan fontosnak tartjuk, hogy minden város külön is megünnepelhesse a saját kultúráját, saját identitását. Ennek megfelelően nem másodlagos helyszínekként tekintünk rájuk, sokkal inkább izgalmas kiegészítőként. Már el is kezdtük a kulturális kapacitások, tervek feltérképezését szűkebb régióink járásközpontjaiban: Balatonfüreden, Tapolcán, Zircen, Ajkán, Keszthelyen, Siófokon, Várpalotán. Mivel ezzel kapcsolatos programötleteinkkel egy külön pályázatot is meg tudnánk tölteni, inkább csak egyet mutatunk be példaként:

Balatonfüred – Bevezetés a divat világába

Egyáltalán nem általános, hogy vidéki magyar városokban is jelen lenne az haute couture, napjainkban inkább csak néhány budapesti szalonban lelhető fel. Az egyetlen kivétel ez alól Balatonfüred, ahol a divat a kreatív szektor egyik helyi zászlóshajójává nőtte ki magát. Helyben is jelenlévő ambíciózus vállalkozásokra építve szeretnénk ezt a trendet erősíteni. Zoób Katti, a legismertebb hazai divattervező divatgyűjteményére építve, annak bemutatása mellett egy átfogó disszeminációs és tehetség gondozási programot tervezünk útjára indítani.

A kiállítással meglehetősen széles közönséget tudunk megszólítani – és mindazokkal, akik szívesen bevonódnak az alkotás folyamatába is, kreatív kézműves műhelyekben tudunk tovább dolgozni. Szerencsénkre Balatonfürednek és a kapcsolódó üzleti partnernek már rendelkezésükre is állnak a projekt alapjait biztosító helyszínek.

2021-2023,

REGIONÁLIS

KORCSOPORTOK

- Minden korcsoport
- Fialatok
- Felnőttek
- Idősek

LAKÓHELY SZERINT

- Mindenki
- Veszprémiek
- Régió lakói
- Látogatók

SZÜKSÉGES NYELVISMERET

- Főleg magyarok számára érthető
- Mindenki számára érthető
- EKF-testvérprojekt

KERT – KERÍTÉS NÉLKÜL

Identitásunk szerves része a regionális gasztronómiai kultúra. Ha étellel kapcsolatos program van a Balatonnál, egyszerűen mindenki ott van. Számos szórakoztató, inngazdag, élvezetes gasztronómiai programot kínálunk helyieknek és idelátogatóknak – és közben megvilágítjuk, milyen fontos közösségszerűen megélni az együtt étkezést, milyen meghatározó a helyi étel és hogyan lehet európai kontextust adni a térség gasztronómiai identitásának.

Ízrobbanás

Az elmúlt évek gasztronómiai forradalma nem Magyarország sajátja – számos kelet- és közép-európai ország és térség tapasztalt változást a minőségben és a megközelítésben is, mind a kereslet, mind a kínálat oldalán. Eddig mégsem nem sikerült felkerülnünk a klasszikus európai gasztronómia térképére. A téli időszakban szeretnénk megtalálni azon régiókat, akik hasonló változásokon mentek keresztül és hasonló kihívásokkal szembesülnek. Meghívunk magunkhoz séfeket, éttermeket – mondjuk egy varsói séfet, aki balatoni borászatokkal társulva alkot közös menüsorokat.

Tetőpiknik (avagy troll-leleplező uzsonna)

Húszemeletes toronyházunk egy éven át minden hónapban új ruhát ölt. Minden alkalommal, amikor új külsejét leleplezzük, a környező lapostetőkön pikniket rendezünk, ahová mindenki hozhatja a saját uzsonnáját. Minden egyes pikniknek saját témája lesz, minden esetben a Troll legújabb ruhájához kapcsolódó. Közös uzsonnák: inngazdag események, egy kis kultúrával spélkelve.

Ételutópia

Mit fogunk enni 30 év múlva? 2022-2023 telén kutatóintézetekkel, szakácsnövényekkel, -gyakornokokkal és a térség éttermeivel arra a kérdésre keressük majd a választ, mi lesz a tányérunkon harminc év múlva? A klímaváltozással kapcsolatos előrejelzések, a megváltozott mobilitási és szállítási lehetőségek miatt jó okunk van feltételezni, hogy teljesen más lesz a kamránkban, mint ma.

Európai Strandételbajnokság

Az első és egyetlen. Még a strandszezon előtt, májusban meghívjuk Európa legjobb strandételeit, továbbá felkérjük a helyi vállalkozókat, hogy gondolják újra és frissítsék fel az ittenieket. Nem biztos, hogy találó bajnokságnak nevezni, hiszen nem nagyon lehet összehasonlítani egy friss szicíliai arancinot a magyar lángossal vagy a finn szauna-gasztronómiával. Mindenesetre jó lesz együtt lenni és együtt enni.

(Alig várjuk már).

Kurátor: Csapody Balázs; Partnereink: Pannon Gasztronómia Akadémia; Consorzio Friuli Venezia Giulia Via dei Saporì (IT), Taubenkobel – Fertő-tó (Walter Eselböck – AT); Garda-tó Konzorcium (IT), Európai Nagy Tavak hálózat

2023, MK M HK EKE-TP

ERASMUNCH

Már szó volt arról korábban, hogy a kulturális diplomácia legkézenfekvőbb nyelve az étel. Arról is szót ejtettünk, hogy kevés igazi tapasztalatunk van külföldi ételekkel. A nálunk megtalálható legegzen-tikusabb étel a gyros és a pizza, azt is általában egy leleményes helyi készíti el. De mindez másképp lesz, hiszen 2021-től évente kétszer egy-egy valóban nemzetközi street kitchen bukkan majd fel Veszprém utcáin. Az étel, az evés erejét használjuk fel arra, hogy összekapcsoljuk az embereket és arra ösztönözzük őket, hogy új emberekkel, új témákról kezdeményezzenek új beszélgetéseket. Arra hívunk mindenkit, hogy az általa elkészített ételeken keresztül mutassa be nekünk, hova is tartozik: a Veszprémben tanuló külföldi diákok a városközpontban felállított standokon szolgálhatják fel hazájuk ételeit, mesélhetnek receptjeikről és főzőtanfolyamot is tarthatnak.

2021-2023, MK V HK

BALATONI BORÁSZATI OKTATÓKÖZPONT

Nagyon hiányzik a régióból a borászok és borkedvelők szakszerű oktatása, továbbképzése. A Központot az EKF keretében alapítjuk meg, de nem sokkal később önállóan folytatja majd működését. Szoros együttműködést tervezünk a Szőlészeti és Borászati Kutatóintézetrel, a Pannon Egyetemmel és természetesen borvidékünk legnevesebb borászaival. A szakmai értékek továbbadásán, tanulási lehetőséget biztosító hazai és nemzetközi hálózatok kiépítésén kívül az is kiemelt cél, hogy szélesebb körben elérhető legyen a borral kapcsolatos ismeretek elsajátítását. Komoly adósságunk, hogy Magyarország borvidékein tanulhassanak az emberek a borászatról, abban a környezetben, ahol a bor és a szőlő is valóban otthon van.

Partnereink: Budapesti Corvinus Egyetem, Pécsi Tudományegyetem, Osztrák Borakadémia, Torinói Egyetem (IT), Palermói Egyetem (IT); Göteborgi Egyetem (SE), Turisztikai és Gazdasági Egyetem (PL); Európai Ökociklus Társaság; PIWI International (G, IT, FR); Freiburger Kutatóintézet (DE)

2021-2023, MK M HK

A BOR FILOZÓFIÁJA

A borról való elmélkedésnek, identitásunkhoz fűződő mély kapcsolatáról történő beszélgetéseknek komoly hagyománya van a környéken – főleg a forró nyári délutánokon a szőlőhegy oldalában, egy pohár olaszrizlinggel a kezünkben. Olyan gondolkodók, mint Cain Todd, Michel Onfray, Olay Csaba; írók, mint Roger Scruton, Földényi F. László; vagy borászok, mint Olivier Humbrecht és Paul Draper meghívásával mindezt sokkal szélesebb körben folytathatnánk – ezek a nevek akár egy szélesebb külföldi közönséget is képesek idecsábítani. Mindezt a Balaton-felvidéki borospincékben, kisebb közönségeknek bemutatott előadásokkal – felolvasással, beszélgetéssel, versmondással – ötvözzük, festői, mediterrán hangulatú környezetben. Kiállításokkal, kreatív projektekkel, posztterekkel és matricákkal, Instagram-posztokkal és a vasútállomás hangosbemondójával még több emberhez eljuttatjuk gondolataikat.

A meghívott előadókat egy kis nemzetközi zsűri választja ki minden évben. Tavasszal a balatonfürdei Fordítóházzal együttműködve egy fordítói workshop keretében tesszük több nyelven is érthetővé a kiválasztott írásokat. Nem csak nemzetközileg elismert gondolkodók és költők művei kerülnek terítékre, hanem fiatal tehetségeknek is lehetősége nyílik arra, hogy műveikkel kilépjenek a nemzetközi színtérre.

Partnereink: Magyar Fordítóház Alapítvány, Salvatore Quasimodo Nemzetközi Költészeti Verseny, Magyar Írók Szövetsége, Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, Pannon Egyetem, különböző kortárs irodalmi magazinok

2023. szeptember, MK M HK EKE-TP

REGIONÁLIS	KORCSPORTOK	LAKÓHELY SZERINT	SZÜKSÉGES NYELVISMERET
	<ul style="list-style-type: none"> MK Minden korcsoport F Fialatok FE Felnőttek I Idősek 	<ul style="list-style-type: none"> M Mindenki V Veszprémiek R Régió lakói L Látogatók 	<ul style="list-style-type: none"> H Főleg magyarok számára érthető HK Mindenki számára érthető

EKF-TP EKF-testvérprojekt

BAKONY EXPRESSZ

Néhány évvel ezelőtt épphogy sikerült megmentenünk a Bakony festői tájain keresztülvezető, Győrt és Veszprémet összekötő vasútvonalat, most pedig szeretnénk új életet adni neki. A természet szerelmeseinek szemében ez a vasútvonal mindig is legendás volt, manapság is rengeteg hétvégi túrázót csábít a bakonyi erdőbe, mezőkre, szurdokokba.

De mi lenne, ha a vagonok életre kelnének? És a megállók igazi találkozóhelyekké alakulnának? Hogy is találhatnánk a vadonon keresztüluhanó vagonoknál jobb helyszínt arra, hogy felhívjuk a figyelmet a minket körülvevő környezet védelmére, a természetes élőhelyekre, a veszélyeztetett fajokra? Vasúti kocsik új funkciókkal felruházva: minigalériák, előadóterek, információs központok, biciklikölcsönzők stb. Igazán különleges élmény lesz így Veszprémben érkező, nem beszélve arról, hogy a vonatút önmagában is páratlan látványosság.

2022-2023-ban magyar és nemzetközi művészeket hívtunk meg, hogy alakítsák a vasútvonalat az ökológiai művészet bemutatóterévé: szóljon ez a harmónia visszaállításáról a természettel, az emberi élőhelyről, az emberi beavatkozásról és kölcsönhatásairól, a természetről és tájképről alkotott új megközelítésekről stb. Szeretnénk a helyiekkel közös

művészeti projektként felújítani a vasútállomásokat és azok környezetét. Ebbe bevonunk civil szervezeteket is, akik a helyi örökséggel foglalkoznak, jártassak a hagyományos mesterségekben és nem szeretnék, hogy a természetjárás aranykora feledésbe merüljön. A projektnek az is célja, hogy felhívja a figyelmet a káros emberi tevékenységekre mind helyi, mind globális szinten, valamint arra, hogyan lehet változó környezetünk társadalmi feszültségek forrása. Szeretnénk elindítani egy olyan párbeszédet, amelyben odafigyeléssel és tisztelettel állunk egymáshoz és a természethez.

Kurátorok: Reuben Fowkes és Maja Fowkes (UK és HU); Nina Czeglédy (CAN); Andrea; Művészeti partnereink: Boros Viola, Bukta Imre, Deli Ágnes, Erőss István, El Hassan Róza, Kerezi Nemere, Koroncz Endre, Molnár Zsolt, Pálinkás Bence – Gosztola Kitti, Szabics Ágnes, Szabó Eszter Ágnes, Szemző Zsófia; III Béla Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola diákjai (Zirc)

Partnereink: Természetvédelmi Világalap (WWF), CEEweb for Biodiversity Network, BABAKO (Bakony-Balaton Környezetvédelmi Oktatóközpont), Bakony Erdő és Verga Veszprémi Erdőgazdasági Zrt, MÁV

2023, MK M HK

TITOKKONCERT

Egy zenekar, egy titkos helyszín – de csak a dátum ismert. Szervezett kerékpáros és gyalogtúrákon vezetjük el a helyszínre az embereket az egész régióból – a belépőjegy pedig az lesz, hogy mindenkinek motorizált közlekedési eszköz igénybevétele nélkül kell a helyszínre érkeznie. E koncertek egyik különkiadása lesz

A Nagy szélcsend – spontán koncertek (a Veszprém Music Lab aktuális vendégeivel együttműködve) szélcsendes időben valamelyik átalakított kompunkon, ahova a közönség kajakokban, SUP-okon, vitorlášhajókon, vízibiciklikon stb. érkezik.

Kurátor: Muraközy Péter; Partnereink: Balatoni Mentőszolgálat; vitorlás- és más vízisportklubok

2023. tavasz – ősz, MK V R HK

REGIONÁLIS

KORCSOPORTOK

- MK Minden korcsoport
- F Fiatalok
- FE Felnőttek
- I Idősek

LAKÓHELY SZERINT

- M Mindenki
- V Veszprémiek
- R Régió lakói
- L Látogatók

SZÜKSÉGES NYELVISMERET

- H Főleg magyarok számára érthető
- HK Mindenki számára érthető

EK-TP EKF-testvérprojekt

ADVENTI KALAND

 A nyári főszezonra szimbolikus téli szezonnal válaszolunk. EKF-évünk végéhez közeledve, decemberben egyedülálló látvány fogadja majd a Veszprémben látogatókat.

Megalkotjuk saját téli tündérmesénket, amely a **kortárs művészetet vegyíti a klasszikus karácsonyi hagyományokkal**; és ennek keretében egy sor kisebb és nagyobb előadással, koncerttel és kiállításal csalogatjuk ki az embereket a szabadba. Az év utolsó hetében téli mesevilággá varázsoljuk Veszprém belvárosát (a főutcán szánkópályával), és mindenkit meghívunk, hogy ünnepelje velünk a mögöttünk álló sikeres évet.

A strandok is megtelnek élettel: utazó adventi vásárok, karácsonyi énekek a vízben síkló kompokon, korcsolyapályák és mobilszaunák – **rendhagyó strandolás**, igaz? Megrendezzük a nyári Strandétel Bajnokság téli verzióját is. Helyi közösségeink is mind megtalálhatják a maguk helyét ebben a téli mesében: szervezhetnek garázs vásárokat, nyithatnak közösségi konyhákat, mindenkinek eldicsekedhetnek a nagymamájuk legfinomabb karácsonyi sütiijével és így tovább. EKF-évünk során olyan mobil infrastruktúrát építünk ki, hogy biztosan nem jelent majd problémát megszervezni ezeket az önálló projekteket és megtölteni a strandokat és tereket emberekkel.

Remek alkalom arra is, hogy Ausztriának és Észtországnak, a 2024-es EKF országoknak továbbadjuk a címet – hiszen mindkettőnek igen erős a téli profilja.

Ami pedig biztosan elkápráztat majd mindenkit, hiszen teljesen egyedülálló esemény: **vízen fogunk járni!** Egy ideiglenes hajóhíd köti majd össze a két partot, karácsonyi állomásokkal megtűzdelve. Ennél jobb karácsonyi ajándékot nem is adhatnánk magunknak és bízunk abban, hogy ezzel a látványossággal a karácsonyi vásárok turisztikai listájának élére kerülünk 2023-ban. A magyarokat biztosan lenyűgözi majd a tény, hogy egy híd van a Balaton két partja között.

Az európai közönség figyelmét pedig azzal hívjuk fel magunkra, hogy nemzetközileg elismert művészeket (például *Ólafur Eliassont*) bízunk meg azzal, hogy álmolja és alkossa meg a híd egyes állomásait. Tél végével aztán ezen úszó állomások egyedi, állandó látványosságokként kötnek ki a balatoni strandokon, mint egyedi állandó látványosság (vagy pedig arra várnak, hogy egy év múlva megint hídként egyesüljenek a Balaton vizén).

Szeretjük a lineáris látványosságokat és programokat: a tavat megkerülő, illetve a térséget Budapesttel összekötő vasútvonalak is varázslatos téli világgá alakulnak majd. Talán ez lesz az első alkalom, hogy nem akarunk a lehető leghamarabb leszállni egy magyar vonatról.

Tiszteletbeli kurátor: Az Igazi Mikulás (mert nyári szabadságát úgyis minden évben a Balatonnál tölti...)

Partnereink: Pannon Gasztronómiai Akadémia; Európai Nagy Tavak Hálózat, Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, Balatoni Kör

2023. december,

REGIONÁLIS

KORCSPORTOK

- Minden korcsoport
- Fialatok
- Felnőttek
- Idősek

LAKÓHELY SZERINT

- Mindenki
- Veszprémiek
- Régió lakói
- Látogatók

SZÜKSÉGES NYELVISMÉRLET

- Főleg magyarok számára érthető
- Mindenki számára érthető

 EKF-testvérprojekt

VERANCSICS FAUSTUS PROGRAM

Bár kapacitásfejlesztő programunk nem része a művészeti programnak, mégis szorosan összetartozik azzal, hiszen elengedhetetlen az egyes projektek megvalósításához. Programunkat Veszprém hajdani várkapitányáról, a horvát születésű polihisztorról neveztük el, akihez – egyfajta közép-európai Leonardo da Vinciként – rengeteg találmány és kísérlet fűződik.

Az alábbi programelemek a pályázatunk különféle gyengeségeire reagáló elemekből áll össze:

KULTURÁLIS KAPACITÁSUNK FEJLESZTÉSE

2019 és 2022 között képzési és kapcsolatépítő funkciókat tölt majd be az újonnan létrejövő **Veszprém 2023 Kreatív Iskolánk**, amely 2023-tól – kisebb verzióban – az önálló projektmegvalósító partnereink számára mintegy tanácsadó intézményként működik majd tovább. Az iskola egyben *nemzetközi találkozó, helyi és regionális kapcsolatépítő események és generációk közötti, valamint interdiszciplináris együttműködés* helyszíne is lesz. Lehetőséget nyújt majd különböző finanszírozási módszerek, marketingcsatornák és -lehetőségek, innovatív megoldások megismerésére. Horizontális kapacitásépítő projektjeinkben (pl környezetileg fenntartható események szervezése) egyfajta tudáselosztó pontként működik majd. A workshopok, tréningek vezetésére különböző nemzetközi, hazai és helyi szakértőket hívunk majd meg.

Az iskola egyik legfontosabb tevékenysége az lesz, hogy nemzetközi szintű együttműködésre készítsen fel intézményeket és szervezeteket – segítsen csatlakozni különböző hálózatokhoz, alternatív támogatási módokat találni és felkutatni potenciális projektpartnereket.

Az iskola központja Veszprémbe lesz, de a térségi EKF központokban is lesznek képzései és aktívan közreműködik minden, a vidéki közösségépítéshez és kapacitásépítéshez kötődő programunkban (pl. a Pajta-hálózatban).

A pályázatunk elkészítése során számos olyan területet sikerült beazonosítanunk, amelyek mindenféleképpen sajátos megközelítést igényelnek a kapacitásfejlesztési program keretében – döntően mert ezen esetekben nem elég a képzés és a szakmai háttér biztosítása. Ezekre újfajta megoldási módokat kell találnunk – álljon itt példaként néhány témakör:

- **Hogyan tegyük az ifjúság körében népszerűbbé a civil szervezeteket?** Egy új civil fejlesztési programot kezdeményezünk, új modellek és hatékonyabb kommunikációs csatornák kidolgozásával téve vonzóbbá a civil tevékenységet a fiatalok körében. Már elkezdjük egy széles körű európai partnerség felállítását egy EU-s pályázathoz és számos már folyamatban lévő projektünk is e problémára keres megoldásokat.

- **Szeretnénk kifejezetten gyerekbaráttá tenni programunk minden apró részletét**, ami komoly tanulási folyamatot jelent számunkra. 2019-ben európai együttműködést szervezünk, hogy már meglévő és leendő partnereinkkel együtt különböző ötleteket, megközelítéseket fejlesszünk és próbáljunk ki.

- **Meg szeretnénk akadályozni**, hogy a jövőben az **egyetemen zajló** tudományos kutatások és gyakorlati **munkák** eredményei **megrekedjenek** az az intézmény falai között vagy anélkül hagyják el a várost, hogy bármilyen hatást gyakorolnának arra. Hallgatók és egyetemi oktatók bevonásával e probléma kezelésére alkalmas platformokat és kommunikációs csatornákat építünk ki.

Fő partnereink: Pannon Egyetem, Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, Budapesti Metropolitan Egyetem

Sok esetben az angol nyelvtudás szab határt a nemzetközi együttműködéseknek. 2019-től kezdve jelentős hangsúlyt fektetünk arra kapacitásépítő programunk keretében, hogy a **kultúrában dolgozók fejleszthessék idegen nyelvi készségeiket**.

Mivel az EKF-program során rengetegszer kerülnek kapcsolatba egymással helyiek és külföldiek, **„500 szó, amit jó, ha tudsz” címmel angoltanfolyamokat indítunk el**, melyet minden helyi számára elérhetővé teszünk – különös tekintettel a szolgáltatókra (pl a taxisofőrökre és a szállásadókra).

Homo Ludens Akadémia

Egy új iskola, amely voltaképpen nem is iskola, hanem döntően a 7-18 éves korosztálynak (de akár az egyetemista korosztálynak is) szóló kulturális tér, ahol az iskolai és iskolán kívüli tevékenységeket lehet kreatív módon ötvözni. Próbatermek, fotólaborok, filmlaborok, tanulószobák, stúdiók és műtermek; különböző tanfolyamok, képzések,

előadások és mentori munka hely az egyéni alkotóknak és a közös projekteknek. Nemcsak a helyi alkotók közösségét szeretnénk mobilizálni, azt is szeretnénk, ha kilépnének a nemzetközi szintre és hosszú távú együttműködések tudnának kialakítani más európai kreatív közösségekkel és iskolákkal.

KÖRNYEZETI FENNTARTHATÓSÁG FEJLESZTÉSE

A nagyszabású rendezvények, az idelátogató tömegek okozta negatív környezeti hatásokat minden nyáron megtapasztalhatjuk. Ráadásul egy érzékeny, vidéki környezetben dolgozunk, ahol sokkal könnyebben felborul az egyensúly, mint egy nagyvárosban. A negatív környezeti hatások mérséklésében stratégiai partnerünk a Természetvédelmi Világalap (WWF), amely egyben a 2024. évi Nyári Olimpiai Játékok (Párizs) stratégiai partnere is, így nagyban számíthatunk szakértelmükre és tapasztalataikra. Egyesült erővel:

- megkeressük magunknak a lehető legjobb zöld-koordinátort, intenzív támogatást nyújtva neki
- új projekteket dolgozunk ki
- előzetes környezeti hatástanulmányt készítünk mind program-, mind projektszinten és a megvalósítás szintjén a gyakorlatba is átültetjük a módszertant
- felállítunk egy követelményrendszert, melynek minden kulturális eseményünk meg kell, hogy feleljen, biztosítandó azok környezeti fenntarthatóságát (pl. hogyan válasszunk úgy helyszíneket, hogy ne sérüljenek a környezetvédelmi szempontok; hogyan csökkentjük a közlekedéssel kapcsolatos szén-dioxid-kibocsátást, hogyan osszuk meg a hatásvizsgálatok sikereit, kudarcait, eredményeit)

Átfogó, hosszú távú célunk zöld megoldások alkalmazása, így nagy jelentőséggel bír:

- egyes jogi szűk keresztmetszetek felszámolása (pl. az adótörvény nem határozza meg egyértelműen, hogy vissza kell adni az újrahasznosítható poharak betétdíját)
- mobil, közösségi infrastruktúra kiépítése (pl. biciklitárolók, szelektív hulladékgyűjtés, zajszennyezés minimalizálása)
- innovatív, úttörő projektek beindítása – pl. nem kívánt zaj minimalizálása
- fesztiválokra alkalmazott innovatív megoldások támogatása, fejlesztése, tesztelése (az Innofest-tel együttműködésben, a Leuwarden 2018 jó példájára építve)

Partnereink: Klímainnovációs Közösség KIK (Európai Innovációs és Technológiai Intézet); Városi Mobilitás KIC (nemsokára megkezdte működését), CEEweb for Biodiversity Network, Nagyon Balaton fesztiválok, Balatoni Kör és Pannon Gasztronómiai Akadémia, Élhető Balaton-felvidékért Egyesület, Hello Wood, Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, Pannon Egyetem, Balaton-felvidéki Nemzeti Park, Magyar Kerékpáros Szövetség, Magyar Kerékpáros Turisztikai Szövetség. Együttműködést tervezünk még a magánszektor különböző szereplőivel: HUKÉ Group, EcoCatering, Zöldre Pohár, E-On, Bakonyerdő és Verga Erdőgazdálkodási Zrt

A MŰVÉSZETI PROGRAMRA ÉS KAPACITÁSFEJLESZTÉSRE VONATKOZÓ PÉNZÜGYI TERV

	LÉPÉSVÁLTÁS	SZEMBESÍTÉS	A BÁJON ÉS ELSZIGETELTSÉGEN TÚL
			(euróban)
ZÁSLÓSHAJÓ-PROJEKTEK	3 525 000	3 280 500	3 182 500
Egyéb projektek	2 355 000	1 925 000	1 803 000
Fehér Foltok Program		1 400 000	
Kapacitásfejlesztési kezdeményezések		2 500 000	
Összesen		19 971 000	

A bidbook összeállításához számtalan forrást felhasználtunk: fórumok, interjúk, tematikus konferenciák, ötletgyűjtő kampányok és kutatások eredményeinek széles körét, a Veszprém 2023 Művészeti Tanács munkáját (a benne részt vevő városi kulturális intézményi kör meglátásaival), különböző szakterületek művészeti és kulturális szakértőinek projektfejlesztési iránymutatásait, nemzetközi kapcsolatrendszerét.

Mindenképpen el akarjuk kerülni, hogy a „bizuk csak a szakértőkre” hozzáállás uralkodjon el a megvalósítás során. Már csak azért is, mert az egyik legfőbb célunk épp az, hogy felfedezzünk és helyzetbe hozzuk a helyben szunnyadó kreativitást – egy másik legfőbb célunk pedig a részvételi döntéshozatal kultúrájának fejlesztése. A Veszprém 2023 programja nyitott fórumként működik tovább a jövőben is: teljes időtartama alatt a lehető legszélesebb körben biztosítjuk majd a lehetőséget, hogy bárki megoszthassa velünk véleményét, kritikáit, ötleteit akár szóban, akár írásban. Mind ez, a monitoringterveinkkel kiegészülve, biztosítani fogja, hogy szükség esetén bármikor el tudjuk végezni a szükséges igazításokat, módosításokat.

Európai dimenzió	Művészeti kiválóság – eredetiség és/vagy minőség mint alapvető elvárás	Társadalmi részvétel lehetősége
Interdiszciplináris, interszektoriális megközelítést használ	Alulról érkező és/vagy jelentős támogatottságú kezdeményezésként indul	Támogatja az egyéni vagy közösségi szintű integrációt
Oktató, nevelő hatással bír	Innovatív megközelítést, tartalmat kínál	Kiemelt célcsoportokat von be

Fehér Foltok Program – egy olyan pályázati alap elindítását tervezzük, amely a különféle alulról érkező kezdeményezéseket és mikroprojekteket lesz hivatott támogatni. Tudván, hogy az EKF-cím sokak kreativitását beindítja majd, 2021-től a költségvetésünk egy részét e célra különítjük el.

A pályázatban bemutatott művészeti program nyitott marad további projektek befogadására. Minden nagyon gyorsan változik körülöttünk és nem szeretnénk határidőt adni a kreativitásnak: minden új projektötletet örömmel fogadunk, egészen a legeslegutolsó pillanatig, és azt sem bánjuk, ha némelyikük még 2023 után is folytatódni fog. A program részletes kidolgozását a művészeti igazgató és csapata fogja irányítani, elindítva az ahhoz szükséges szakmai párbeszédet. A felkészülési időszak során nem csupán a közönség- és közönségfejlesztésre szeretnénk nagy hangsúlyt fektetni, hanem a közös alkotás, a közös tervezés, a közös megvalósítás és új európai kapcsolatok építése számára is új platformokat szeretnénk létrehozni.

A projekt kiválasztás és -fejlesztés során az lesz a legfőbb sorvezetőnk, hogy megfeleljünk az alábbi kritériumok többségének. Persze az itt szereplő absztrakt gondolatokat le fogjuk fordítani kézzelfoghatóbb paraméterekre is, és ha egy máskülönben jól hangzó ötlet nem felel meg maradéktalanul azoknak, a kapacitásfejlesztési program révén segíteni fogjuk továbbfejlesztésüket.

A legtöbb ekképp fogant ötlet jó eséllyel apró, egyszeri eseményként valósul meg (ami rendben is van), de biztos lesznek köztük olyanok, amikben benne van a potenciál, hogy valami nagyobbá, talán tartósabbá is nőjék ki magukat és nagyobb léptékű EKF-programelemmé váljanak.

Számos projektünk lényegi eleme a múlt és a jelen kombinációja, a hagyományos és a modern közötti kapcsolat megtalálása, valamint a legújabb technikai megoldások alkalmazása, váratlan helyeken és módokon.

Kortárs múlt – Egyes projektjeinkben, mint például *A Szexi Régió Eszköztára* vagy a *Semmi extra*, arra keressük a válaszokat, hogyan fejlődött a balatoni kultúrtáj, különösen annak egyik legmeghatározóbb eleme, a szőlészet-borászat. És ami még ennél is fontosabb: hogyan tudjuk meghatározni ezek jövőjét? Nyaralókat és építési telkeket alakítunk át kísérleti helyszínekké, egész szőlőültetvények tűnnek el pillanatokra, hogy a virtuális valóság eszközeivel bemutassuk, mit látnánk, ha...

Virtuális város projektünk a fény és a virtuális valóság eszközeit vegyítve varázsol néhány órára a városból szabadtéri múzeumot. Ezt a pár órát a múltban tölthetjük, sőt, akár egy olyan múltban, ami soha nem is történt meg (*Mi is lenne innovatívabb az időutazásnál?*).

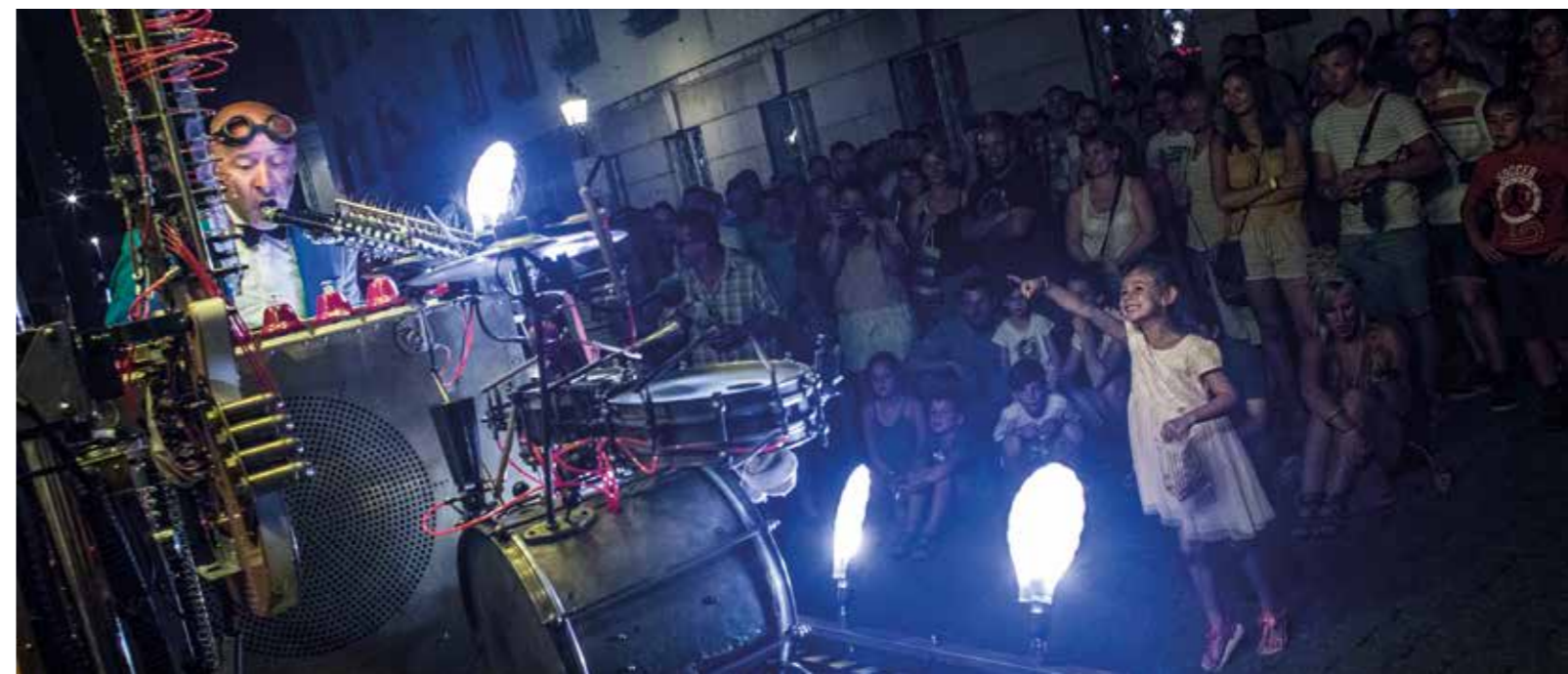
Színpad helyett – a *.COM.ME.DIA* és a *Komp* projektjeink csak két példa arra, ahol új szintre lép programunkban az előadó-művészet: a vízszintes függőlegessé válik, optikai illúziók veszik át az uralmat tudatunk felett, kompjaink, hajóink és csónakjaink apró színpadokká alakulnak. A legmodernebb színpadtechnikát és innovatív megoldásokat alkalmazzuk a legszokatlanabb helyeken is – például egy falusi templom udvarán vagy egy kilátóban a hegytetőn.

Leszámolás a vitrinekkel – *Afrikai Hangszergyűjtemény* kiállításunk jó példa egy, a hagyományos

múzeumi keretekkel szakító kiállításra. A megszo-kott múzeumélmény helyett ezúttal kézzel fogható tapasztalatokkal és valódi tanulással is gazdagodhat a közönség. A *Hangok és Zajok Háza* korlátlan platformot kínál az innovatív megoldások számára, ahol mindenki kipróbálhatja, bemutathatja és profik módjára megörökítheti tehetségét. A legújabb fénytechnológiának köszönhetően a most szürke épület fel fogja fedni, hogy mi történik a belsejében – a bent lüktető zenét színek és vizuális hatások formájában fordítjuk le és jelenítjük meg a falakon.

Nincs több „ülj le és figyelj csendben” – Szakítunk azzal az elképzeléssel, miszerint a kultúra a kulturális intézmények kizárólagos felségterülete: szeretnénk megmutatni, mi mindent meg lehet tapasztalni, ha engedjük a közönséget részt venni és kísérletezni. *Soundscape* projektünk talán a legjobb példa erre, hiszen ebben az innovatív projektben mindenki részt vehet és a mindennapi élet apró részleteit művészeté alakíthatja.

EKF-csapatunkon belül egy teljes egységet szentelünk e feladatnak. Az innovatív megoldásokat figyelemmel kísérő szakmai csoportunk, a **Korrigáló Labor** fiatal és kreatív csapata segít majd megtalálni a legjobb megoldásokat és integrálni a legújabb fejlesztéseket, megoldásokat projektjeinkbe. A projektmenedzsereket és a témafelelősöket valószínűleg túlságosan is lefoglalja majd a felkészülés, a feladatok végrehajtása és sokszor nem lesz idejük észrevenni, hogy a világ már túllépett az eredeti elképzeléseiken.

Művészeti programunk előkészítésében a Veszprém 2023 Művészeti Tanács töltött be meghatározó szerepet. Tagjai a helyi kulturális és művészeti élet fontos szereplői, akik szabadidejükben segítettek és segítenek erőfeszítéseinkben. A továbbiakban is számítunk a munkájukra és nem kétséges, hogy sokan közülük a felkészülési évek tevékenységeiben is aktívan részt vesznek majd, ha megkapjuk az esélyt arra, hogy megvalósítsuk programunkat.

És mi lesz 2023-ban?

Íme néhány példa arra, miként tudják erősíteni az EKF-programot meglévő intézményeink és szervezeteink:

Agóra Művelődési Központ – a lakótelep közepén található központ kiváló bázisa lesz városrészi és közösségépítési projekteknek. A központ lesz az egyik hajtóerő az *Egy Piknik Mindenkinek* program mögött, amely azon kívül, hogy nemzetközi perspektívákat nyit meg Veszprém kulturális szempontból nézve leghátrányosabb helyzetű környéke előtt, új identitással is felruházza azt és az ott élőket.

Kabóca Bábszínház – kiváló szakmai háttér és helyszín a legfiatalabb nemzedékre koncentráló, Small Size Big Citizen közönségfejlesztési programunk számára, valamint otthont ad majd a *Kicsik Házának* (*Small Size House*) és a kapcsolódó eseményeknek *A Szörnyek és sellők partija*, *Mágikus hetes*, *a Balaton Tábor* és a *Gyermekek városa* projektek szintén nagyszerű terepet biztosítanak majd a bábszínház kreativitásának kibontakoztatásához.

Családsegítő Központ – részvételük sokkal többről szól majd, mint pusztán a családkról: a függőség-gel küzdőkről, a fogyatékkal vagy más egészségügyi problémákkal élőkről, a hátrányos helyzetű családokról és emberekről, a magányos időskorúakról stb. A legkülönbözőbb célcsoportokat elérni, bevonni kívánó programjaink megvalósításában fontos szerepet szánunk a központnak, de emellett horizontális elveink érvényre juttatása érdekében is szoros együttműködést tervezünk.

Veszprém Megyei Levéltár – *Virtuális város és Válasz a sötétségre* projektjeink egyik legfontosabb szakmai partnere, lelkes szakértői gárdával, akik mindent tudnak városunk múltjáról.

Az **Oberfrank Pál** és **Vándorfi László** igazgatók által vezetett **színházaink** nemcsak színházi projektjeinkben játszanak majd kitüntetett szerepet, ha-

nem az előadó-művészetet is ők segítenek nekünk szokatlan helyszínekre eljuttatni. A *.COM.ME.DIA*, *a Színház Határok Nélkül Fesztivál*, *a Kortárs Táncszínházak Fesztiválja* és a *Mágikus hetes* projektek mind színházaink szakmai kiválóságára és kiterjedt kapcsolati hálójára épülnek.

Ladányi István költő és irodalomtörténész különböző irodalmi projektjeink motorja lesz. **Mészáros Zoltán** és **Muraközy Péter** legismertebb zenei fesztiválmenedzsereink közé tartoznak, ők felelnek a nagy zenei projektjeinkhez tartozó hazai és nemzetközi hálózatok megteremtéséért és az együtteseket is ők hozzák majd el hozzánk. **Hegyeshalmi László**, a **Művészetek Háza** igazgatója segíti majd megvalósítani álmunkat, miszerint a veszprémi várat a kortárs művészetek központjává alakítsuk át. **Balaton Kör** – gasztronómiai és szőlészet-borászati témákban legfőbb stratégiai partnerünk. Tagja a régió minden számottevő piaci szereplője. Helyi gasztronómiai háttérrel biztosítva segítségünkre lesznek abban, hogy a tóparton új szezonokat nyissunk meg (mint például az *Adventi kaland* projektben, amely a téli szezont tervezi újraértelmezni).

Két példa arra, hogyan fogja az EKF átformálni két már létező fesztivál jövőjét:

Auer Fesztivál – Kiemelt klasszikus zenei veszprémi brand, a híres hegedűművész, **Kováts Péter** által alapított fesztivál, amely az EKF-programhoz kapcsolódva új irányba léphet tovább. 2023-ban a Fesztivál névadójára, Auer Lipótra emlékeznek – a veszprémi hegedűművész, akinek örökségét ma is ápolják Szentpétervártól New Yorkig és számos világklasszis hegedűművészre ma is hatással van. A *Nyári Auer Akadémia* workshopjaira, kurzusaira és találkozóra elismert hegedűoktatókat, professzorokat, diákokat és fiatal művészeket hívunk meg – segítve ezzel a hegedűművészek kapcsolatépítését az egész közép-kelet-európai régióban.

Terveink között szerepel az *Auer Intézet* megalapítása is, amely a hegedűoktatás egyik európai módszertani központjává válhat – egyrészt a helyszíni, másrészt innovatív megoldásokat alkalmazó távoktatási rendszerrel is operáló működése révén.

Partnereink: Liszt Ferenc Zeneakadémia, Juilliard School (New York, USA), Rimszkij-Korszakov Zeneakadémia (Szentpétervár, Oroszország), Curtis Institute (US)

Klassz a pArton – A fesztivál 2014 óta arra a jelenségre igyekszik megoldást nyújtani, miszerint napjainkban egyre inkább elidegenedünk a klasszikus zene világtól. A több műfajt is felölelő programsorozatban hagyományos és interaktív koncerteket kapnak helyet, hangszerek egész sorát vonultatják fel és fontos része a gyermekek megszólítása is. Többnyire alacsony költségvetésű, ingyenes koncerteket szerveznek, ahol egy széles közönség találkozhat a klasszikus zenével és mélyülhet el benne. A következő években szeretnénk tovább bővíteni ezt a palettát: kis falusi kerti koncertektől nagyszabású, szimfonikus zenekarokat bemutató eseményeken, táncórákon és nyári zenetáborokon át a fogyatékkal élőknek szóló zene-terápiáig terjedő sokrétű tevékenységgel. A fesztivál folyamatosan bővülő kapcsolati hálójához egyre több résztvevő csatlakozik, pl. *Nemzeti Filharmonikusok*, *Bruno Walter Szimfonikus Zenekar (AT-SK)*, *Lutoslawski Quartet (PL)*, *Quatuor Hermès (FR)* és számos magyar zenész és karmester.

Az előkészítő évek során (2019–2022) helyi művészekkel és kulturális szervezetekkel folytatott munkánk a következő két fő területre összpontosul majd:

- nemzetközi együttműködési projektek kiépítése: a felkészülés négy éve során bővítjük hazai és nemzetközi hálózatainkat, valamint elkészítjük programunk egyes építőelemeit, beleértve számos pilotprojekt megvalósítását is. Ez már önmagában is hozzájárul majd a helyi kulturális kapacitások fejlesztéséhez, az EKF-csapat folyamatos szakmai támogatása mellett.
- kapacitásépítésre egy teljesen új platformot hozunk létre, a Veszprém 2023 Kreatív Iskolát, amely 2019 és 2022 között képzési és hálózatépítési központként működik majd, 2023-ban pedig – kisebb szervezettel – a független projektmegvalósítókat segítő tanácsadó szervezatként működik tovább.

MEGVALÓSÍTÁSI KÉPESSÉG

Helyi támogatás

A Közgyűlés tagjai 2017 májusában egyhangúlag megszavazták, hogy pályázzunk az EKF 2023 címre. 2018 októberében, az összes részlet kidolgozását követően is kifejezték támogatásukat és jóváhagyták az EKF-program jövőbeli pénzügyi támogatását. A helyi politika egységes álláspontot képvisel a tekintetben, hogy jövőképünk megvalósításához elengedhetetlen egy, a kölcsönös megértésen alapuló regionális együttműködés.

A Veszprém–Balaton 2023 Zrt. megalapításával a politikai vezetés olyan irányítószervet hozott létre, amely biztosítja a pályázati időszak és az előkészítési évek közti átmenetet, amennyiben elnyerjük a címet. Arra is biztosíték továbbá, hogy amennyiben a városvezetés a helyi választások eredményeképpen megváltozna, ez a Veszprém 2023 folyamatát egyáltalán nem veszélyezteti.

Regionális támogatás

Biztosak vagyunk benne, hogy Veszprém csak egy sikeres régióban lehet maga is sikeres: ha nyerni szeretnénk és teljes mértékben ki akarjuk használni

ni az EKF-címmel járó előnyöket, akkor erősíteniünk kell a kapcsolatot a város és a környéke között. A Veszprém–Balaton 2023 Zrt. felépítése bizonyítja programunk regionalitását: minden nagyobb regionális és fontosabb mikroregionális szervezet (mint a Balatoni Szövetség, a Balatoni Kör) és a jelentős ebb önkormányzatok is részesei a struktúrának. Ez jóval több, mint formalitás: valódi elköteleződés. A régió önkormányzatait tömörítő Balatoni Szövetség nem zárkózott el az ötlettől, hogy a régió települései évente és lakosonként egy euróval hozzájáruljon az EKF költségvetéséhez 2019 és 2023 között. A további regionális hozzájárulásról a majdani projektek pontos kidolgozása után döntenek. Mindhárom érintett megyei önkormányzat (Veszprém, Zala és Somogy megye) támogatja pályázatunkat.

Nemzeti támogatás

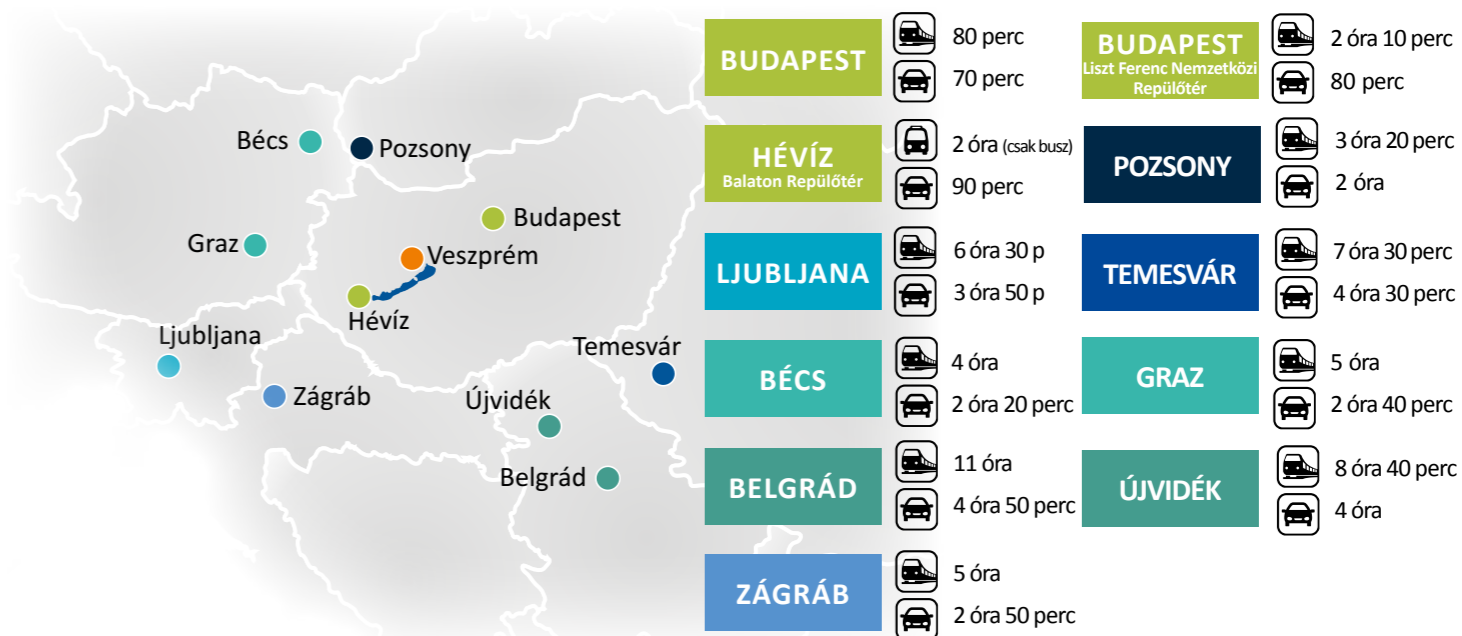
A pályázati eljárás második körében a Kormány eddig nem döntött a kiadásokhoz való költségvetési hozzájárulásról. E döntés meghozatalára legjobb tudásunk szerint 2018 novemberében kerül sor.

A cím viseléséhez szükséges megfelelő infrastruktúra

- a) A város kulturális infrastruktúrájának igénybevétele és fejlesztése
d) Kulturális, városi és turisztikai infrastruktúrával kapcsolatos projektek (ideértve a felújítási projekteket is)

	Helyszín	Mi történik?	Hogyan használjuk a Veszprém 2023 programban?	Időzítés
Folyamatban lévő projektek	Kulturális negyed és Veszprémi Petőfi Színház	Nagyszabású felújítás és összefüggő kulturális tér kialakítása beltéren és kültéren egyaránt	A felújított Színházpark parkká és találkozóhellyé alakul át, remek helyszínt biztosítva szabadtéri előadásokhoz, kiállításokhoz, alkalmi vetítésekhez	2018–2021
	Aranyosvölgy Kreatívipari Központ	Kreatív iparágak új klaszterének létrehozása – beruházás és kapacitásépítés	A kreatív ipar új térségi központja, három egyetem, az önkormányzat és különböző gazdasági résztvevők együttműködésében. Think-tankként, fejlesztőként és kivitelezőként meghatározó szerepet játszik dizájn-vezér koncepciók megvalósításában. A kreatív központ küldetése a kézműves ipar újragondolása – kortárs, progresszív és piacképes módon.	2019–2021
	Kittenberger Kálmán Növény- és Vadaspark	Főszezonon kívüli időszak szolgáltatásainak támogatása, kulturális szolgáltatások létesítése a hagyományos állatkertszerepet kiegészítendő	Új kulturális kapacitások az Állatkertben – különleges helyszín és számos EKF projektet kiegészítő látványosság (pl. <i>Kora, dzsembé és az elefánt trombitája - Afrikai hangszergyűjtemény, A tigrisketreten túl projektek</i>)	félig kész, egyébként 2020–2022
Már meglévő helyszínek, melyek újászületnek vagy új funkciókat kapnak	Agóra Művelődési Központ Közösség által működtetett kulturális központ	Kapacitásfejlesztés (a lakótelep közepén)	Ez a valóban a közösség által működtetett kulturális központ a közösségépítésnek, a városrészi projekteknek ad otthont a Haszkovó lakótelep közepén – pl. <i>Egy piknik mindenkinek</i> projektünknek	2019–2023
	Hangvilla Központ (multifunkcionális helyszín)	Új funkciók hozzáadása	Kulturális hotspot, többfunkciós közösségi tér, koncertek, előadások, konferenciák, találkozók és próbák helyszíne Az előteret pezsgő kulturális találkozóhellyé alakítjuk egy kávéházzal, közösségi munkatérrel, látványkonyhával és büfével kiegészítve	plusz-funkciók folyamatos megvalósítása 2021-ig
	Laczkó Dezső Múzeum (a helyi örökség bemutatására fókuszáló megyei hatáskörű múzeum)	Kapacitásfejlesztés	A Múzeum hat kiállítótere városszerte különböző projekteknek ad majd otthont – a várbörtön termeiben például állandóan változó kortárs kiállításoknak adhatunk teret Mélyreható kapacitásépítő program részvételen alapuló múzeumfejlesztési szempontokkal együtt	2019–2023
	Művészetek Háza	Kapacitásfejlesztés	A Várat kortárs képzőművészeti központtá alakító törekvéseink főhadiszállása. Kiállítóter, nemzetközi együttműködések motorja, művészeti rezidensprogramok irányítója, múzeumpedagógiai projektek megvalósítója, kortárs színművészettel foglalkozó magánszereplők és városunk közti közvetítő	2019–2023
Az EKF programot közvetlenül érintő beruházások	Várhegy	A Várhegy életre keltése - új funkciókkal való megtöltése	A Művészetek Házával mint epicentrummal, a kortárs művészet pezsgő központja: kiállítóterek, állandó és pop-up helyszínek, vendéglátó szolgáltatások, művészzállások, nyitott műtermek, galériák, rendezvényhelyszínek, kézműves és dizájnertoltok, azokhoz kapcsolódó műhelyek	2019–2021
	Régi Dimitrov Kulturális Központ	A jelenleg üres épület új szerepet kap	A <i>Hangok és Zajok Házának</i> , a <i>Veszprém Music Labnek</i> , és a helyi fiatalok által működtetett művészeti központnak, a <i>Homo Ludens Akadémiának</i> otthonként szolgál majd 550 férőhelyes előadóterme rendezvényhelyszínként is működik	2020–2023
	Kabóca Báb- és Színház	Új, méltó otthont kap a báb- és színház és közösségfejlesztő központtá válik	Nemcsak a báb- és színház kap egy új, megfelelő helyszínt, de a legfiatalabb generációt megcélzó közösségfejlesztő központként is működik majd (Small Size projekt)	2022
	EKF Fogadóközpont	A központi buszpályaudvar és a hajdani bútorgyárban szomszédságában jön létre	Belépőpont a Veszprém 2023 látogatóinak, emellett önkénteskedési központ, közösségi találkozóhely helyeknek és szabadtéri rendezvényhelyszín, jól megközelíthető helyen	2021–2022
	Veszprém utcái és terei	Felújítások egész sora a legkülönbözőbb helyeken és módokon, népszerűtlen helyek új kontósba bújtatása	„Újracsomagolt” húszemeletes toronyház, mint EKF-szimbólum, kihasznált lapostetők, szimbolikus helyek életre keltése – összességében a közösségi részvételen alapuló projektek egyik fontos célterülete (pl. <i>V Generáció és Játékos város</i>)	2020-2023
	A Veszprém ForestAir- Zéró Ökológiai Lábnymó Rendezvényhelyszín	Régiós viszonylatban is megfelelő méretű koncert- és rendezvényhelyszín	Új szabadtéri helyszín nagyszabású eseményeknek – amelyek tervezése és megvalósítása során a fenntarthatóság abszolút prioritást élvez	2020–2022

b) A város megközelíthetősége

A helyi és regionális megközelíthetőséggel kapcsolatban fontos megjegyezni, hogy 2019-re az önkormányzat átveszi Veszprém buszszolgáltatásának irányítását – ami nemcsak jelentős korszerűsítéssel jár majd, hanem lehetőséget nyújt a helyi tömegközlekedés bővítésére is a régióban. 2023-ra jó eséllyel kiépül a megfelelő infrastruktúra a Veszprémbe lévő EKF-helyszínek és a tóparti szállások hatékony összekötéséről. Mivel környezetileg fenntarthatóság programunk egyik prioritása, szeretnénk garantálni, hogy minden esemény megközelíthető legyen közösségi közlekedéssel vagy valamely aktív közlekedési eszközzel. A kerékpáros közlekedés nagyszabású fejlesztési tervei is támogatják ezen elképzeléseinket (ezek nagyrésze már folyamatban van): a Balaton körüli kerékpárút felújítása, Veszprém és más járási központok összekötése a környező falvakkal és látványokkal, közösségi (e-)bike rendszer fejlesztése Veszprémbe és a Balaton-felvidékre.

A Magyar Turisztikai Ügynökség és a Balaton Hajózási Zrt. elektromos hajóflottát tervez, a már meglévő balatoni közlekedési rendszer kiegészítéseként.

Már most vannak menetrend szerinti buszjáratok a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtérrel fő fesztiváljaink helyszíneire, de szolgáltatásaikat 2023-ban kibővítjük. A Balatonnak saját reptere is van – a tó nyugati partján, állandó járatokkal számos európai/országból (beleértve Törökországot is); ezen kívül fontos szerepet tölt be fesztiváljaink fellépőinek szállításában.

c) A város turisztikai szálláshelykapacitása

FÉRŐHELYEK SZÁMA

RÉGIÓ **56 300** +5000 folyamatban
VESZPRÉM **1 650** +250 folyamatban

RÉGIÓ **3 500**
VESZPRÉM **161**

RÉGIÓ **2 256**
VESZPRÉM **70**

RÉGIÓ **1 150**
VESZPRÉM **365**

RÉGIÓ **29 653**
VESZPRÉM **150**

NYÁRI FŐSZEZONBAN **1 606**
SZEZONON KÍVÜL **244**

17 KEMPING

couchsurfing

537 COUCHSURFING
PROFIL
(csak Veszprémben)

airbnb

300+ AIRBNB
AJÁNLAT

KIHASZNÁLTÁGI ARÁNY
AUGUSZTUSBAN

RÉGIÓ **75%**
VESZPRÉM **74%**

KIHASZNÁLTÁGI ARÁNY
JANUÁRBAN

RÉGIÓ **33%**
VESZPRÉM **42%**

VENDÉGÉJSZÁKÁK
SZÁMA

RÉGIÓ **1 950 000**
VESZPRÉM **219 500**

+25%
2023-ra

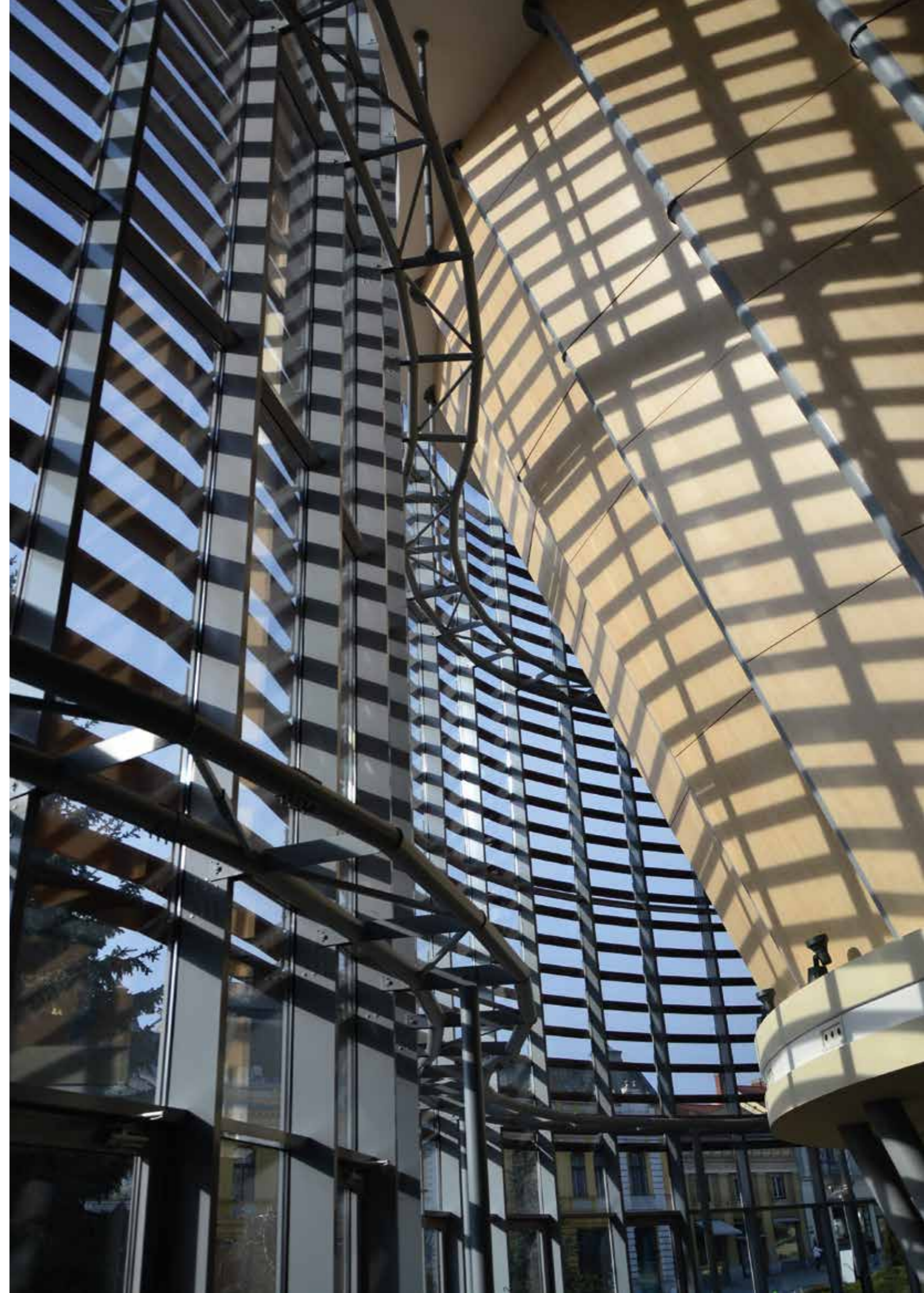
Régió = 45 percnyi távolság

Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a turisztikai és közlekedési szektorban régi és új közösségi megoldásokat vezessünk be. Ez meglehetősen megosztó téma hazánkban és gyakran jogi bizonytalanságok ötvözik, így az EKf-évre készülve szeretnénk tisztázni a helyzetet és hasznos útmutatással szolgálni a jövőre nézve. Remélhetőleg biztosíthatjuk majd ezeket a pótolhatatlan lehetőségeket a helyiek és a látogatók számára is egyaránt.

Új ötletekkel is előállunk: remek lehetőség a külföldiekkel való személyes kapcsolatépítésre, ha megosztunk egymással élményeinket – egy étkezést, otthonunkat, egy kalandunkat (ez is egyfajta szembeállítás a más milyenséggel), látogatóink pedig igazán mély, személyes élményekkel gazdagodhatnak.

Ezért többek között az alábbi kezdeményezéseket tervezzük úttjukra indítani:

- családok alkotta hálózatot hozunk létre, akik szívesen fogadnak be fiatalokat az ifjúsági mobilitási projektek keretében
- a helyieket bizonyos értelemben szolgáltatókává változtató programokat valósítunk meg – a Leuwarden 2018 „Rent-a-Frisian” (Bérelj ki egy frízt) példájára építve invitáljuk a látogatókat egy otthon főzött jó gulyáslevesre, egy kávéra, egy személyre szabott városnézésre, egy közös kirándulásra stb.
- közösségi mobilitási kezdeményezések – konkrét helyzetektől függően a nagy szolgáltatók és helyiek együttműködésében teremtjük meg a megfelelő kereteket, legyen szó kerékpárkölcsonzésről, autómegosztásról, kulturális eseményekre történő szervezett eljutásról akár gyalog, akár kerékpáron

A KÖZÖSSÉG BEVONÁSA

K19

A helyi lakosság és a civil társadalom bevonása a pályázat előkészítésébe és megvalósításába Általános közönségfejlesztési stratégia

Úgy döntöttünk, hogy ezt a kérdést kicsit másképp válaszoljuk meg és összevonjuk a helyi közösség bevonását a közönségfejlesztési stratégiával. A mi olvasatunkban ez a kettő szorosan összefügg. Így a K21-ban kizárólag a fiatalokra és iskolákra vonatkozó terveinket mutatjuk be.

Sokat kellett tanulnunk a közönségfejlesztésről és még mindig van hova fejlődnünk. Egészen a közelmúltig összekevertük ezt a marketingtevékenységgel és azt is többnyire a művészeti és kulturális menedzserek ösztönei irányították.

Ezért sok időt és energiát fordítottunk arra, hogy felmérjük a térség kulturális tudatosságát és igényeit. Tudnunk kellett, hogy ki is pontosan a közönségünk és ki nem, kiket szeretnénk bevonni és mik az ő igényeik és érdeklődési köreik. Ez a folyamat nagyban befolyásolja azt, hogy kiket szólítunk meg, különös tekintettel a nehezebben elérhető csoportokra, területekre a régióban. Arra is iránymutatást kaptunk a munka révén, hogyan szólítsuk meg a közönség szélesebb rétegeit, hogyan növeljük a részvételt kulturális eseményeinken.

Szeretnénk a kultúrát és a kortárs művészetet elérhetővé tenni a legkisebb falvak számára is – ennek érdekében közönségfejlesztő programunkhoz többcélú, mobil eszközöket szerzünk be és kis léptékű beruházásokat kapcsolunk hozzá (vegyünk egy rakás babzsákfotelt, egy furgonmozit, néhány hordozható fűtőttestet a hidegebb napokra és helyezzük mindezt el a pálos kolostorrom melletti tisztáson, vagy valamelyik veszprémi lakóövezet parkolójában).

Kulturális stratégiánk egyik legfontosabb kihívása, hogy valódi és dinamikus közönségfejlesztést valósítsunk meg. Egyrésztől intézményeinknek kell több energiát fektetnie ebbe a területbe, másrésztől pedig nekünk is egy olyan horizontális megközelítést kell érvényre juttatnunk, amelyben az intézmények és a piaci szereplők kölcsönösen támogathatják egymást törekvéseit.

Másmilyenség

Művészeti programunkban kiemelt helyen szerepelnek azok a projektek, melyek keretében a veszprémiek új tapasztalatokkal gazdagodhatnak, új hatások érhetik őket és amelyek árnyaltabb képet adnak a minket körülvevő világról. A társadalmi kapcsolatok fejlesztése, szélesebb rétegek bevonása nem csak a közösségekkel való kapcsolatépítést és közös munkát jelenti, bár nyilvánvalóan ezek is fontosak.

Célunk, hogy a várossal és régióval *túllépjünk a jelenlegi helyzetünkön*. Arra motiváljuk az embereket, hogy ismerjék meg és fogadják el mindazt, ami „más” – ami a hozzánk hasonló kisebb, homogén térségekben egyáltalán nem általános hozzáállás. Programunkban olyan új utakat nyitunk meg, amelyek lehetővé teszik a minket körülvevő kulturális tér, a közösség és a jelen lévő másmilyenség mélyebb megértését. Ez Európa-szerte igencsak aktuális téma. Próbáltunk alaposan utánajárni a város és a térség lakói életének, érdeklődési köreinek és szükségleteinek, megérteni őket, bizonyos értelemben mégis univerzális kihívásokra válaszolva terveztük meg programunkat és közösségépítési munkánkat. Mindvégig szem előtt tartva, hogy azokat univerzális (de legalábbis európai) szinten tudjuk majd megvalósítani.

Közönségfelmérés és konzultáció

Helyiekkel készített interjúk és számos célzott kutatómunka segítségével mértük fel Veszprém társadalmi-demográfiai sajátosságait és kulturális életét.

E folyamat részét képezte az is, hogy **nyílt pályázati felhívást** tettünk közzé: egyénektől kezdve az egyesületekig és intézményekig mindenkinek lehetőséget biztosítottunk arra, hogy beküldje vagy akár személyesen bemutassa az EKF-csapatnak 2023-ra vonatkozó ötleteit.

2017-2018-ban fórunsorozatot rendeztünk: rendszeres találkozókat, beszélgetéseket és workshopokat, amelyeken a helyi és regionális civil szektor képviselői, kulturális és közösségi intézmények, sportegyesületek és cégvezetők is részt vettek.

Nagyon jó ötleteket meríthettünk például a most érettségizett diákokkal folytatott beszélgetésekből, akik az ifjúsági közönségfejlesztéssel és közösségépítéssel kapcsolatban adtak hasznos támpontokat, amelyekhez a projektjeink tervezése során mindenképp tartani is fogjuk magunkat.

Egy sor közéleti minikonferenciát szenteltünk pályázatunk kulcskérdéseinek megvitatására, téma volt például a fiatalság itthon maradása/tartása, a falvak jövője, a mennyiségi és a minőségi turizmus ellentmondásai, az élhető városok kérdése stb.

A pályázat második fázisában különösen nagy hangsúlyt fektettünk a kevésbé szem előtt lévő célcsoportokkal, elfeledett városrészekkel és a régió vidéki területeivel való kapcsolatépítésre.

2018 őszeig további négy EKF-kutatást végeztünk:

- Ifjúsági kutatás: feltérképeztük, mit kedvelnek és mit nem a veszprémi fiatalok, milyen a saját képük a városról. A felmérés eredményei között leggyakrabban az ifjúsági programok és étellel teli klubok hiánya köszönt vissza.

- Általános kutatás: felmértük a veszprémiek helyi és régióbéli kulturális étellel kapcsolatos preferenciáit és szükségleteit.

- Haszkovó-kutatás: kifejezetten a Haszkovó lakótelepen élőkre fókuszált (lásd lent).

- Egyetemi kutatás: a Pannon Egyetem magyar és külföldi diákjainak Veszprémről és a kultúráról alkotott elképzeléseit mértük fel, különös tekintettel a diákoknak a város vérkeringésébe való bekapcsolódásának igényéről.

Hogyan használtuk fel kutatásainkat?

A fentiekben említett felmérések nagy hatással voltak programunk felépítésére, ezt a K20-ban fejtjük ki bővebben. Ahhoz, hogy közönségfejlesztési stratégiánkkal elérjük céljainkat, **négy célterületet** emeltünk ki, ahol merőben új megközelítésre van szükség, hogy egyáltalán elkezdjünk foglalkozni a problémával – mert eddig nem gondoltunk rá, hogy szükségünk lenne bármiféle megközelítésre. Minden célterület esetében helyi akciócsoportokat hozunk létre, amelyek mediátorként működnek, és amelyek széles körű részvételt és valódi, hosszú távú helyi hatást biztosító projektek kidolgozását és megvalósítását teszik lehetővé számunkra. Ehhez hozzáadva az iskolákban és az ifjúsággal végzett munkánkat, valóban széles körű közönségfejlesztési stratégiát fogunk tudni megvalósítani a felkészülési évek alatt.

A négy célterület a következő:

A Lakótelep – a **Haszkovó** városrészben lakik a veszprémiek jelentős hányada (a város lakóinak közel 30 százaléka). A hely mégis inkább fekete lyukként van jelen a legtöbb ember mentális térképén; olyan hely ez, ahova a veszprémiek többsége szerint felesleges ellátogatni, amely „helyként” nem igazán értelmezhető, és lakói nem is igazán büszkék rá. Az elmúlt két évben sokat foglalkoztunk egy jövőbeni program alapjainak lefektetésével, azt vizsgáltuk, hogyan segíthetnénk a lakótelepen élőknek abban, hogy ugyanolyan büszkék lehessenek környezetükre, mint a város többi része.

Az Agóra Kulturális Központ egy remek hely a **Haszkovón**. Már most is jól működik, de szeretnénk továbbfejlesztetni, hogy stabil közösségi központ lehessen az itt élők számára. A dizájn segítségével tesszük az Agórát és környezetét könnyen hozzáférhetővé – amely így vonzó és inspiráló helyé válhat a helyiek számára. Mélyreható kapacitásfejlesztéssel kiegészítve sok közös projektet szervezhetünk Haszkovón – és az Agóra lenne a kapcsolódási pont, ahol az EKF-projektek és a helyiek találkozhatnak. A *Virtuális város* és az ahhoz hasonló projekteknél is számítunk a haszkovóiak aktív részvételére. 2023 őszén rendezzük az *Egy piknik mindenkinek*-et – az első, kizárólag e városrésznek szentelt fesztivált (ráadásul rögtön egy jó nagy fesztivállal indítunk). Neves európai művészek és helyi amatőr csoportok együttműködésében születik majd meg, a felkészülési évek során megvalósítani tervezett tevékenységek pedig segít a kerületnek, hogy 2023-ra készen álljanak az EKF-programra.

A leghátrányosabb helyzetű városrész – a Torony

A város szélén álló, munkásszállónak épült tízemeletes épületet a helyiek „pokoli toronyként” emlegetik, mivel 170 egységét apró bérlakásokká alakították át és úgynevezett „problémás családokat” költöztettek oda más városrészekből. Szerencsére a Máltai Szeretetszolgálat és az önkormányzat közös kísérleti projektjével végül sikerült az épületet egyfajta rehabilitációs központtá alakítani, ahol bajba került embereknek nyújtunk segítséget az újrakezdéshez. Az épület ezzel együtt továbbra is a szegénység, az etnikai (roma) szegregáció és a társadalmi kirekesztettség szimbóluma Veszprémben. Olyan projekteket tervezünk a Toronyban és körülötte, amelyek mellett, hogy biztonságos légkört teremtenek, megnyitják a lehetőséget az együtt alkotásra – lendületet adva ezzel a Torony lakóinak és segítve őket a továbblépésben. 2021-től egy *különleges kapcsolatteremtő folyamatot indítunk el, hogy a Torony lakóit és a város kulturális szereplőit összekössük egymással*, ennek eredményeképpen például közös projektek valósulnak meg a színházzal, zenei workshopok kamarazenekarunkkal, bábkesztő kézműves találkozókra kerül sor, új darabok születnek a bábszínházban. De támogatóinknak köszönhetően lesznek kevésbé egyértelműen kulturális programokkal is, mint például gyárlátogatással egybekötött workshopok vagy közösségi barkácsdelutánok, kézműves alkalmak szakemberek vezetésével és így tovább.

Vidéki közösségek – És mi fog történni azokkal az egyébként elbűvölő **falvakkal**, amiket leginkább „bajos nyaralóhelyeknek” lehet definiálni? Nem valószínű, hogy minden egyes kiürülő és elhagyatott falut falumúzeummá lehet alakítani.

Közösségközpontú programépítési módszerünket három faluban teszteltük. A **pilotprojektekre** méretük, elhelyezkedésük és civil aktivitásuk alapján választottuk ki a falvakat. Ennek eredményeképpen két dolog kristályosodott ki számunkra: először is hogy mindenképp bátorítani szükséges az e tájak jövőjéről folytatott párbeszédet, összekapcsolva azt a kulturális revitalizációra irányuló törekvésekkel. Másodszor pedig szeretnénk lehetőséget biztosítani a helyieknek arra, hogy sokkal többel találkozhassanak a világból, mint ami általában helyben elérhető számukra. A gasztronómia és a szőlészet-borászat tudatos építése az egyik lehetséges út a vidéki térség számára – épp ezért célozta meg különböző szemszögből, több projektünk is, pl. a *Kert - kerítés nélkül* és a *Szexi régió eszköztára*. Az is nyilvánvaló, hogy szükség van új közösségi helyszínekre – erre a *Pajta-hálózat* projektünk

nyújt megoldást, lehetőséget teremtve a közösségépítésre – de ezen kívül a szezonális negatív hatásait is enyhíti turizmus-központú projektjeivel és eseményeivel. *Köztünk élnek* és *ErasMunch* projektjeink pedig kis közösségekben teremtenek különböző nemzetiségű emberek között kapcsolatot, lehetőséget adva új perspektívák és világképek megismerésére.

Egyetemi campus – Furcsán hangozhat, de az egyetem – bár Veszprém kellős közepén helyezkedik el – egy magába zárt világ. Papíron nagyszerű kapcsolatai vannak a városvezetéssel és az egyetem számos közös projektet valósít meg az önkormányzattal. De kulturális élet szempontjából gyengék a meglévő kapcsolatok; ezen szeretnénk változtatni. 2023-ig és 2023 során a diákok bevonását szolgáló mechanizmusokat új szintre szeretnénk emelni: részmunkaidős állásokat hozunk létre az EKF-csapatoknál, mentori programokat ötvözzük EKF-projektekkel, az egyetemi nagyköveti programot beépítjük a marketingkoncepciónkba, az egyetemi tehetségeket (és potenciált) a város életébe becsatornázni képes pro-

jekteket valósítunk meg.

Az egyetemi kiválóság, az ott elért eredmények szinte észrevétlenül elhagyják a városunkat: az EKF-et szeretnénk segítségül hívni ahhoz, hogy megismerjük az itt zajló elméleti és gyakorlati kutatásokat – és az egyetem számos, egész világra kiterjedő kapcsolati hálózatára is építeni szeretnénk munkánk során. Az egyetemisták és város közötti kapcsolat elmélyítése és bővítése már el is kezdődött: 2018 októberében megtartottuk nagy *ErasMunch* projektünk próbaverzióját. Az Egyetemnek saját EKF-Bázisa lesz, ami amellel, hogy a részvételt népszerűsíti, közvetlenül támogatja a diákok saját kezdeményezéseit is. A **külföldi és magyar diákok bevonása a város életébe** fontos eleme a dizájnvezérelt város koncepcióknak is, így a már folyamatban levő pilotprojektjeink között is helyet kapott: ennek keretében a diákok kielégítetlen igényeit és a kihasználatlan lehetőségeket térképezzük fel és igyekezünk meghatározni a mind a város, mind a diákok számára kölcsönösen előnyös kapcsolódási pontokat.

K20**Új és fenntartható lehetőségek teremtése a polgárok széles köre számára a kulturális tevékenységeken való részvételre****Kezdjük az önkénteskedéssel**

Azzal segíthetjük a legjobban az aktív társadalmi szerepvállalást, ha kezdeményezőleg lépünk fel és megszólítjuk az embereket – főleg azokat, akik maguktól is tenni akarnak. Az önkénteskedés keretet biztosít a részvételnek, eszközt a tényleges szerepvállaláshoz. Sajnos hiába hangzik egyszerűnek beépíteni az önkénteskedést a pályázatunkba, nem az: kevés a releváns tapasztalat, kevés a releváns szervezet, kevés a releváns rutin. Ezen kívánunk változtatni azzal, hogy az önkénteskedést tesszük a civil szféra bevonásának központi elemévé. A gyakorlati megvalósításhoz már össze is raktunk egy ötlépéses stratégiát:

- 1 Létrehozunk egy önkéntesközpontot, ahol az érdeklődőket egyfelől más érdeklődőkkel, másfelől projektekkal kapcsolhatjuk össze
- 2 Megszólítjuk azokat, akik maguktól is keresik a részvétel lehetőségeit (szerencsére mindig vannak ilyenek)
- 3 Számítunk az elszigeteltebb helyzetekben élőkre – például az idősekre, akik gyakran önmagukat rekesztik ki a bevonásból azzal a felkiáltással, úgysem kíváncsi rájuk senki

- 4 Kihasználjuk a rendszerszintű lehetőségeket (minden középiskolásnak legalább 50 óra közösségi szolgálatot kell elvégeznie ahhoz, hogy érettségizhessen – ezt itthon csak „kötelező önkénteskedésként” emlegetjük)
- 5 Ösztönzőket dobunk be – főként azoknak a felnőtt korú célcsoportoknak, akiknek munka és/vagy család mellett kevés idejük marad önkénteskedni

Nemzeti kisebbségek bevonása

Veszprém és környéke rendkívül homogén: különféle rossz emlékek történelmi vargabetűk eredményeként inkább csak nemzetiségi emlékek maradtak körülöttünk, nemzetiségek viszont nem. A városban ma csak minimális számban élnek magukat más nemzetiségek tagjainak vallók, és ők is többnyire vagy egyetemistaként, vagy a környéken letelepedett külföldiként vannak jelen – így aztán nincsenek szem előtt és az önszerveződés sem jellemző rájuk. A jelenlétük mégis egyszerre lehet kihívás és lehetőség, arra, hogy a programunkban megjelenhessen egy csipetnyi idegen idegen íz – ami révén a helyieket is könnyebben szembesíthetjük a más milyenséggel.

A *Köztünk élnek* és az *ErasMunch* projektek például e törekvéseinket támogatják – elsősorban a haszonkon keresztül közelítve. A kisebbségi kultúrák által hagyott helyi örökségeket, emlékeket a *Szembesítés* projektpillér egyes projektjei dolgozzák majd fel.

A fogyatékkal élők bevonása

A *Korlátok Nélkül Színházünnep*, amiben fogyatékkal élő és ép emberek közös, kísérleti színelőadásokat mutatnak be, minden érintett helyi szervezet bevonásával, fontos szerepet játszik programunkban. Határozott célunk emellett, hogy a pályázatunk minden projektjét a lehető leginkább akadálymentessé tegyük. Fontos közönségfejlesztési alapelvnek tekintjük, hogy ezt a fajta szemléletet az egész térségben általánossá tudjuk tenni, EKF-címtől és programhelyszínektől függetlenül, mindenkit arra ösztönözve, hogy akadálymentesítse az útjait, az épületeit, a kommunikációs csatornáit – és így tovább. Mindez

persze sokkal inkább horizontális szempontként jelenik meg programunkban, mintsem konkrét művészeti projektként.

A négy kiemelt célterületünk

Négy, a társadalmi bevonás szempontjából kiemelt célterületünk mindegyike esetében ugyanazon kihívás kerül programunk középpontjába: a **másféleséggel** való találkozás, illetve e találkozás feldolgozása. Nem segít persze, hogy folyton inkább a már ismert, otthonossá vált gondolati köröket futjuk, amikben a másféleség nem megragadható lehetőségként jelenik meg, hanem valamilyen minket kívülről fenyegető veszélyként. Még az egyetemek is inkább kis zárt, védett tudományos és kulturális buborékokba zárják a hallgatóikat, akik így aztán jóval kevesebbet tudnak hozzáadni az őket körülvevő város életéhez. A négy bevonási célterület projektjeit a K19-ben tárgyaljuk részletesebben.

K21

Fiatalok és iskolák bevonása, kapcsolatteremtés Közönségfejlesztési stratégiánkat ld. a 19. kérdésben

Fontos hosszú távú stratégiai cél a családok bevonása a kulturális életbe, ezért szeretnénk a lehető legtöbb programot elérhetővé tenni számukra, kifejezetten gyerekközpontú eseményekkel téve teljessé a kínálatot. Az utóbbiakra példa a *Szörnyek és sellők partija*, a *Szárnyaló tündérek (2023: Széles Vásznon)* vagy a *Túl a tigrisketrecen* projektjeink.

Mindemellett tervben van, hogy Veszprém lesz a Magyar Turisztikai Ügynökség *gyerekbárát turisztikai célpont* kezdeményezésének pilothelyszíne. Ha ez teljesül, az jelentős segítség lesz abban, hogy az alapvető elvárásokat kipipálhassuk (az éttermi etetőszékektől a családosi hozzáférhetőségig úgy általában) és a projektek tartalmára koncentrálhassunk.

A közönségfejlesztési programunkban jelentős hangsúlyt fektetünk a 0–6 éves korosztályra, ami máskülönben gyakran kimarad a művészeti oktatás látóteréből. Mindez komoly kihívás, hiszen úgy kell újrafelgondolnunk majd művészeti projekteket, hogy azokat gyerekek is megértsék, sőt hozzá is tudjanak szólni. Projektjeink gyerekkiadásban is elérhetőek lesznek – a *Szabadság Köztársaság* és a *Komp* projektsorozat, mint ahogy a genderfogalmak bonyodalmaikat körbejáró kiállítások mindegyike a kisebbek számára is befogadható verzióban is megvalósul majd.

A Kabóca Bábszínház úttörő munkája révén Veszprémben is jelen van a nemzetközi **Small Size, Big Citizens** kezdeményezés, amely úgy segít megismertetni a művészetet a hat év alatti gyerekekkel, hogy közben már most is közönségként tekint rájuk – és nem csak jövőbeli nézőkként kezeli őket. Ezt a szemléletmódot fogjuk minél szélesebb körben továbbvinni az EKF-megvalósítás során is, a bábszínház közönség térére és jelentős szakmai műhellyé, fontos programhelyszínné alakítva. Itt kap majd teret például minden januárban a *Small Size Week*, egy összeurópai partnerségen alapuló projekt, továbbá számos szakmai kapacitásfejlesztést célzó szakmai rendezvény is.

A következő ábra végül azt hivatott bemutatni, mik lesznek a közönségfejlesztési stratégiánk fiatalokra fókuszáló kulcselemei. Minél fiatalabb valaki, annál valószínűbb, hogy olyan intézménybe jár, ahol viszonylag könnyen elérheti a közönségfejlesztő programunk. Mindazonáltal tekintettel kell lennünk arra, hogy az iskolák központi irányítás alatt állnak, szigorú eljárásrendekkel, ami mellett nem marad különösebb mozgásterük (vagy idejük) kreatívnak lenni. Így a következőket tervezzük:

ISKOLÁKAT ÉS FIATALOKAT CÉLZÓ PROJEKTJEINK

Célcsoport	Közvetítők	Célok	Projekt példák
 Legfiatalabbak (6 alattiak)	Védőnők, családsegítő központok, bölcsődék és óvodák	Kibontakoztatni a kreativitást, minél többféle művészeti tevékenység bemutatásával	Small Size Big Citizen Szörnyek és sellők partija
 Általános iskolások (6–14 évesek)	Iskolák és tanári munkacsoportok	Interaktív programokkal ötvözni a művészeti oktatást Komplett családok elérése Tehetségek felkutatása Ízelítőt adni a kreativitásból	A Kocka Balaton Tábora Játékos város Szárnyaló tündérek (2023: Széles Vásznon) Gyerekek városa
 Középiskolások (14–18 évesek)	Iskola és tanári közösségek	Támogatni az egyéni és a csoportos projekteket Izgalmas és vonzó önkénteskedési lehetőségeket biztosítani	A Kocka Balaton tábora V Generáció Párhuzamos objektívek
 Egyetemisták (18–23 évesek)	Különböző egyetemi testületek Hivatalos és nem hivatalos diákszervezetek, klubok	Közös projekttervezési és -megvalósítási lehetőségeket kínálni Kezdeményezőképzésre, tudatosságra Ösztönözni diákokat Segíteni a köz- és a magánszféra közti kapcsolatok kiépülését	Erasmus MeetUp ErasMunch V Generáció

ÚJ HELYSZÍNEK

 Small Size House	6 alattiak	Elhivatott közönségfejlesztési + profi kapacitásfejlesztési munka
 Homo Ludens Akadémia	12–23 évesek	Új, közösség által működtetett központ iskolán kívüli kulturális tevékenységek számára
 Egyetemi EKF Bázis	18-23 évesek	Önkénteskedési toborzóiroda Közös projektek inkubátora

VEZETÉS

PÉNZÜGYEK

A város kulturális költségvetése

K22

Mekkora kulturális költségvetése volt a városnak az elmúlt 5 évben (a jelenlegi Európa Kulturális Fővárosa címre való pályázat költségeit leszámítva)?

KULTURÁLIS KÖLTSÉGVETÉS (EURÓBAN, ILLETVE VESZPRÉM TELJES ÉVES KÖLTSÉGVETÉSÉNEK SZÁZALÉKÁBAN)

2012	2013	2014	2015	2016	2017
3 400 529	2 797 265	4 737 181	4 886 031	4 704 581	6 912 192
6,0%	6,4%	9,0%	10,9%	12,0%	15,6%

K23

Mekkora összeget kíván a város az Európa Kulturális Fővárosa programra fordítani az éves kulturális költségvetésből

A fent megadott éves keretek a város állandó kulturális tevékenységeinek finanszírozására vonatkoznak – melyek valamilyen mértékben kapcsolódnak ugyan az EKF-pályázat tartalmához, de költségvetési szempontból függetlenek attól, hiszen a kifejezetten EKF-specifikus tevékenységeknek önálló költségvetésük lesz.

K24

Mekkora összeget kíván a város a kultúrára fordítani az éves költségvetésből az Európa Kulturális Fővárosa évét követően

Az a tervünk, hogy fenntartsuk a kulturális költségvetés folyamatos (egyébként 2013 óta tartó) növelését, 2023-ra elérve az évi 7 500 000 € célösszeget. Az, hogy ez mekkora hányadát teszi ki a város teljes költségvetésének, persze számos külső körülménytől – így pl. az adóbevételektől vagy a kötelező önkormányzati feladatok körének változásától is – függ, de a város jelenlegi pénzügyi mozgásterét nagyjából változatlanul feltételezve 15%-os arány lebeg a szemünk előtt. Ezt a célösszeget, illetve arányt pedig szeretnénk 2023 után is fenntartani.

Arra számítunk, hogy az EKF-programunk és a kulturális stratégiánk együttese markáns hatással lesz a kulturális közéletünkre – így viszont a kapcsolódó pénzügyeket és döntéshozatali mechanizmusokat is át kell alakítanunk. E munka részeként a város kulturális intézményei új témákkal és célcsoportok-

kal kezdenek foglalkozni, új szereplők jutnak fontos szerepekhez a város és a térség mindennapjainak formálásában, a civil szféra pedig egyszerre válik kezdeményezőkésszebb és hatékonyabb projekt-megvalósító partnerré. Mindehhez persze jó pár dologban változást kell eszközölni:

- Bővíteni kell a városban és a térségben a kultúra-finanszírozási eszközök körét, lehetőségeket kínálva azoknak a rétegigényeknek is, amelyek most elég csekély eséllyel tudnak csak külső forrásokat bevonni.
- Profi háttértámogatást kell biztosítani a kulturális színtér szereplőinek a hatékony külső forrás-bevonáshoz; segíteni kell uniós két- és többoldalú együttműködések kiépítését; képessé kell tenni új szervezeteket arra, hogy helytálljanak partnerségekben; valamint segítséget kell nyújtani a projekt-megvalósításhoz önrészek, illetve humán erőforrás biztosításával.

• Nagyobb hangsúlyt kell fektetni a nemzetközi együttműködésekre, ösztönözve és akár egészében, akár részében támogatva alkotói ösztöndíjak, tanulmányutak, kulturális mobilitási csereprogramok, társalkotói projektek megvalósítását; ezzel is támogatva Veszprém kulturális életében a nemzetközi dimenzió fennmaradását 2023 után. Ugyanezen indíttatásból tervezzük a **Melina Mercouri-díjat ösztöndíjként felhasználni**, egyéni szinten is segítve, népszerűsítve az európai együttműködést.

Annál mindenesetre többet szeretnénk elérni, mint hogy egyszerűen csak többet költünk kulturális

célokra. Nem elég, hogy csupán a kulturális kassza kezelőjének szemlélete változzon meg, a többi szereplő működését is sok esetben újra kell gondolni. Ennek megfelelően az EKF-év egyik fontos öröksége lehet az alábbiak beépülése:

- a kulturális vállalkozói szerep támogatottsága és népszerűsödése
- a piaci működés logikájához jobban közelítő kulturális kommunikáció és marketing
- tudatosabban felépített és fenntartott szponzori kapcsolatok kialakulása
- a piaci és a művészeti nézőpontok összehangolhatóságának egyértelműsödése

A működési kiadásokat fedező bevétel

K25 A teljes működési költségvetés (vagyis kifejezetten a működési kiadások fedezésére elkülönített összeg) ismertetése

Működési célú kiadásokra fordítandó teljes bevétel (€)	A közsféra hozzájárulása (€)	A közsféra hozzájárulása (%)	A magánszektor hozzájárulása (€)	A magánszektor hozzájárulása (%)
31 700 000	27 900 000	88%	3 800 000	12%

A közsférából származó bevétel

K26 A közsférából/állami szektorból érkező, a működési költségek fedezésére fordítandó bevételek megoszlása

Bevétel a közsférából a működési célú költségek fedezésére	€	%
Kormány	12 700 000	45,52%
Veszprém városa	11 160 000	40%
A régió más települései*	2 790 000	10%
EU (a Melina Mercouri-díj nélkül)	1 250 000	4,48%
Összesen	27 900 000	100%

* A regionális hozzájárulás kapcsán általános hozzájárulásként minden érintett településtől, lakosként és évente 1 euróval, azaz mindösszesen 1,9 millió euróval tervezzük 2019 és 2023 között.

Az önálló vagy hálózatos projekteket is megvalósító önkormányzatok a programfejlesztés következő fázisa során tesznek majd részletes pénzügyi kötelezettségvállalásokat.

K27

Az állami finanszírozó hatóságok döntése és pénzügyi vállalása a működési kiadások fedezését illetően

Veszprém Megyei Jogú Város közgyűlése az első és a mostani második, az előzőtől némiképp eltérő számokkal dolgozó pályázati körben egyaránt **elfogadta** a megadott költségvetési kereteket – ez utóbbi alkalomra 2018 októberében került sor. Mivel a bevont régió nem alkot semmilyen közigazgatási egységet, a regionális elköteleződés egy fokkal bonyolultabb ügy: a **régió minden települési önkormányzata**, közös terveink szerint, **lakosonként és évente 1 euróval járul** majd hozzá a

költségvetéshez, ezzel összesen 1,9 millió eurónyi forrást biztosítva 2019 és 2023 között. Ezt a támogatást elsősorban marketing- és menedzsmentkiadások fedezésére tervezzük fordítani. Magyarország Kormánya még nem döntött arról, milyen mértékben fog nemzeti hozzájárulást biztosítani az EKF-címviselő programköltségvetéséhez. Legjobb tudomásunk szerint erről 2018 novemberében születik döntés.

K28

Az uniós programok/alapok keretében, a működési kiadások fedezésére szolgáló anyagi támogatás megszerzésére vonatkozó stratégia

Tisztában vagyunk azzal, hogy a hazánk számára is elérhető legfőbb magyarországi EU-forrásokkal – az operatív programokkal és az ezeket támogató alapokkal – csak bizonytalanul tudunk számolni, hiszen a következő támogatási ciklus részletei legkorábban 2021-ben válnak majd ismertté.

Így aztán igyekeztünk inkább óvatosan tervezni és csak kis mértékben számolunk EU-s finanszírozási forrásokkal. Ahol mégis, ott elsősorban konkrét, általában nem országspecifikus programokról van szó, mint a Creative Europe, az Eurimages, az Európa a Polgárokért, a European Youth Foundation, az Interreg alapok, az URBACT, az Erasmus+ vagy a Horizon2020.

Kihasnálva, hogy időközben meg is alakult a Veszprém-Balaton 2023 Zrt., egy saját, teljes mértékben az EKF-re szakosodott pályázati csapatot tervezünk az útjára indítani, amely képes lesz minden, a programunkhoz potenciálisan kapcsolódni képes pályázati felhívással foglalkozni. Egyúttal szeretnénk a pályázati partnereinknek is segíteni, hogy tudjanak élni uniós forrásokkal, ezért

pályázati tevékenységünket idővel Európai Finanszírozási Csapat néven egy önálló egységgé fogjuk fejleszteni, magánszférabeli szakértők és a Széchenyi Programiroda támogatására egyaránt nagyban építve. Ez a csapat mind a köz- mind pedig a magánszférában tevékenykedő partnereink számára rendelkezésére fog állni.

A város a közelmúltban sikeresen pályázott olyan uniós forrásokra, amelyek különféle, EKF-re való felkészülést támogató projekteket támogatnak. Egy Erasmus+ KA3 projektünk, a „Generációk közötti párbeszéd a városi terek sportspecifikus hasznosításáról” (HU, PL, SLO, RSB, SK, DE) várakozásaink szerint például egyfelől a *V Generáció* projekt előfutáraként szolgálhat, másfelől hasznos támpontokat nyújthat a *Játékos város* projekt megvalósításához.

Egy Európa a Polgárokért projektünk, „Tárd fel európai kulturális örökségedet” (HU, FR, SLO, EST, AT), annak jobb megismerésében segít, hogyan válhatnak a fiatalok közös örökségünk őrzőivé, szószólóivá és kreatív felhasználóivá.

A működési célú kiadások bevételi forrásai (€)	2019	2020	2021	2022	2023	2023 után
EU	150 000	160 000	160 000	235 000	445 000	100 000
Veszprém városa	1 090 000	1 290 000	1 490 000	3 300 000	3 290 000	700 000
Kormány	1 000 000	1 800 000	3 000 000	3 500 000	3 200 000	200 000
A régió más települései	270 000	320 000	410 000	820 000	770 000	200 000
Magánszereplők	380 000	500 000	600 000	1 000 000	1 100 000	220 000
Összesen	2 890 000	4 070 000	5 660 000	8 855 000	8 805 000	1 420 000

A magánszektorból származó bevétel

Elsőre úgy tűnhet, egy Veszprém méretű városban nincsenek jelen komolyabb magáncégek nagyobb számban. Azonban már most magunk mögött tudhatunk több hazai és nemzetközi gazdasági szereplőt is – egyes esetekben egészen konkrét elköteleződéssel.

- A térségben meghatározó multinacionális vállalatokkal, mint pl. *E.On*-nal tárgyalásokat folytatunk és pályázatunk nyertessége esetén biztosak vagyunk abban, hogy közülük többen is a Veszprém 2023 kiemelt támogatójaként lépnek majd fel (Az *E.On* a VeszprémFestet már hosszabb ideje szponzorálja.)
- A *JCDecaux*, számos veszprémi buszmegállófülke és citylight-poszterhely üzemeltetőjeként, a rendelkezésére álló reklámfelület egy részét ajánlotta fel nekünk, hogy a marketingüzeneteiken felül azokon különféle interaktív tartalmakat is megosszunk, innovatív módokon. A *JCDecaux* számos újszerű művészeti kezdeményezést is támogat, melyek EKF-irányú szinergiát a programfejlesztés során szem előtt fogjuk tartani.
- Magyarország legnagyobb multinacionális vállalata, a *MOL Olaj- és Gázipari Nyrt.* a különféle balatoni rendezvények széles körét szponzoráló Nagyon Balaton-programcsomag révén eleve pályázatunk egyik kiemelt marketingpartnere és programgazdája. A Nagyon Balaton-portfólió rengeteg, kifejezetten EKF-kompatibilis programmal bír, a zenei fesztiváloktól a kompkoncertekig terjedő skálán.
- Megállapodtunk a balatoni központú *Creative Language* nyelvviskolával, hogy világszerte elismert nyelvtanulási módszerüket a partnerségünk részeként a kapacitásfejlesztési programunk szolgálatába állítják.
- A *Hello, Wood!* és néhány kapcsolódó projektünk – tipikusan azok, amikhez kalapács és faanyag kell – a projektnévadó *Hello Wood*-dal kötött stratégiai megállapodás alapján jó pár szponzori kapcsolatnak lesz kedvezményezettje, többek közt a *JAF Holz*, a *Remmers Magyarország*, a *Makita*, a *Rothoblast*, a *Fundermax*, a *Lafarge Cement*, a *Leier*, a *Layher* és az *Egger* támogatói részvételével.

Azoknak a támogatásgyűjtési formáknak viszont, amik Észak- és Nyugat-Európában elterjedtnek számítanak, amiket általában érteni szokás a „fundraising” kifejezés alatt, errefelé nincs nagy hagyománya, nem épültek be a pénzügyi kultúránkba. Így aztán egy olyan

hibrid modellt kell kialakítanunk, amely egyfelől merít az említett forrásgyűjtő eseményekből, továbbá illeszkedik a vállalatok társadalmi felelősségvállalási tevékenységeihez (CSR) is – és mindemellett pedig **közel áll célcsoportjaink pénzügyi kultúrájához**. Ami persze egyáltalán nem homogén: spektrumuk a helyi közép-vállalatoktól a nemzetközi cégek helyi leányvállalatain és különféle KKV-kon át egészen azokig a nemzeti óriáscégekig terjed, mely utóbbiak például elég valószínű, hogy támogatnák a magyar EKF-cím birtokosát, bármelyik város is legyen az végül. Ezen okokból kifolyólag egy meglehetősen tág értelmezést tervezünk alkalmazni.

Fontos feladat egyfelől, hogy a **jelentősebb helyi cégekkel és a multinacionális cégek helyi kirendeltségeivel olyan személyre szabott megállapodásokat kössünk**, amik az egyes cégek anyagi mozgásterének és a szponzorációs hajlandóságának rendre egyaránt meg tud felelni. Ha egy cég a természetbeni támogatásra nyitott, örömmel fogadjuk; és ha anyagi hozzájárulást tenne, szívesen látjuk – akár egy konkrét EKF-projekt megvalósítására vagy névadó szponzorációjára, akár általános felhasználásra szánja azt.

Közösségi finanszírozásra elsősorban különféle helyben készült, vicces, szórakoztató termékek esetében látunk lehetőséget: pályázatot hirdetünk dizájnereknek, hogy tervezzenek olyasfajta, Veszprémhez és a régióhoz kötődő termékeket, mint amilyen például egy hűszemeletes nyaklánc vagy egy hekk pulcsi lenne – és amik minőségi előszűrés után egy jóváhagyó EKF-peccsétet is kapnak majd. A lényeg, hogy olyan nyári slágertermékeket tudjunk kínálni, amit mindenki szeret, mégis vagánynak számít hordani. A profit ránk eső részét közösségi finanszírozási bevételnek fogjuk tekinteni és nyomon követhető módon fogjuk elkölteni. Abban nemigen hiszünk, hogy valamiféle általános és önkéntes „EKF-hozzájárulás” működni tudna esetünkben. Mondhatnánk, hogy az EKF-munka majd olyan bizalmi közeget teremt, ami megnyitja a pénztárcákat, de a magyarokra jellemző általános bizalmatlanság lebontása pár évnél bizonyosan tovább tart majd. Így inkább apró lépésekkel indulunk el: először **projektlapon hirdetünk önkéntes hozzájárulási lehetőséget**, a hagyományos, egyéni szintű adakozás kultúráját egyesítve a közösségi finanszírozás kereteivel, abban bízva, így könnyebb dolgunk lesz.

Nem csak pénzt fogunk kérni így, természetbeni hozzájárulásokat is – profiljához közel álló, konkrét projektekre minden cég (és háztartás) szívesebben áldoz akkor is, ha bőven lennének erőforrásai általános hozzájárulásokra. A marketing- és kommunikációs csatornáink segítségével egy online szükségletért teszünk majd közzé, amin akár mi, akár a megvalósító partnereink kapcsolatba tudunk majd lépni azokkal, akik nyitottak a szponzori és/vagy adományozói szerep iránt. Ez a leltár fontos része lesz az új, külön bejáratú CSR-értelmezésünknek is, amiben a C-vel nem a „corporate”, azaz „vállalati” szóra, hanem a „community” azaz „közösségi” szóra utalunk. De abban is segítségünkre lesz a leltár, hogy megoldásokat találjunk mindenféle nehezen kezelhető mikroproblémára: elhanyagolt utcabútorok felújítására, új templomharang

öntésére, technikai háttér biztosítására hátrányos helyzetű falvak projektjeihez vagy éppen céges programok közösség számára is hasznot termelő élménnyé varázslására.

Van egy titkos fegyverünk is: az, hogy egy bájos és gyönyörű környéken élünk. Ebből úgy próbáljuk meg a lehető legtöbbet kihozni, hogy a **veszprémi vagy régiós jelenléttel bíró multicégek** (pl. Continental, Valeo Group, Haribo, E.On stb.) marketingstratégiájába megpróbáljuk belobbizni az EKF-pályázatunk hírét, ezáltal egyben Veszprémet és a régiót. Szerintünk az effajta partnerség csak win-win szituáció tud lenni, amiből mindkét érintett fél pozitív publicitáshoz jut.

Működési kiadások

K31 A működési kiadások megoszlása

Programfinanszírozási kiadások (€)	Programfinanszírozási kiadások (%)	Promóció és marketing (€)	Promóció és marketing (%)	Bér-, rezszi- és adminisztrációs költségek (€)	Bér-, rezszi- és adminisztrációs költségek (%)	Teljes működési költség (€)
19 971 000	63%	6 340 000	20%	5 389 000	17%	31 700 000

A rendkívüli költségekre elkülönített összegek a többi költségvetési kategória részeit képezik

K32 A működési kiadások tervezett időbeli ütemezése

Kiadások ütemezése	Programfinanszírozási kiadások (€)	Programfinanszírozási kiadások (%)	Promóció és marketing (€)	Promóció és marketing (%)	Bér-, rezszi- és adminisztrációs költségek (€)	Bér-, rezszi- és adminisztrációs költségek (%)	Összesen (€)
2019	1 820 000	5,74%	478 000	1,51%	491 300	1,55%	2 790 000
2020	2 564 100	8,09%	614 000	1,94%	691 900	2,19%	3 870 000
2021	3 565 800	11,25%	932 000	2,94%	962 200	3,04%	5 460 000
2022	5 578 650	17,60%	1 971 000	6,22%	1 505 350	4,75%	9 055 000
2023	5 547 150	17,50%	2 061 000	6,50%	1 469 850	4,72%	9 105 000
2024	630 000	1,99%	200 000	0,63%	170 000	0,54%	1 000 000
2024 után	264 600	0,83%	84 000	0,26%	71 400	0,23%	420 000
Összesen	19 971 000	63,00%	6 340 000	20,00%	5 389 000	17,00%	31 700 000

A tőkekiadásokra vonatkozó költségvetés

K33

Az állami szektorból érkező bevételek megoszlása a cím viselésének évével kapcsolatos tőkeköltségek fedezésére

Bevételek a közzférából a tőkekiadások fedezetére	€	%
Kormány	42 261 800	70%
Veszprém városa	12 557 792	21%
A régió más települései	3 139 448	5%
EU (a Melina Mercouri-díj nélkül)	–	–
Egyéb	2 414 960	4%
Összesen	60 374 000	100%

K34

Az állami finanszírozó hatóságok pénzügyi vállalása a tőkekiadások fedezésére

Veszprém közgyűlése, Magyarország Kormánya és a többi érintett finanszírozó fél már elfogadta a K33-ban szereplő költségekhez tartozó infrastruktúrafejlesztési projektek döntő részét. Ez alól azon projektek jelentenek kivételt – azokról nem született még támogatói döntés –, amelyek megvalósítása attól függ, hogy elnyerjük-e a 2023-as EKF-címet vagy sem.

K35

Tőkekiadások fedezésére vonatkozó, uniós anyagi támogatások megszerzését célzó stratégia

Azok az uniós támogatások, amelyek potenciálisan szóba jöhetnek az EKF tőkekiadási költségeinek fedezésére, mind olyan beruházások támogatását szolgálnák, amelyek e pályázat nélkül is megvalósulnának, azaz nem tekinthetők EKF-specifikus költségeknek.

A tőkekiadások bevételi forrásai (€)	2019	2020	2021	2022	2023	Összesen
EU	—	—	—	—	—	—
Veszprém városa	1 255 779	1 255 779	3 767 338	5 023 117	1 255 779	12 557 792
Kormány	4 226 180	4 226 180	12 678 540	16 904 720	4 226 180	42 261 800
A régió más települései	313 945	313 945	941 834	1 255 779	313 945	3 139 448
Magánszereplők	241 496	241 496	724 488	965 984	241 496	2 414 960
Összesen	6 037 400	6 037 400	18 112 200	24 149 600	6 037 400	60 374 000

A lezárt EKF-évek és címvisezők listáját és tapasztalatait látva egyértelműen kitűnik, hogy csínján kell bánni az új kapacitások tervezésével, hiszen azok sok esetben bizonyulnak hosszabb távon fenntarthatatlannak. A saját esetünkben így aztán elsősorban a már meglévő épületek és terek újra-

gondolására helyezzük a hangsúlyt, új funkciókat és új szolgáltatásokat tervezve jelenleg üres vagy alulhasznosított helyszínekre. Nagyléptékű, új infrastrukturális fejlesztésekbe nem is kívánunk kezdeni – két kivétellel:

Projekt	Tervezett befejezés	Becsült költség (€)	Projektgazda
Aranyosvölgyi Tudásközpont	2020-2021	14 500 000	Veszprém városa, egyetemek, magánbefektetők
Veszprémi ForestAir – Zéró Ökológiai Lábnymú Szabadtéri Színpad és Rendezvénytér	2021-2022	6 500 000	Veszprém városa, magánbefektetők

Szervezeti struktúra

Tapasztalatból tudjuk, hogy egy új rendszer kidolgozása időigényes feladat, így már 2018-ban elkezdtük felépíteni EKF-struktúránkat és már most eszerint működünk. Amennyiben elnyerjük a címet, a már meglévő jogi és adminisztratív alapon állva folytathatjuk munkánkat. (Ha nem nyerünk, legalább lesz egy jó okunk arra, hogy ne hagyjuk abba a munkát és

vége egy egységes regionális kulturális platformként működünk tovább – amely már önmagában is komoly teljesítmény). Megalapítottuk a **Veszprém-Balaton 2023 Zártkörű Részvénytársaságot**, melyben a részvényesek összetétele hűen tükrözi pályázatunk regionális szemléletmódját.

Részvényesek	Részesedés (%)
Veszprém	70%
Három önkormányzat a régióból (Balatonfüred, Siófok, Keszthely)	15% (városenként 5%)
Balatoni Szövetség (a Balaton régió összes önkormányzatának szövetsége)	3%
Balatoni Kör (főként borászatban és gasztronómiában jártas vállalkozók egyesülete)	3%
Bakony és Balaton Térségi Turisztikai Nonprofit Kft	3%
A régió vidékfejlesztési egyesületei (önkormányzatok, magán- és civil szektor)	6%
Összesen	100%

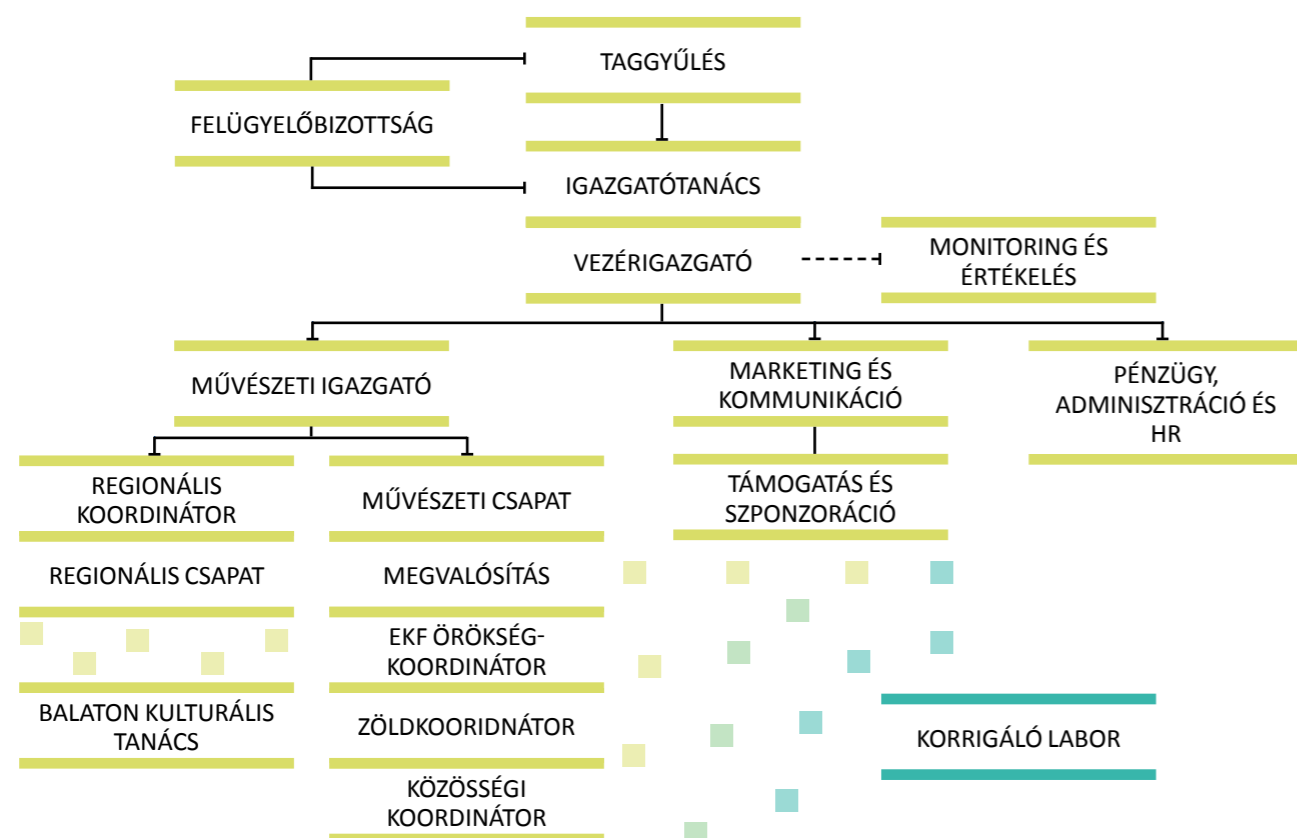
A szervezeti struktúrát részben a társasági jog határozza meg (az alábbi négy pozíció/szerv megléte kötelező):

- **Taggyűlés:** a részvényesek fóruma, amely jóváhagyja a stratégiai költségvetéseket és terveket; évente (legalább) egyszer összeül. Csak a taggyűlés nevezheti ki vagy távolíthatja el a vezérigazgatót.
- **Felügyelőbizottság:** irányító szervként felügyeli az igazgatótanács munkáját és biztosítja, hogy a részvényesek (tehát a taggyűlés) érkei érvényesüljenek. Működése jogi és pénzügyi fókuszú, de nincs döntéshozó jogköre. Évente kétszer ül össze, tagjait a taggyűlés választja meg.
- **Igazgatótanács:** minimum 3 tagja van (terveink szerint maximum 5), akiket a taggyűlés jelöl ki, egyikük a vezérigazgató. Az igazgatótanács készíti elő a működési jelentéseket a taggyűlés számára. Három havonta ül össze, a döntéshozatal egyszerű többséggel történik.

- **Vezérigazgató:** az igazgatótanács tagjaként teljes felelősséget vállal a társaság irányításáért, végső döntéshozási jogköre van, felel a hivatali szervek felé történő kapcsolattartásért. A többi igazgató és vezető a vezérigazgatónak jelent; ő felelős a mindennapi működésért, a toborzásért, valamint a helyi (és regionális) partnerekkel, közreműködőkkel, támogatókkal folytatott tárgyalásokért és megállapodásokért.

A szervezet létrehozásakor igyekeztünk a lehető legalaposabban eljárni és minden fontos szempontot – pl. a regionalitás kérdését – figyelembe venni, hogy a mindennapi munka gördülékenyen menjen. Arra törekszünk, hogy minden pozíció egyértelműen meghatározott feladatkörrel párosuljon.

A projekt irányításával kapcsolatos végső döntési jogkörrel, az előző kérdésnél írtaknak megfelelően, a vezérigazgató rendelkezik. A szervezeti felépítést bemutató ábra elsőre talán összetettnek tűnik, de a valóságban logikus felépítéssel bír. A főbb operatív döntések a vezérigazgató személyes kompetenciájába tartoznak.

Az igazgatótanács irányítja és felügyeli a program pontos megvalósítását, fogadja a benyújtott monitoringjelentéseket és elemzéseket, szükség esetén intézkedéseket kezdeményez. Tagjai Veszprémet, a régiót és a civil szférát képviselik.

A **művészeti igazgató** felelős a művészeti program egészéért, közvetlenül a Vezérigazgató felé tartozik beszámolóval. Az utolsó szó joga a vezérigazgatóé. Mivel fenntartható struktúrát szeretnénk létrehozni és hosszú távú együttműködést tervezünk a régióban, első körben arra gondoltunk, hogy a regionális programokért külön művészeti igazgató felelne. De a struktúra egyszerűsítése végett arra jutottunk, elég lesz egy művészeti igazgató, akit

viszont támogatni fog egy neki felelő **regionális koordinátor**.

A **marketing- és kommunikációs igazgató** a regionális, nemzeti és nemzetközi kommunikációért, valamint a médiakapcsolatokért és a Veszprém 2023 általános promóciójáért felel. Az ő irányítása alá tartozik az támogatásért és szponzorációért felelős csapat – e téren a marketing- és kommunikációs igazgató közvetlenül a vezérigazgatóval működik együtt.

A **pénzügyi, adminisztrációs és humánerőforrás igazgató** a program végrehajtásához szükséges keretrendszer működtetéséért felel.

A művészeti csapathoz kapcsolódva három olyan egyedi pozíciót hoztunk létre, amelyek által lefedett területek véleményünk szerint külön figyelmet érdemelnek – akár 2023 után is.

Az **EKF-örökségkoordinátor** fő feladata a program közép- és hosszú távú potenciáljainak maximális kiaknázása, valamint a kitűzött társadalmi és kulturális hatások tényleges elérésének biztosítása. A **zöldkoordinátor** a sokszor absztrakt környezetvédelmi szempontok gyakorlatba, projektszintre történő lefordításáért felel, biztosítva, hogy a projektek a lehető leginkább környezetbarát módon valósuljanak meg. A **közösségi koordinátor** a minél szélesebb körű részvétel, bevonás kérdéseivel foglalkozik, valamint a regionális csapattal karöltve közösségépítő projekteket tervez, vezet vagy éppen szakértelmével támogatja azokat a háttérben.

A **Korrigáló Labor** létrehozásával hangsúlyosabban igyekezünk becsatornázni az innovatív szemléletet az EKF-csapatba. A Labor mint tanácsadó csoport fő feladata elsődlegesen olyan innovatív megoldások keresése és beépítése lesz, amik segítenek naprakészen tartani a programunkat. A világ olyan gyorsan változik, hogy egyszerűen nem tudhatjuk előre, mik lesznek 2022-ben vagy 2023-ban a leghatékonyabb kommunikációs csatornák és bevonási eszközök, milyen megközelítésekkel és informatikai megoldásokkal tudunk majd projekteket fejleszteni – és így tovább. A Korrigáló Labor nyomon fogja követni a releváns trendeket és innovatív megoldásokat, valamint segíteni fog a művészeti igazgatónak és a kommunikációs igazgatónak beépíteni a projektbe ezeket az újdonságokat.

A regionális csapat

A sokszínű régióink több, mint 200 független önkormányzatot foglal magában. Így aztán kiemelten fontos, hogy a regionális programtervezést és -kivitelezést több szinten intézzük, mint ahogy fontos a lakosság közvetlen elérése is. Ezért **12** járási EKF Bázis létrehozását tervezzük azokon a településeken, amelyek már most is a vidéki kulturális élet csomópontjaiként működnek. Szükségünk lesz emellett minden településen, a legkisebb falvakban is legalább egy személyre vagy – jobb esetben – szervezetre, aki-ami hivatalos EKF-kapcsolattartóként tud működni. E bázisok és kapcsolattartók egyaránt a regionális koordinátor szakmai irányítása alá tartoznak majd.

Míg a járási EKF Bázisok elsősorban a lakosság, a helyi közösségek számára elérhető információs és kapcsolódási pontok lesznek, a kapcsolattartók a regionális koordinátorral, a művészeti és a megvalósításért felelős csapattal együtt valósítanak meg projekteket.

A **Balaton Kulturális Tanács** egyelőre nem létezik, 2019-ben fogja megkezdeni működését a régióban, mint a járási EKF-Bázisok és az EKF kapcsolattartók közös fóruma. Nem lesz része az EKF hierarchiájának, de mint jogi személyiséggel rendelkező entitás, adott esetben projektpartnerként is közre fog tudni működni. Tagjai rendszeresen találkoznak majd, hogy nézeteiket és tapasztalataikat megosszák egymással, naprakészek maradjanak, illetve segítsenek a regionális igazgatónak a projektek finomhangolásában. A BKT-ra a regionális kulturális együttműködés hosszú távú szereplőjeként tekintünk, reményeink szerint EKF-évünk egyik örökségévé fog válni.

Az EKF év programja tervezéséért, szervezéséért, megvalósításért felelős szervezet megfelelő képességű és tapasztalattal rendelkező humán erőforrással történő feltöltése

A pályázat első köre során rengetegen érdeklődtek afelől, hogyan lehet csatlakozni a csapathoz – így amennyiben elnyerjük a címet, valószínűleg bőven lesznek jelentkezők a betöltendő pozíciókra. Jövendőbeli EKF-csapatunkat egyfajta ökoszisztémának képzeljük el, amelyben a sokféle tudás közös jelenléte kiemelt érték: legyen multikulturális, több ágazat találkozási helye, melyben különféle emberek és világképek egyaránt helyet kapnak és ösztönzik egymást. Persze nem egyszerű feladat

ilyen rövid idő alatt valóban jól működő rendszert felépíteni, hiszen nem fog beleférni, hogy különféle szervezeti struktúrákkal és megoldásokkal próbálkozzunk: elsőre kell jó döntéseket hoznunk. A HR-stratégiánkat a lehető legtudatosabban kell összeállítanunk, hiszen a Veszprém 2023 cím sikere azokon fog múlni, akik megvalósítják azt. Ki kell hoznunk a lehető legtöbbet abból a pár évből, amire az EKF-pályázat kiterjed: bár a szereplők nagy része máshol fogja folytatni 2023 után a munkáját,

egy biztos: a program mindenki számára jó ugródeszka lesz, bárhova is sodorja majd az élet. Közepes méretünkől és vidéki elhelyezkedésünkől kifolyólag számos hátrányt kell ledolgoznunk, de így is számos ötlet áll rendelkezésünkre, hogy megtaláljuk a megfelelő embereket a csapatunkba:

- A legfontosabb, hogy építsünk azokra, akikkel már most együttműködünk. Közülük sokan teljes munkaidős EKF-csapattaggá válhatnak, a városi intézmények kulturális menedzserei pedig – akik már a pályázat első fázisában is tevékenyen részt vettek – kettős pozíciójukkal intézményi szintre tudják emelni az EKF eszközeit és céljait.
- Rengeteg neves, magasan képzett kulturális szakember él ország- és világszerte, aki Veszprémből származik (köszönhetően az országos élvonalba tartozó középiskolánknak) vagy valamilyen módon kapcsolódik városunkhoz, illetve a Balaton régióhoz. Sokuk már részt vett az eddigi tervezési folyamatban is és ha elnyerjük az EKF-címet, szívesen csatlakoznának a gyakorlati megvalósításhoz is.
- A toborzást külföldre is kiterjesztenénk. Tudván, hogy érdekes projekteket, kitűnő szakembereket, szuper munkakörnyezetet tudunk kínálni – a város különleges hangulatával és a Balaton-életérzéssel tetézzük –, jó eséllyel csábíthatunk magunkhoz tehetséges munkatársakat
- Törekszünk arra, hogy a lehető legtöbb helyi lakost vonjunk be csapatunkba – akár teljes-, akár részmunkaidőben dolgozó, akár megbízásos partnerként. Persze nem lehet mindenki

ötletekkel és megfelelő eszköztárral rendelkező profi kulturális menedzser, de aki éles eszű és lelkiismeretes, annak biztosan találunk fejlődési és kibontakozási lehetőséget biztosító pozíciót. Ebben nagy segítségünkre lesz HR-részlegünk és a kapacitásfejlesztési programunk.

- Többszintű kapacitásfejlesztési és oktatási programot indítunk, a felnőtteknek meghirdetett hétvégi képzésekről kezdve az egyetemi EKF-alapszakig, ösztöndíjrendszerrel kiegészítve.

A diákok bevonása különös hangsúlyt élvez; ehhez már jól bevált és újonnan bevezetésre kerülő módszereket egyaránt fel fogunk használni:

- EKF-témájú szemeszterek és kurzusok kulturális menedzser, marketing, turizmus és vendéglátás szakokon – kapcsolódó gyakornoki pozíciókkal
- EKF-városok közti csereprogramok
- céltolt Erasmus, Stipendium Hungaricum és ESC-programok (a volt EVS mintájára EU-n kívüli országokba szóló ösztöndíjak – különösen szem előtt tartva az ázsiai és afrikai térséget)
- hazai és nemzetközi közönségnek hirdetett gyakornoki programok – speciális célcsoportok, így például idősek, külföldre vándorolt magyarok, passzív féléven levő diákok, alkotói szabadságon levő szakemberek bevonásával.

Partnereink: Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, Pannon Egyetem, Színház- és Filmművészeti Egyetem, Tempus Közalapítvány, ESC-központok, nemzetközi diákszervezetek, helyi és regionális kulturális intézmények és magán-cégek, nemzeti művészeti központok (pl. Robert Capa Kortárs Fotográfiai Központ) stb.

K41

A helyi hatóságok és a szervezet (a művészeti csapatot is beleértve) közötti megfelelő együttműködés biztosítása

Havi rendszerességgű találkozót tervezünk a polgármesteri hivatal kulturális osztályának vezetőjével, hogy a város kulturális intézményei és az EKF-program közötti kommunikáció zökkenőmentes legyen. E találkozón a tankerületi központ és a Pannon Egyetem is részt fog venni.

A régió mind a 12 járásközpontját felkérjük, hogy a gördülékeny kommunikáció biztosítására nevezzen ki egy-egy hivatalos kapcsolattartót, aki a helyi polgármesteri hivatalban dolgozva biztosítja a közvetlen kapcsolatot a helyi polgármesterrel, a

környék kulturális szereplőivel és a járási EKF Bázissal. Az EKF-kapcsolattartókat minden település a helyi polgármesterrel és a regionális koordinátorral egyetértésben nevezi ki, biztosítva ezáltal a szakmai kompetencia, a hitelesség és a helyi elfogadottság együttes meglétét. A kapcsolattartók mindegyike a Balaton Kulturális Tanácsban is tagként jelenik majd meg.

K42

A vezérigazgató és a művészeti igazgató kiválasztására vonatkozó feltételrendszer és eljárásrend Az igazgatókkal szemben támasztott elvárások A tisztségek betöltésének kezdete és az egyes pozíciókhoz kapcsolódó tevékenységi körök

A Veszprém–Balaton 2023 Zrt. vezérigazgatója Mészáros Zoltán, aki nyitott arra, hogy – amennyiben elnyerjük a címet – továbbra is betöltse ezt a pozíciót. Szerencsések vagyunk, mert a kezdetek kezdetétől részt vesz a munkánkban és a posztjával kapcsolatos összes alábbi feltételnek eleget tesz:

- Aktívan részt vesz Veszprém, a Balaton és általában véve Magyarország kulturális életében
- Ismeri a helyi és térségi civil és politikai életet
- Jelentős tapasztalattal bír nemzetközi kulturális, művészeti rendezvények terén
- Jól átlátja a igazgatási és pénzügyi feladatokat
- Inspiráló, integráló személyiség, kiváló tárgyaló, mediációs érzékkel
- Jelentős tapasztalattal rendelkezik komplex projektek tervezésében és irányításában
- Képes a szoros, személyes együttműködésre a művészeti igazgatóval
- Tud magyarul és angolul

A pályázat második körében szorosabbra fűztük az együttműködés Can Togayjal, aki egy személyben kiterjedt nemzetközi partneri hálózattal rendelkező, komoly releváns tapasztalattal bíró díjnyertes magyar filmrendező, forgatókönyvíró, költő, multimedia művész és kulturális menedzser. Can Togayjal az együttműködésünk során egyetértettünk abban, hogy ideális jelölt lehet a művészeti igazgató posztra – amennyiben elnyerjük a címet, szívesen pályázná e pozícióra formálisan is. A művészeti igazgatót az alábbi kritériumok alapján választjuk ki:

- Jelentős európai művészeti és kulturális tapasztalatokkal rendelkezik, elsősorban a kultúramenedzsment és a nemzetközi együttműködések terén
- Jól ismeri az Európai Unió politikai és gyakorlati működését, annak különböző szerveit
- Kiterjedt kapcsolati hálójával rendelkezik, melynek jelentős európai és nemzetközi kulcszereplők, kulturális menedzserek is tagjai
- Tapasztalattal bír programok népszerűsítésében, közösségek elérésében, lakossági bevonásban, kapacitásfejlesztésben
- Stratégiai gondolkodása erős, határozott elképzelése van Veszprémről és arról, hogy milyen helyet foglaljon el a város Európa kulturális életében
- Átfogó elképzelése van a régió hosszú távú kulturális fejlődéséről és képes az itt jelen levő sokféle érintettel együttműködni
- Kiváló tárgyaló, kitűnő mediációs érzékkel bír
- Kész alkalmazkodni a pályázatban felvázolt koncepcióhoz és programhoz
- Jól tud angolul és nyitott arra, hogy (legalább egy kicsit) megtanuljon magyarul

Vészhelyzeti tervezés

K43 Kockázatelemzés

K44 A program legfőbb erősségei és gyengeségei

K45 A gyengeségek leküzdésére, a kockázatok mérséklésére vonatkozó tervek, eszközök

	Erősségek – először kiemeljük azokat a dolgokat, amikre büszkék vagyunk	majd, mert ugye mindig ott van egy DE, bemutatjuk gyengeségeinket is
Általános	Kedvező infrastrukturális keretek: nincs szükség jelentősebb beruházásokra, így kicsi a veszélye annak, hogy 2023-ra befejezetlen építkezésekkel legyen tele a város A térség szimbolikus jelentősége- a hidegháború alatt a Kelet és a Nyugat találkozási pontja volt, nemzedékek sorának jelképezve a szabadságot azóta is	Van még mit tanulnunk Európától abban, hogyan lehet hatékonyan és kreatívan kihasználni városi tereket, kiemelt helyszíneket Elveszett a varázsunk: Európa hiába tekintene ránk továbbra is találkozási pontként, ha kevesebbel is beérjük A régió gazdaságát a tömegturizmus dominálja, annak ellenére, hogy minden évben újra és újra kikezdi a régió törékeny gazdasági egyensúlyát
Térségi együttműködés	Azt, hogy teremtsünk egy együttműködésre épülő kulturális régiót, nem politikusok vagy lobbisták találták ki, hanem egy teljesen alulról érkező kezdeményezés – amely viszont politikai támogatottsággal is bír Veszprém és a Balaton összefogva, egységes régióként hatalmas potenciállal bír	Szubszidiaritás: sokat kell még tanulnunk arról, hogyan lehet a feladatokat és a felelőségeket a leghatékonyabban működő szintekre delegálni A térség jó pár városa és falva még mindig versenytársként tekint a többiekre
Művészetek és Kreatív ipar	A kreatív ipar már jelen van és csak a megfelelő impulzusra vár, kivirágozzon Magyarország egyik művészeti hotspotja vagyunk, számtalan itt élő és/vagy alkotó művészrel Nívós fesztiválok, kortárs művészeti helyszínek, előkészítés alatt lévő jelentős kulturális infrastruktúrafejlesztések A szokatlan élményekre is nyitott közönség	Az agyelszívás minket is sújt és a helyzetet tovább súlyosbítja az ideálisnál fejletlenebb tehetség gondozási háttér Az itt született kreatív munkák gyakran nyomtalanul hagyják el a térséget Erős kulturális szezonális – a kultúra még mindig sok esetben inkább turisztikai termék
Kapacitások	Veszprém külföldről és belföldről egyaránt könnyen elérhető Egyedülálló a természeti szépségek, a változatos városi terek, a klasszikus és a modern építészet sajátos kombinációja Az EKF széleskörű támogatottságnak örvend, sok lelkes partner kötelezte el magát a program megvalósítása mellett	A közlekedési infrastruktúra Magyarországon mindig is fejlesztési szükségletek kiapadhatatlan forrása lesz Az épített örökségünket gyakran inkább fejlesztési akadályként kezeljük, mintsem értékes erőforrásként A kreativitásnak határt szab a megfelelő keretek és eszközök hiánya
Közösség	Az itt élők valóban SZERETIK várost és a környékét Komoly hagyományai vannak a kulturális sokszínűségnek Az EKF-programokba és azok előkészítésébe széleskörű közönséget és kulcsfontosságú célcsoportokat (pl. diákokat, civil szervezeteket) vonunk be A város elkötelezett a közösségek, a civil szféra fejlesztése és a sokféleség erősítése iránt	De ez a szeretet egyes esetekben nem segíti, hogy komolyan szembe tudjunk nézni a gyengeségeinkkel, hogy túllépünk rajtuk A multikulturalizmusunk inkább rejtett, a különböző világképek nem találkoznak egymással Meg kell előznünk az idegengyűlölet térhódítását Még most sem számít a normál ügymenet részének a társadalmi részvétel, így a közvélemény sem szokott még hozzá Egyelőre csak tanuljuk (fejlesztjük, teszteljük), mik ennek a legmegfelelőbb eszközei

A fent említett gyengeségek közül sokra közvetlen választ kínálnak majd az EKF-folyamat remélt eredményei. Az értékelési és monitoringindikátorok pontosan ezt fogják mérni: hogy sikerül-e legyőznünk ezeket a gyengeségeket, elérjük-e az elérni kívánt hatásokat.

Kockázatok és kockázatkezelés

B-tervet igénylő kockázatok	B-terv: kockázatkezelés
Váratlan politikai változások	Az EKF-csapat és az igazgatók politikai testületektől kifejezetten függetlenül fognak dolgozni
Az önkormányzat különböző szervezeti egységei nem működnek együtt	Az erős helyi politikai támogatottság megfelelő együttműködésre fog sarkallni minden érintettet
Hiányzik Veszprémbe a megfelelő turisztikai kapacitás	A régió és annak jelentős kapacitásainak bevonása; az EKF-cím marketingértékét kihasználva befektetőket vonzunk Veszprémbe; a közösségi gazdaság megoldásait segítségül hívva teremtünk plusz kapacitásokat
Nem áll össze a tervezett költségvetés	Rangsorolni fogunk, azokat a projekteket helyezve előre, amik elengedhetetlenek ahhoz, hogy a programunk tartós eredményeket tudjon örökül hagyni az utókornak; ösztönözzük az érintett kulcsszereplők növekvő szerepvállalását akár pénzügyi, akár természetbeni hozzájárulások formájában
Költségvetési megszorítások, likviditási problémák	
A kulturális célú vállalati társadalmi szerepvállalás hiányzó hagyományai miatt nem tudunk elegendő erőforrást bevonni a magánszektorból	Erős EKF-márkát és annak megfelelően erős művészeti tartalmat építünk fel; alternatív forrásokat kutatunk fel
Tudatos felkészülést, monitoringot és alkalmazkodni képes rendszer kiépítését igénylő kockázatok	Kockázatkezelés
A régió elköteleződésének elégtelen szintje	Komoly terepmunkával fogunk kezdeni, okosan tervezett és mindenki által közös ügynek érezhető projekteket építve; jól működő belső kommunikációt építünk ki az EKF-Bázisok, az EKF-kapcsolattartók és a Balaton Kulturális Tanács között
Hiányoznak a térségi együttműködés megfelelő gyakorlatai	
Kevesebb szakmai tapasztalat áll rendelkezésre, mint amennyi az új feladatok elvégzéséhez szükséges	Kapacitásépítő programokat, tanulmányutakat, gyakornoki és csereprogramokat indítunk (pl. Kaunasszal); beépítjük más EKF-ek megvalósító csapatainak (Leeuwarden, Aarhus stb.) tudását; nemzetközi tanácsadókat vonunk be
A meglévő kulturális szakembereink nem rendelkeznek a szükséges menedzsmentkészségekkel	
Nem elég erősek az európai, a nemzetközi művészeti szcéna-hoz fűződő szálak	Európai beágyazottságú szakértőket és vezetőket fogunk keresni; a felvezető évek során nemzetközi partneri kapcsolatokat építünk; javítjuk munkatársaink idegennyelvi kompetenciáit
A helyiek, különösen a fiatalok aktív részvételének alacsony szintje	Feltérképezzük a célcsoportok szükségleteit; célzott közönségfejlesztési akciókat indítunk; ösztönözzük az önkénteskedést; aktív részvételre építő projekteket szervezünk; a helyi szintű marketingre is komoly hangsúlyt fektetünk
Az alacsony társadalmi és/vagy kulturális tőkével rendelkezők, a fogyatékosokkal élő kizsárolás a programokból	Az idősek, a szegénységben vagy szegregált környezetben élők, a fogyatékkal élők bevonását célzó programokat valósítunk meg; kísérleti projekteket kezdeményezünk az akadálymentesség biztosítására – annak érdekében, hogy ne kelljen beérnünk a kompromisszumos egyen megoldásokkal
Az önkéntesség hagyományainak hiánya	Újra fogjuk gombolni az önkénteskedést; a fiatalok mozgósítására új lakossági bevonási modellt építünk fel; úgy építjük fel az EKF-márkát, hogy annak vagánysága részvételre csábítson
	ALACSONY KÖZEPES KÖZEPES-MAGAS

MARKETING ÉS KOMMUNIKÁCIÓ

K46 A művészeti program összefoglalása egy szlogennel

A művészeti programot összefoglaló szlogen szorosán kapcsolódik a TÚLLÉPÉS koncepciójához „Lépd át a határaidat”: felhívás egy közös utazásra a Veszprém 2023-programmal.

Sokféle korláton tudunk túllépni és sokféle módon tudjuk megtenni azt a plusz lépést, amivel leküzdjük ezeket. Az egyént, az egyén kreativitását kívánjuk megszólítani, segítve túllépni saját határait.

K47 A tervezett marketing és kommunikációs stratégia az EKF évében

K48 Polgárok mobilizálása a külvilág felé történő kommunikáció érdekében

A kommunikációkkal is egy nagy lépést szeretnénk megtenni, **túllépve olyan megszokott, városmarketinges közhelyeken**, mint amilyen „a királynék városa” vagy „a magyar tenger” – és persze túllépve a szezonaritáson is. Ha a kommunikáció terén is értéket akarunk teremteni, egyfelől a programunkat kell a középpontba helyezni, másfelől Európa új kreatív régiójaként kell pozícionálnunk magunkat. A feladat tehát az, hogy úgy Veszprém, mint a Balaton bemutatásában is új, innovatív módszereket tudjunk alkalmazni.

Két kiemelt csoportot céloz meg marketingünk: az egyik **Veszprém és térsége** – itt a fő célunk minél több ember bevonása közönségként, alkotóként, közreműködőként, szponzorként, ötletgazdaként. A másik célcsoport **Magyarország egésze és a nemzetközi vendégeink**, akik esetében akkor leszünk elégedettek a kommunikációkkal, ha mindenki úgy érkezik a városba, hogy tudja, itt egy EKF-év készül; és senki nem távozik úgy, hogy legalább egy értékes élményt ne adott volna neki a művészeti programunk.

Emberek megszólítása

Legjobb informátoraink mindig is a szomszédaink, barátaink, nagynénéink, iskolatársaink, munkatársaink voltak. Illetve, újabban, a telefonunk, ahol akár sosem látott barátok is rendelkezésünkre állnak. De a legjobban mindig a személyes tapasztalatainkban bízunk. Ha beleszámítjuk a régiót is, közel 437 000

mobilizálható ember áll rendelkezésünkre, de a Balatonnal mögöttünk tulajdonképpen egy egész ország. A Balaton iránti szeretetét mindenki szívesen meg is osztja a másikkal, és szerencsére hasonló a helyzet Veszprémmel is, ahol a 60 000 büszke lakos mellett rengeteg elköltözött, de szívében örökké veszprémi maradó is boldogan képviseli a várost és annak kulturális kiválóságát, belföldön és külföldön egyaránt.

SLD Light – A Sodalitas Litteraria Danubiana a Duna menti térség tudósainak, művészeinek és humanistáinak elitklubja volt a XV–XVI. században, tagjai nyilvános találkozókra vitatták meg az élet, a művészet és a tudomány nagy kérdéseit, színvonalas vacsorákkal kísérvé. Ezt a hagyományt támasztjuk fel, az egész Kárpát-medencét bejárva egy, az EKF-programunkból összerakott ízelítővel – stand-up comedy, slam poetry és kortárs irodalom sajátos ötvözetével. Minden alkalom tulajdonképpen egy-egy meghívás lesz, személyesen kézbesítve.

Előzetesek – A MOL Nagyon Balaton programsozozat, amely a régió majdnem összes nagy fesztiválját összefogja, stratégiai partnerünk. Nemzetközi közönséget is megszólító fesztiváljainkon EKF-programelőzetesekkel, kedvcsinálókkal leszünk jelenek.

Vagány cuccok – a K30-as kérdésben írtunk már azokról a – reményeink szerint majd közkedvelt – EKF-termékekről, amikkel a közösségi finanszírozási hát-

terünket szeretnénk erősíteni, de van más is. Az egyik legnagyobb Haribo-üzem például pont Veszprém határában helyezkedik el, így 2022-től kezdve limitált szériás, Veszprém (és a Balaton) EKF-évének dedikált Haribo gumicukrokkal tervezünk megjelenni Európa-szerte. Szóval, ha minden jól megy, hamarosan jöhet az olaszrizlingű vagy épp sellőt formázó gumicukor!

Márkaépítés

Az idegenforgalom térségi kulcsszereplőit illetően az első feladatunk mindenkit egy asztalhoz ültetni, a turisztikai ügynökségektől az utazási irodákra át a virtuális vállalkozásokig, egyértelműsítve egyfelől azt, hogy számítunk segítségükre, másfelől pedig hogy egységes keretek között szeretnénk összekapcsolni marketingtevékenységeiket és a mi programunkat.

Jó pár projektünk (pl. a *Balaton tábor* vagy a *Pajta-hálózat*) reményeink szerint komoly szinergiákat lesz képes teremteni, viszont ezek kiteljesedéséhez új szemléletmód és szektorok közötti együttműködés szükséges – csak ezek megléte esetén számíthatunk arra, hogy a céljainkat szolgáló új turisztikai termékek és szolgáltatások jelenjenek meg.

A Veszprém 2023 márkát Magyarországon, a környező országokban, Európában és nemzetközi szinten is fel kell építeni. Közép-Európa tűnik e szempontból a legegyszerűbb feladatnak, hiszen ott számolhatunk Balaton hírnevével – még ha ma elsődlegesen nem is kulturális célpontként ismert. A Magyar Turisztikai Ügynökséggel szoros együttműködésben fogjuk újrapozícionálni régióinkat: szabadságot, kreativitást és fenntarthatóságot ígérő desztinációként – egy új találkozási pontként.

Az európai közönség megszólítása

Főbb belépési pontok – Szeretnénk, ha a Veszprém 2023 lépten-nyomon, mindenkivel szembejönne. A *veszprémi vasútállomás*, illetve két *nemzetközi repülőtér* (a Hévíz-Balaton és a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér). EKF-üdvözlőponttá alakul majd át, a *veszprémi buszpályaudvar környékét* pedig **EKF információs ponttá** formáljuk át. Itt lesz az EKF „főbejárata”, amin belépve a helyiek és látogatók kézzelfogható módon találkoznak programunkkal. Egy nyitott légkörű, jó hangulatú helyet álmodtunk meg, amely lehetőséget teremt a valódi találkozások számára a helyiek és a látogatóként ide érkezők számára egyaránt. Közösségi térként, önkéntességi központként, ikonikus találkozóhelyként szeretnénk

kialakítani – ami egy, a főposta előtti órához hasonló szerepet lesz képes betölteni a helyiek életében is (az „óra” a veszprémi fiatalok mostani elsődleges találkozóhelye).

2022-ben Magyarország és Szlovákia együtt rendez meg a **kézilabda Európa-bajnokságot**, amelynek Veszprém fontos helyszíne lesz – egyfelől kiváló marketinglehetőséget kínálva az EKF-évének, másfelől a *Játék – újragondolva* projekt révén egy jóval szélesebb közönséget is el tudunk érni ezt az alkalmat kihasználva. Ekkor és általában is szeretnénk együttműködni Veszprém Európa-szerte elismert **kézilabdacsapatával**, mezükön a Veszprém 2023-logóval léptetve majd őket pályára hazai és idegenbeli mérkőzéseiken egyaránt, programunkat a közvetítések révén az egész kontinensen láthatóvá téve.

Veszprémi vakrandi – egynapos kirándulásokat szervezünk a Budapestre látogató turisták számára. EKF-évünk programjaiból adunk rövid ízelítőt, egyfajta kulturális kóstolóként utazási csomagokat állítunk össze meglepetéscélpontokkal, szokatlan nevezetességek bemutatásával és váratlan kulturális élményekkel, abban bízva, hogy azok meghozzák a résztvevők kedvét a Veszprém 2023-hoz.

Kék zónák (=jó életszínvonalukról ismert térségek) 2023-ban útnak indítjuk az EKF-programunk vándorló nagykövetségét, 12 olyan várost látogatva végig Európa-szerte, ahol jelentősebb létszámban élnek magyar bevándorlók (pl. Graz, London, Berlin) – minden hónapban másik városban. Modern technológiai megoldásokat alkalmazva anélkül bonyolítunk le határokon átívelő rendezvényeket, hogy egy időben ugyanabban az országban tartózkodnánk. A külföldön élő magyarokat hangsúlyosan bevonjuk e projektbe, hogy a magyar EKF-év és -program nagyköveteiként, szószólóiként működjenek velünk együtt. A Collegium Hungaricum-hálózattal, nagykövetségekkel, konzulátusokkal, nemzetközi partnerekkel együttműködve meggyőzően széles résztvevői kört fogunk tudni toborozni kezdeményezésünkhöz.

Campusnagykövetek – vannak nemzetközi diákok, akik veszprémi egyetemeken és főiskolákon tanulnak; illetve olyanok is, akik Veszprémben élnek, de külföldi felsőoktatási intézményekben tanulnak. A campusnagyköveti címet olyan diákok kapják, akik tájékoztató kampányokat szerveznek a Veszprém 2023 EKF-kezdeményezésről saját egyetemeken és főiskoláikon, vagy akár a közösségi média csatornáin keresztül.

Digitális tartalom és média

A Veszprém 2023 mobilalkalmazás személyre szabott módon fog tartalmakat kínálni a helyiek, az egy napos kirándulók, a visszatérő vendégek stb. számára egyaránt. Az alkalmazás egyben digitális platform is lesz, amin jegyeket lehet vásárolni, ami interaktív térképet kínál – feltüntetve nem csak a fontos, hanem az érdekes vagy épp mókás helyszíneket is. Szeretnénk olyan közösségi megoldásokat is integrálni, mint az Airbnb, a közbringarendszer, a közösségi konyhák stb. – ha az esti koncert előtt egy házias vacsorát ennénk, elég ránézni az appra és láthatjuk, ki főz épp gulyást és látna szívesen vendégül!

Kultúrtinder – a Veszprém 2023-appnak kulturális társkereső funkciója is lesz, amiben helyiek és látogatók az érdeklődési körük egyezése szerint találhatják meg egymást és látogathatnak vagy szervezhetnek együtt programokat. Használhatják majd többek között egyedül utazók, akik így kapcsolódhatnak be helyi programokba; használhatják fiatalok, hogy bővítsék a baráti körüket és/vagy hogy csoportos kedvezményrel vegyenek jegyeket; használhatják idősek, hogy ne egyedül menjenek este koncertre.

EKF-galaxis útikalauz gyerekeknek – Egy on- és offline egyaránt elérhető, szuperérdekes gyerekútikönyv, amit óvodások és általános iskolások közreműködésével állítunk össze 2023-ban az online felület folyamatosan frissülni fog a gyerekek friss ajánlásaival és visszajelzéseivel.

K49

Az Európa Kulturális Főváros, mint európai uniós kezdeményezés kiemelése

Pályázatunk elején említettük, hogy egyik fontos célunk az itt élőkkel felismertetni, a többi országgal együtt mi, közösen alkotjuk Európát, aminek teljes jogú tagjaiként mindannyian, egyenként, képességeinkhez és lehetőségeinkhez mérten hozzá tudunk járulni a közös sikereihez. Éppen ezért véleményünk szerint nem EU-s matricák osztogatásával lehet tudatosítani a közönségünkben, hogy az EKF valójában egy uniós kezdeményezés, hanem egy olyan program felépítésével, ami megtanít minket egy közös, európai kulturális térben cselekedni, gondolkodni és alkotni.

Általános médiajelenlét – számítunk a már meglévő helyi, országos és nemzetközi médiakapcsolatainkra, emellett hosszú távú együttműködésre lépünk a Magyar Rádióval és a Magyar Televízióval, elsősorban a diaszpórában is igen népszerű Duna TV-re és Duna Worldre koncentrálna.

Közéleti EKF-nagykövetek – felkértünk tizenkét nagyra becsült, erős veszprémi kötődéssel rendelkező művészt, sportolót és tudóst, hogy nagykövetként nyilvánosan támogassák, arcukkal képviseljék pályázatunkat. Ők elsősorban a magyar közönséghez szólnak majd, főleg a végső kiválasztást követően.

Influencerek, egyesüljetek! – Az influencerek ma még Magyarországon elsődlegesen a kereskedelmi szektorban tevékenykednek – leggyakrabban közösségi médiában ismert „hírességekkel” találkozhatunk. Mi ennél árnyaltabb megközelítést építünk fel, kreatív és hiteles emberek bevonásával – hazaiakéval és külföldiekével egyaránt –, így mutatva be pályázatunkat, projektjeinket a lehető legváltozatosabb platformokon. 2022-ben különféle témákban jeleskedő influencereket hívunk meg szerte Európából, hogy egyfelől élőben is bemutatassuk nekik a környéket és a terveinket, másfelől pedig, hogy közösen találhassuk ki, hogyan tudnánk szorosabban is együttműködni. Emellett a helyieket is arra fogjuk ösztönözni, hogy csatlakozzanak az influencerek csapatához és egy erre fókuszáló kapacitásépítő program támogatásával 2023-ra legyenek az EKF-év rátermett médiaemberei.

Meg akarjuk mutatni, hogy a programunk az európai kulturális vérkeringés szerves része és nem egy öncélú kaland – például az alábbiakkal:

- A **Melina Mercouri-díjjal** különleges terveink vannak (már amennyiben elnyerjük): ahelyett, hogy betennénk a nagy EKF-kasszába, inkább egy európai ösztöndíjalapot indítunk el 2023-ban a szóban forgó 1 500 000 euróból. Ebből tanulmányutakat, tanfolyamokat és szakmai gyakorlatokat finanszíroznánk Európa-szerte, veszprémi és környékbeli fiatal tehetségek számára, pályázatunk fő célkitűzéseikhez kapcsolódóan. Az a munka, amit ezek a fiatalok folytathatnak majd a jövőben, a Veszprém 2023-program egyik meghatározó

öröksége lehet, sokat hozzátevé majd a város kulturális életének folytonosságához és fenntarthatóságához.

- **Erasmus MeetUp** projektünk az EU legsikeresebb kezdeményezését gondolja tovább, diákok egy minden szempontból reprezentatív csoportjának biztosítva lehetőséget, hogy közösen vitassák meg Európa legaktuálisabb kérdéseit, az azokhoz kapcsolódó lehetséges forgatókönyveket. Ezekre a találkozókra meghívjuk az Európai Bizottság képviselőit is, kihasználva a ritka kiváló lehetőséget, hogy a párbeszédet formálisan is európai szinten tudjuk folytatni.

- **Európai Finanszírozási Csapatunk** a legkülönbélebb módokon fogja segíteni a partnereink munkáját: támogatja majd európai kapcsolatok kiépítését, meglévő hálózatokhoz történő csatlakozást, a forrásszerzést projektek megvalósításához. Nem tudhatjuk egyelőre, pontosan milyen kulturális támogatási források állnak majd rendelkezésre, ahogy azt sem, milyen előnyökkel járnak majd a felépíthető partneri kapcsolatok. Mindenesetre abban bízunk, ezek a hosszú távú együttműködések és új kapcsolatok tartós eredményeknek fognak bizonyulni, és egyben az EU kultúrpolitikáját is közelebb hozzák a gyakorlati megvalósítók vonatkozásában.

- Kaunas és Esch-sur-Alzette (EKF 2022), valamint az eljövendő 2024-es észt és osztrák EKF-városok – képviselőik és művészeti csapataik egyaránt – meghívást kapnak a **nyitó- és záróünnepségünkre**. E rendezvények kulcsmozzanatait a címátadási ceremóniák jelentik majd. A **kiemelt eseményekre** meghívást kapnak az európai intézmények képviselői is.

- Részletes arculati kézikönyvet készítünk az EKF-programok, tartalmak vonatkozásában – ennek köszönhetően mindenki számára egyértelmű lesz az EKF-kezdeményezés háttere. Az EU-logó, utalva a tényre, hogy az EKF-cím egy uniós program, minden kommunikációs anyagon és felületen meg fog jelenni.

- Az **Európa-nap**, a **Kulturális Örökség Napjai**, az **Európai Fejlesztési Napok** és a **Zene Ünnepe** egyaránt hangsúlyos motívumai lesznek a program- és rendezvénynaptárunknak. E napokkal is szeretnénk illusztrálni az összeurópai kapcsolat-építés erejét, tudatosítva, hogy az Európai Unió és az általa ösztönzött együttműködések mennyi mindenben járulnak hozzá mindennapi életünk minőségéhez.

- Hogy a társadalom minél szélesebb rétegeit elérjük, egy **akciócsoportot** hozunk létre, amely általános- és középiskolákban népszerűsíti, mutatja be majd az EKF-pályázatot és az Európai Uniót.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

K50

Mi teszi a pályázatot különlegessé a többihez képest?

„Szabadság” szavunk egyszerre jelöl két olyan fogalmat, amit más nyelvek külön kezelnek: a vakációt és a szabadságot. 1989 előtt a Balaton a *szabadság illúzióját* kínálta annak a soktízezer kelet- és nyugat-európainak, aki itt töltötte a nyári szabadságát. Veszprém 2023 programja a *szabadság* új értelmezését kínálja az európai közvéleménynek:

kihasználva azt, hogy térségünkben komoly múltja van a továbblépésnek, ezúttal a gondolataink eluraló, megosztó szalagcímeiken szeretnénk közös erővel túllépni. Most, amikor *Európa neve* leginkább korlátozásokat juttat eszünkbe, visszaidézzük eredeti jelentését – amelyben a szabadság kreativitást, toleranciát és határokon átívelő barátságokat jelent.

PÁLYÁZATI CSAPAT

Baranyai Zsolt
Csite András
Józsa Tamás
Mészáros Zoltán
Mike Friderika
Muraközy Péter

Kiadta: Veszprém-Balaton 2023 Zrt.

Tördelés és nyomdai előkészítés: Mészáros Tünde
Képek © Baumann Béla (2-3, 46 o.), Szabó Ágnes (4, 37 o.), Rockstar Photographers - Major Kata (9 o.), Muraközy Péter (22, 34, 43, 61 o.), Rockstar Photographers - Csudai Sándor (39 o.), Ocsovai László (27, 54 o.), Rockstar Photographers - Mudra László (24, 29 o.), Hölvényi Kristóf (32, 65, 73, 82 o.), Gáspár Gábor (47, 53 o.), Kálló Péter (38, 63 o.), Glódi Balázs (40 o.), Veszprémi Állatkert (41 o.), Melczer Zsolt (42, 78 o.), Lampert Benedek (45 o.), Marcos Llerena (50, 62 o.), Lévai Zsuzsa, funiQ.hu (56 o.), LégiProjekt (pp. 58-59), Ferenczi Zoltán (71 o.)

Nyomtatás: OOK Press Kft.

LINKEK

www.2023veszprem.hu
www.facebook.com/2023Veszprem

